

Dag Roll-Hansen, Leiv Solheim og Li Chun Zhang

**Kopiering ved universiteter og
høgskoler**

Notater

Forord

Undersøkelsen om kopiering ved universiteter og høyskoler er gjennomført på oppdrag fra Kopinor og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet. I forbindelse med undersøkelsen er det nedsatt en styringsgruppe som består av representanter for universitets- og høyskolesektoren, Kopinor og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet. Det er holdt møter i styringsgruppen etter hver av de syv innsamlingspuljene som er gjennomført. Representanter for Statistisk sentralbyrå har deltatt på disse møtene. Helge Jagland har vært vår kontaktperson hos oppdragsgiver.

I Statistisk sentralbyrå er arbeidet med undersøkelsen utført i samarbeid mellom to seksjoner. Seksjon for intervjuundersøkelser står for innsamling av data. Anne Sundvoll og Dag Roll-Hansen har vært prosjektledere for dette arbeidet. Kari Grøholt har vært intervjuerkontakt, og det datatekniske arbeidet er utført av Solveig Myklestad, Glenn-Erik Wangen, Johnny Johansen og Rune Steffensen. Utsending og forefallende arbeid er utført av Lillian Flekke, Anne Ellingsvold, Silje Fekjær, Ibrahim Shaikh og Bjørn Sjølie. Stein Opdahl har vært rådgiver for prosjektet. I tillegg har det til en hver tid vært om lag 25 intervjuere som har arbeidet med registrering av materiell. Seksjon for statistiske metoder og standarder har hatt ansvaret for estimering av resultater. Dette arbeidet er utført av Leiv Solheim og Li-Chun Zhang.

Innhold

1 INNLEDNING	7
1.1 Bakgrunn for undersøkelsen.....	7
1.2 Rapportens oppbygning	7
2 RESULTATER FRA UNDERSØKELSEN	8
2.1 Totalt årlig kopivolum.....	8
2.2 Fordelingen til opphavsrettslig beskyttet materiale.....	9
3 ESTIMERINGSMETODEN	15
3.1 Datamaterialet	15
3.2 Estimeringsmetoden	16
3.3 Usikkerheten	17
3.3.1 Utvalgsvariasjon	17
3.3.2 Frafallet.....	17
3.3.3 Tidsvariasjon.....	18
3.3.4 Målefeil.....	18
4 OM DATAGRUNNLAGET FOR UNDERSØKELSEN	20
4.1 Utvalg og svarprosent.....	20
4.1.1 Studenter	20
4.1.2 Ansatte	22
4.2 Gjennomføring av datainnsamlingen.....	24
4.2.1 Gjennomføringen i korte trekk.....	24
4.3.2 Etterkontroll av utvalg	25
4.3.3 Registrering av kopivolum	25
4.4 Oppfølging av intervjuere.....	26
4.5 Innsamlings- og bearbeidingsfeil.....	26

Tabeller

Tabell 1.0: Årlig kopivolum for alle personer	10
Tabell 1.1: Årlig kopivolum for studenter	11
Tabell 1.2: Årlig kopivolum for vitenskapelig ansatte	12
Tabell 1.3: Årlig kopivolum for ikke-vitenskapelig ansatte	13
Tabell 2: Beskyttet materiale etter kilde, stofftype og opprinnelse	14
Tabell 3.1: Nettoutvalget etter lærested. Antall personer og antall registrerte kopisider	15
Tabell 3.2: Antall studenter, vitenskapelige ansatte og ikke-vitenskapelig ansatte	16
Tabell 3.3: Oppblåsningsfaktor for studenter fra en toukers undersøkelsesperiode til et årnivå	18
Tabell 4.1: Avgang fra trukket utvalget. Studenter	21
Tabell 4.2: Frafall og intervju. Studenter	21
Tabell 4.3: Deltakelse blant studenter ved ulike læresteder	22
Tabell 4.4: Avgang fra trukket utvalg. Ansatte	22
Tabell 4.5: Frafall og intervju. Ansatte	23
Tabell 4.6: Deltakelse blant ansatte ved ulike læresteder	23
Tabell 4.7: Kopikilder fordelt på læresteder. Alt materiell	24
Tabell 4.8: Kopikilder fordelt på læresteder. Opphavsterrslig beskyttet materiell	24

Vedlegg

A	Tabeller - flere resultater fra undersøkelsen
B	Estimering av kopivolum
C	Brev til intervjuobjektene
D	Utskrift av intervju- og kodeskjema
E	Instruks til intervjuerne
F	Kodeinstruks
G	Notat om gjennomføringen av de ulike puljene i undersøkelsen
H	Brev om innsamling av informasjon fra lærestedene
I	Notat om innsamling av utvalgsopplysninger
J	Notat om innsamling av kopivolum
K	Tre skjemaer for registrering av kopivolum

1 Innledning

1.1 Bakgrunn for undersøkelsen

Undersøkelsen er gjennomført som en del av kopieringsavtalen mellom Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet og Kopinor. Den har hatt som mål å kartlegge kopiering ved universiteter og høyskoler. Den estimerer et totalt årlig kopivolum og hvor mye som er opphavsrettslig beskyttet materiale. Resultatene er presentert for studenter, vitenskapelig ansatte og ikke-vitenskapelig ansatte, og fordelt på ulike grupper av læresteder. Undersøkelsen viser også hvordan det beskyttede materialet er fordelt på ulike kilde- og stofftyper.

Resultatene fra undersøkelsen skal tjene som grunnlag for arbeidet med inngåelse av en ny kopieringsavtale mellom Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet og Kopinor. Resultatene skal også legges til grunn når Kopinor skal fordele kopieringsvederlaget til rettighetshavere i inn- og utland.

1.2 Rapportens oppbygning

Rapporten består av tre deler. Den første delen beskriver de viktigste resultatene fra undersøkelsen. Tabeller beskriver det estimerte kopivolumet og mengden av opphavsrettslig beskyttet materiale og opphavsrettslig beskyttet materiale fordelt etter kilde stofftype og opprinnelse.

I den andre delen beskrives estimeringsmetoden. Det gis en beskrivelse av datamaterialet og usikkerhet, i tillegg til en redegjørelse for hvordan en er kommet fram til resultatene.

I den tredje delen er det gjort rede for datagrunnlaget for undersøkelsen. Utvalg, svarprosjenter og datainnsamling beskrives.

2 Resultater fra undersøkelsen

Her vil de viktigste resultatene fra undersøkelsen bli presentert. Mer utfyllende resultater vil bli gitt i vedlegg A.

2.1 Totalt årlig kopivolum

Det gjennomsnittlige årlige kopivolum per person er estimert til 2 027 A4-kopisider¹. Videre har vi estimert at hver person i gjennomsnitt har tatt kopi av 917 sider opphavsrettslig beskyttet materiale. Antall sider opphavsrettslig beskyttet materiale som er kopiert per kopiside kalles for vernetandelen. Vi har estimert vernetandelen til å være 45,3%.

Universitets- og høyskolesektoren består i følge våre oversikter av 176 775 studenter, 11 909 stillinger for vitenskapelig ansatte og 9 790 stillinger for ikke-vitenskapelig ansatte. Dette utgjør populasjonen i undersøkelsen. Med utgangspunkt disse tallene for størrelsen på populasjonen konkluderer undersøkelsen med at hele sektoren årlig forbruker et kopivolum på 402,4 millioner A4-sider. Det er tatt kopi av 182,1 millioner sider opphavsrettslig beskyttet materiale. Kopier som studenter har tatt utenfor lærestedet er ikke regnet med. Omfanget av denne kopieringen går fram av tabell A.0 i vedlegg A.

Undersøkelsen har som mål å kartlegge absolutt all kopiering ved lærestedene. Dette inkluderer også produksjon av kompendier. Kompendier som er forfattet ved lærestedet og ikke er utgitt i forlagsmessig form, er regnet som ikke beskyttet materiale. Kompendier eller deler av kompendier som består av kopier eller avskrift fra originalverk er kodet på vanlig måte. Ellers har vi ikke gått nærmere inn på hjemmelsgrunnlaget for kopieringen, og viser til vedlegg E og F for en nærmere presisering av hvordan materialet er klassifisert.

Tabellene i dette kapittelet viser fordelingen av det årlige kopivolumet for alle personer (tabell 1.0) og kopivolumet fordelt på ulike grupper. Det estimerte kopivolumet oppgis for studenter (tabell 1.1), for vitenskapelige ansatte (tabell 1.2) og for ikke-vitenskapelig ansatte (tabell 1.3). Tallene som beskriver kopivolum gis for disse gruppene fordelt på fire ulike kategorier eller strata av læresteder. De fire strataene er alminnelige universiteter, teknisk-naturvitenskapelige universiteter, statlige høyskoler og vitenskapelige høyskoler.

Studenter tar i gjennomsnitt færre kopier enn ansatte. Fordi det er langt flere studenter enn ansatte, tas likevel de fleste kopiene av studenter. Videre utgjør opphavsrettslig beskyttet materiale en langt høyere andel av kopiene studenter tar enn av kopiene de ansatte tar. Denne andelen er lavest hos ikke-vitenskapelig ansatte. Forskjellen mellom alle de tre gruppene av personer er statistisk signifikant når det gjelder gjennomsnittlig kopivolum, gjennomsnittlig opphavsrettslig beskyttet volum og andel opphavsrettslig beskyttet volum. Spørsmålet om det finnes signifikante forskjeller mellom de ulike strataene av læresteder er det ikke noe entydig svar på.

---

¹ Estimater omfatter kopier tatt på lærestedets vanlige kopimaskiner og ved hustrykkerier/reprosentraler, samt kompendier, kopisamlinger o.l. produsert av eksterne kopierings- og trykkeriforbindelser.

2.2 Fordelingen til opphavsrettslig beskyttet materiale

Opphavsrettslig beskyttet materiale er klassifisert etter hva slags kilde kopiene er hentet fra, hvilken type stoff de består av og hvilken opprinnelse materialet har. Disse fordelingene er presentert i tabell 2. Fordelingene er presentert i antall originalsider. Totalt årlig kopivolum og materiale som ikke er opphavsrettslig beskyttet er derimot beregnet for antall A4-kopisider.

Den absolutt største kategorien av materiale som kopieres har læreverk/fagbok som kilde, består av stofftypen lærebok/fagbok/sakbok og vitenskapelig tekst, samtidig som den er norsk originalutgivelse av opprinnelse. Materiale med disse kjennetegnene utgjør omlag halvparten av alt beskyttet materiale. Når en fordeler materialet utelukkende etter opprinnelse, utgjør norske originalutgivelser en andel på 60,6%, mens andelen som har en ren utenlandsk opprinnelse er på 33,3%.

TABELL 1.0: ÅRLIG KOPIVOLUM FOR ALLE PERSONER

I ALT				
	ESTIMAT		RELATIVT	ESTIMAT
	PÅ	STANDARD-	STANDARD-	UTENFOR
	STEDET	AVVIK	AVVIK (%)	STEDET
ÅRLIG KOPIVOLUM	402360165	13800875	3.4	19123521
BESKYTTET VOLUM	182096652	9590724	5.3	19616664
BESKYTTET ANDEL (%)	45.3	2.8	6.3	102.6
KOPIVOLUM/PERSON	2027	70	3.4	108
BESKYTTET/PERSON	917	48	5.3	111
ALMINNELIGE UNIVERSITETER				
	ESTIMAT		RELATIVT	ESTIMAT
	PÅ	STANDARD-	STANDARD-	UTENFOR
	STEDET	AVVIK	AVVIK (%)	STEDET
ÅRLIG KOPIVOLUM	132577483	9000567	6.8	11611458
BESKYTTET VOLUM	76870489	7339918	9.5	13002087
BESKYTTET ANDEL (%)	58.0	6.8	11.7	112.0
KOPIVOLUM/PERSON	2024	137	6.8	204
BESKYTTET/PERSON	1173	112	9.5	228
TEKNISKE NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITETER				
	ESTIMAT		RELATIVT	ESTIMAT
	PÅ	STANDARD-	STANDARD-	UTENFOR
	STEDET	AVVIK	AVVIK (%)	STEDET
ÅRLIG KOPIVOLUM	62842842	5834079	9.3	1179344
BESKYTTET VOLUM	18133690	2727662	15.0	1365873
BESKYTTET ANDEL (%)	28.9	5.1	17.7	115.8
KOPIVOLUM/PERSON	3004	279	9.3	66
BESKYTTET/PERSON	867	130	15.0	77
STATLIGE HØYSKOLER				
	ESTIMAT		RELATIVT	ESTIMAT
	PÅ	STANDARD-	STANDARD-	UTENFOR
	STEDET	AVVIK	AVVIK (%)	STEDET
ÅRLIG KOPIVOLUM	135139357	7668987	5.7	1647389
BESKYTTET VOLUM	52515211	4369704	8.3	1679316
BESKYTTET ANDEL (%)	38.9	3.9	10.1	101.9
KOPIVOLUM/PERSON	1826	104	5.7	24
BESKYTTET/PERSON	710	59	8.3	25
VITENSKAPELIGE HØYSKOLER				
	ESTIMAT		RELATIVT	ESTIMAT
	PÅ	STANDARD-	STANDARD-	UTENFOR
	STEDET	AVVIK	AVVIK (%)	STEDET
ÅRLIG KOPIVOLUM	71800483	4074815	5.7	4685329
BESKYTTET VOLUM	34577262	3401931	9.8	3569389
BESKYTTET ANDEL (%)	48.2	5.5	11.4	76.2
KOPIVOLUM/PERSON	1887	107	5.7	135
BESKYTTET/PERSON	909	89	9.8	103

TABELL 1.1: ÅRLIG KOPIVOLUM FOR STUDENTER

I ALT				
	ESTIMAT		RELATIVT	ESTIMAT
	PÅ	STANDARD-	STANDARD-	UTENFOR
	STEDET	AVVIK	AVVIK (%)	STEDET
ÅRLIG KOPIVOLUM	274288264	8858160	3.2	19123521
BESKYTTET VOLUM	159521914	9030545	5.7	19616664
BESKYTTET ANDEL (%)	58.2	3.8	6.5	102.6
KOPIVOLUM/PERSON	1552	50	3.2	108
BESKYTTET/PERSON	902	51	5.7	111
ALMINNELIGE UNIVERSITETER				
	ESTIMAT		RELATIVT	ESTIMAT
	PÅ	STANDARD-	STANDARD-	UTENFOR
	STEDET	AVVIK	AVVIK (%)	STEDET
ÅRLIG KOPIVOLUM	76204131	5538087	7.3	11611458
BESKYTTET VOLUM	64031843	6812209	10.6	13002087
BESKYTTET ANDEL (%)	84.0	10.8	12.9	112.0
KOPIVOLUM/PERSON	1336	97	7.3	204
BESKYTTET/PERSON	1122	119	10.6	228
TEKNISKE NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITETER				
	ESTIMAT		RELATIVT	ESTIMAT
	PÅ	STANDARD-	STANDARD-	UTENFOR
	STEDET	AVVIK	AVVIK (%)	STEDET
ÅRLIG KOPIVOLUM	45001606	3936315	8.7	1179344
BESKYTTET VOLUM	16904935	2695452	15.9	1365873
BESKYTTET ANDEL (%)	37.6	6.8	18.2	115.8
KOPIVOLUM/PERSON	2527	221	8.7	66
BESKYTTET/PERSON	949	151	15.9	77
STATLIGE HØYSKOLER				
	ESTIMAT		RELATIVT	ESTIMAT
	PÅ	STANDARD-	STANDARD-	UTENFOR
	STEDET	AVVIK	AVVIK (%)	STEDET
ÅRLIG KOPIVOLUM	93329721	4390864	4.7	1647389
BESKYTTET VOLUM	46013463	4071377	8.8	1679316
BESKYTTET ANDEL (%)	49.3	4.9	10.0	101.9
KOPIVOLUM/PERSON	1387	65	4.7	24
BESKYTTET/PERSON	684	60	8.8	25
VITENSKAPELIGE HØYSKOLER				
	ESTIMAT		RELATIVT	ESTIMAT
	PÅ	STANDARD-	STANDARD-	UTENFOR
	STEDET	AVVIK	AVVIK (%)	STEDET
ÅRLIG KOPIVOLUM	59752807	3608646	6.0	4685329
BESKYTTET VOLUM	32571672	3361990	10.3	3569389
BESKYTTET ANDEL (%)	54.5	6.5	12.0	76.2
KOPIVOLUM/PERSON	1726	104	6.0	135
BESKYTTET/PERSON	941	97	10.3	103

TABELL 1.2: ÅRLIG KOPIVOLUM FOR VITENSKAPELIG ANSATTE

I ALT				
	ESTIMAT		RELATIVT	ESTIMAT
	PÅ	STANDARD-	STANDARD-	UTENFOR
	STEDET	AVVIK	AVVIK (%)	STEDET
ÅRLIG KOPIVOLUM	80293973	8067133	10.0	-
BESKYTTET VOLUM	19064543	2943944	15.4	-
BESKYTTET ANDEL (%)	23.7	4.4	18.4	-
KOPIVOLUM/PERSON	6742	677	10.0	-
BESKYTTET/PERSON	1601	247	15.4	-
ALMINNELIGE UNIVERSITETER				
	ESTIMAT		RELATIVT	ESTIMAT
	PÅ	STANDARD-	STANDARD-	UTENFOR
	STEDET	AVVIK	AVVIK (%)	STEDET
ÅRLIG KOPIVOLUM	34295441	5986346	17.5	-
BESKYTTET VOLUM	10496969	2421207	23.1	-
BESKYTTET ANDEL (%)	30.6	8.9	28.9	-
KOPIVOLUM/PERSON	8065	1408	17.5	-
BESKYTTET/PERSON	2469	569	23.1	-
TEKNISKE NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITETER				
	ESTIMAT		RELATIVT	ESTIMAT
	PÅ	STANDARD-	STANDARD-	UTENFOR
	STEDET	AVVIK	AVVIK (%)	STEDET
ÅRLIG KOPIVOLUM	12380515	3914796	31.6	-
BESKYTTET VOLUM	1193588	417334	35.0	-
BESKYTTET ANDEL (%)	9.6	4.5	47.1	-
KOPIVOLUM/PERSON	8187	2589	31.6	-
BESKYTTET/PERSON	789	276	35.0	-
STATLIGE HØYSKOLER				
	ESTIMAT		RELATIVT	ESTIMAT
	PÅ	STANDARD-	STANDARD-	UTENFOR
	STEDET	AVVIK	AVVIK (%)	STEDET
ÅRLIG KOPIVOLUM	27270455	3553950	13.0	-
BESKYTTET VOLUM	6092681	1582389	26.0	-
BESKYTTET ANDEL (%)	22.3	6.5	29.1	-
KOPIVOLUM/PERSON	6225	811	13.0	-
BESKYTTET/PERSON	1391	361	26.0	-
VITENSKAPELIGE HØYSKOLER				
	ESTIMAT		RELATIVT	ESTIMAT
	PÅ	STANDARD-	STANDARD-	UTENFOR
	STEDET	AVVIK	AVVIK (%)	STEDET
ÅRLIG KOPIVOLUM	6347563	1134061	17.9	-
BESKYTTET VOLUM	1281305	355580	27.8	-
BESKYTTET ANDEL (%)	20.2	6.7	33.0	-
KOPIVOLUM/PERSON	3598	643	17.9	-
BESKYTTET/PERSON	726	202	27.8	-

TABELL 1.3: ÅRLIG KOPIVOLUM FOR IKKE-VITENSKAPELIG ANSATTE

I ALT				
	ESTIMAT PÅ STEDET	STANDARD- AVVIK	RELATIVT STANDARD- AVVIK (%)	ESTIMAT UTENFOR STEDET
ÅRLIG KOPIVOLUM	47777928	6849710	14.3	-
BESKYTTET VOLUM	3510196	1328323	37.8	-
BESKYTTET ANDEL (%)	7.3	3.0	40.5	-
KOPIVOLUM/PERSON	4880	700	14.3	-
BESKYTTET/PERSON	359	136	37.8	-
ALMINNELIGE UNIVERSITETER				
	ESTIMAT PÅ STEDET	STANDARD- AVVIK	RELATIVT STANDARD- AVVIK (%)	ESTIMAT UTENFOR STEDET
ÅRLIG KOPIVOLUM	22077912	3808339	17.2	-
BESKYTTET VOLUM	2341677	1267268	54.1	-
BESKYTTET ANDEL (%)	10.6	6.0	56.8	-
KOPIVOLUM/PERSON	5257	907	17.2	-
BESKYTTET/PERSON	558	302	54.1	-
TEKNISKE NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITETER				
	ESTIMAT PÅ STEDET	STANDARD- AVVIK	RELATIVT STANDARD- AVVIK (%)	ESTIMAT UTENFOR STEDET
ÅRLIG KOPIVOLUM	5460722	1793396	32.8	-
BESKYTTET VOLUM	35167	22621	64.3	-
BESKYTTET ANDEL (%)	0.6	0.5	72.2	-
KOPIVOLUM/PERSON	3414	1121	32.8	-
BESKYTTET/PERSON	22	14	64.3	-
STATLIGE HØYSKOLER				
	ESTIMAT PÅ STEDET	STANDARD- AVVIK	RELATIVT STANDARD- AVVIK (%)	ESTIMAT UTENFOR STEDET
ÅRLIG KOPIVOLUM	14539181	5186821	35.7	-
BESKYTTET VOLUM	409067	119342	29.2	-
BESKYTTET ANDEL (%)	2.8	1.3	46.1	-
KOPIVOLUM/PERSON	6285	2242	35.7	-
BESKYTTET/PERSON	177	52	29.2	-
VITENSKAPELIGE HØYSKOLER				
	ESTIMAT PÅ STEDET	STANDARD- AVVIK	RELATIVT STANDARD- AVVIK (%)	ESTIMAT UTENFOR STEDET
ÅRLIG KOPIVOLUM	5700113	1515156	26.6	-
BESKYTTET VOLUM	724285	379105	52.3	-
BESKYTTET ANDEL (%)	12.7	7.5	58.7	-
KOPIVOLUM/PERSON	3398	903	26.6	-
BESKYTTET/PERSON	432	226	52.3	-

TABELL 2: BESKYTTET MATERIALE ETTER KILDE, STOFFTYPE OG OPPRINNELSE

KATEGORI: KILDE	ANDEL (%)	KATEGORI: STOFFTYPE	ANDEL (%)	KATEGORI: OPPRINNELSE	ANDEL (%)
I ALT	100	I ALT	100	I ALT	100
LÆREVERK/FAGBOK	74.7	DRAMA, SKUESPILL	0.4	NORSK ORIGINAL-	
LEKSIKON, OPPSLAGSBOK	0.7	DIKT/SANGTEKST	0.6	UTGIVELSE	60.6
SKJ. LITT. ORIGINALVERK	3.2	SKJ. LITT., PROSA	2.5	BEARBEIDET/ARRANGERT	
SKJ. LITT. SAMLEVERK	0.0	LÆRE-/FAGBOK, VIT. TEKST	77.8	TIL NORSK	0.8
NOTEBLAD/SAMLING/BOK	3.6	LEDER, NYHETER, REPORT.	0.9	ØVERSATT TIL NORSK	1.4
SANG/VISEBOK	0.3	KRONIKK, ARTIKKEL O.A.	2.0	UTENLANDSK OPPHAV.	
AVIS	0.5	ANMELDELSER	0.2	NORSK UTGIVELSE	
VITEN. TIDSSKRIFT	7.0	BROSJYRE-/ANNONSETEKST, O.L.	1.2	IKKE BEARBEIDET/	
KULT. TIDSSKRIFT	0.5	FOTO AV KUNSTHÅNDVERK	0.3	ØVERSATT	3.5
FAGPRESSE	4.6	FOTO AV BILLEDKUNST	0.1	NORSK OPPHAV.	
UKEBLAD, TEGNESERIE	0.2	FAGTEGNING	4.9	UTENLANDSK UTGIVELSE	0.6
ANDRE TIDSSKRIFTER	0.9	ANNEN ILLUSTRASJON	1.4	UTENLANDSK	33.3
OFF. PUBL./UTREDNING	0.2	FOTOGRAFI	1.0		
ANNET FORLAGSPROD. MATERIALE	3.5	NOTER	4.3		
		TABELL O.L.	2.5		

3 Estimeringsmetoden

3.1 Datamaterialet

Utvalget omfatter 11 læresteder fordelt på 4 strata av læresteder. Tabellen nedenfor viser fordelingen av nettoutvalget, eller svargruppen, på de lærestedene som er trukket ut til å delta i undersøkelsen. Det er i alt 1 904 personer som har deltatt i undersøkelsen, og vi har registrert 202 063 kopsisider. Datainnsamlingen er beskrevet i kapittel 4 punkt 2 og i vedlegg G.

Tabell 3.1: Nettoutvalget etter lærested. Antall personer og antall registrerte kopsisider

lærested	studenter		vitenskapelige ansatte		ikke-vitenskapelige ansatte	
	personer	kopsisider	personer	kopsisider	personer	kopsisider
i alt	1 304	84 289	329	65 567	271	51 845
Universitetet i Oslo	301	15 335	64	14 124	58	8 344
NTNU	209	15 350	41	7 852	35	2 759
Høgskolen i Agder	179	9 013	61	8 183	25	2 905
Høgskolen i Østfold	59	3 219	14	2 232	15	1 441
Høgskolen i Bergen	164	9 534	57	15 229	29	2 793
Høgskolen i Tromsø	106	7 983	29	8 639	27	22 797
Norges handelshøgskole	54	5 000	13	1 201	16	618
Norges landbrukshøgskole	73	7 268	21	5 693	24	4 459
BI	41	5 830	5	1	15	2 368
Norges musikkhøgskole	59	2 046	11	1 431	14	2 127
Kunsthøgskolen i Oslo	59	3 704	13	982	13	1 198

Beregninger av kopivolum for hele universitets- og høyskolesektoren forutsetter at en kjenner størrelsen på populasjonene av studenter, vitenskapelig ansatte og administrativt ansatte. Det er ikke tilstrekkelig å kjenne det totale antallet innen hver av disse gruppene, men antallet innen hver av de ulike strataene av læresteder må også være kjent. Vi har hentet tall på studenter, vitenskapelige ansatte og ikke-vitenskapelige ansatte ved alle læresteder fra Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD).

Tabell 3.2: Antall studenter, vitenskapelige ansatte og ikke-vitenskapelig ansatte

Stratum	Studenter		Vitenskapelig ansatte		Ikke-vitenskapelig ansatte	
	Populasjon	Nettoutvalg	Populasjon	Nettoutvalg	Populasjon	Nettoutvalg
I alt	176 775	1 304	11 909	329	9790	271
Alminnelige universiteter	57 058	301	4 252	64	4 199	58
Teknisk-naturvitenskapelige universiteter	17 805	209	1 512	41	1 600	35
Statlige høyskoler	67 303	508	4 380	161	2 313	96
Vitenskapelige høyskoler	34 610	286	1 764	63	1 678	82

Ved endringer i disse tallene kan en justere estimert kopivolum ved å benytte de gjennomsnittlige volum per person som tidligere er oppgitt i tabellene 1.1, 1.2 og 1.3.

3.2 Estimeringsmetoden

Totalt årlig kopivolum estimeres innen hvert av de fire strata for læresteder. Summen av disse gir oss et estimat for hele populasjonen. Den samme framgangsmåten brukes for all estimering av kopivolum.

Innen hvert stratum lager man separate tall for tre grupper basert på personlig status. De tre gruppene er studenter, vitenskapelige ansatte og ikke-vitenskapelige ansatte. Summen av disse gir oss et estimat for det aktuelle stratum av læresteder.

For hver gruppe av personer i et stratum, estimeres totalt volum for en bestemt kopitype ved å multiplisere det estimerte gjennomsnittlige årskopivolum per person i nettoutvalget med det totale antall personer innen tilsvarende gruppe og stratum.

For å kunne gjøre dette må man først justere det observerte kopivolumet for en toukersperiode til et årsnivå for hver person i nettoutvalget. Det gjøres på følgende måte: Først fordeles alle personer fra det samme lærestedet etter personlig status. Deretter fordeles det totale kopivolumet fra det samme lærestedet på alle tre grupper, slik at forholdet mellom de forskjellige gruppernes gjennomsnittlige kopivolum svarer til det som er observert i nettoutvalget, opptil en faktor som er bestemt ut ifra lengder av et kopi-år til forskjellige personer. (Det ble satt 38 uker på studenter og 46 uker på ansatte.) Et slikt estimert årsnivå tar hensyn til forholdet mellom kopivaner i de forskjellige gruppene i populasjonen ved lærestedet på grunnlag av observasjoner gjort i de 7 ulike innsamlingspuljene som hver gikk over to uker. Detaljene samt flere andre sider ved metoden og resultatene er redegjort for i vedlegg B.

3.3 Usikkerheten

Usikkerheten i denne undersøkelsen stammer hovedsakelig fra følgende kilder:

- (i) Utvalgsvariasjon. Når en ikke har anledning til å observere alle enheter som hører til en populasjonen, må en trekke et utvalg. Det er alltid en viss fare for at utvalget en trekker ikke gjenspeiler populasjonen på en god måte i forhold til variablene av interesse.
- (ii) Frafall i bruttoutvalget. Vi vet ikke om de som ikke har deltatt i undersøkelsen har andre kopieringsvaner enn de som har deltatt.
- (iii) Tidsvariasjon. De som har deltatt i undersøkelsen har bare samlet kopier i to uker. Vi kjenner ikke kopieringsvanene deres i den tiden de ikke har samlet kopier.
- (iv) Målefeil. Det kan ha oppstått feil ved registreringen av kopier. Videre kan det være feil i tall på studenter og ansatte, og i tallene lærestedene har oppgitt for kopivolum.

3.3.1 Utvalgsvariasjon

Så lenge det ikke er mulighet for en total optelling av hele populasjonen, vil utvalgsvariasjon være til stede. Standardavvik og relativt standardavvik, dvs. forholdstallet mellom standardavvik og estimat, er vanlige mål for usikkerheten i denne sammenheng. Disse målene bygger på forutsetningen om at de utvalgte personene er trukket tilfeldig fra populasjonen, og derfor sannsynligvis vil være relativt representative for den. Siden man her har å gjøre med et totrinnsutvalg, der lærested er trekkenhet i første trinn, blir vurderingen av denne kilden til usikkerhet i praksis det samme som å vurdere hvorvidt de utvalgte lærestedene er representative for alle lærestedene som finnes i populasjonen. Ved å gruppere lærestedene i fire strata minsker vi sannsynligheten for at lærestedene vi har trukket ut ikke er representative.

3.3.2 Frafallet

Nettoutvalget som danner grunnlaget for analysen stammer fra et bruttoutvalg på 4 250 personer, deriblant 3 242 studenter og 1 008 ansatte. Generelt er frafallet større hos studentene enn hos ansatte, og større om våren enn om høsten. Frafallet er beskrevet i kapittel 4 punkt 1.

Teoretiske studier og erfaringer fra andre undersøkelser tilsier at etterstratifisering justerer for skjevheten forårsaket av frafallet dersom etterstratifiseringskjennetegn er rimelig korrelert med variabelen man ønsker å estimere. Dette vil gjelde selv når kopivaner strengt talt ikke er identiske blant svargruppen og frafallsgruppen innen hvert etterstratum. I denne undersøkelsen har vi stratifisert etter personlig status og studieretning. Hvis kopivanene er identiske i svar- og frafallsgruppen innen alle etterstrata vil all skjevhet forsvinne ved etterstratifisering.

For å kunne fastslå om det gjenstår skjevheter som det ikke er korrigeret for, trenger man annen tilleggsinformasjon som er relativt godt korrelert med kopivaner. Ved å sammenligne justeringer ved forskjellige måter å etterstratifisere på, kunne en muligens danne et mer korrekt bilde av den eventuelle skjevheten som gjenstår. Vi har forsøket å skaffe slik

tilleggsinformasjon som f.eks. studieprogresjon og hel-/deltidstatus til studentene, uten å ha lykkes med det i tilstrekkelig grad. Det har resultert i at det ikke har vært mulig å studere problemstillingen nærmere.

3.3.3 Tidsvariasjon

Hovedspørsmålet med tidsvariasjon i denne undersøkelsen knytter seg til det faktum at undersøkelsen av praktiske årsaker ble gjennomført i løpet av vanlige semesterperioder, slik at det mangler observasjoner fra enkelte deler av kalenderåret.

Hvis kopivolumet vi har registrert i undersøkelsesperiodene er typisk for hele året, vil oppblåsningsfaktoren for det gjennomsnittlige kopivolumet fra en toukersperiode til et årsnivå være omkring 26. Det viser seg imidlertid stort sett ikke å være tilfelle. Tabell 3.3 har listet opp de faktiske faktorene vi har funnet for studenter ved de utvalgte lærestedene.

Tabell 3.3: Oppblåsningsfaktor for studenter fra en toukers undersøkelsesperiode til et årsnivå

Universitetet i Oslo	30	Norges handelshøgskole	34
NTNU	35	Norges landbrukshøgskole	10
Høgskolen i Agder	29	BI	17
Høgskolen i Østfold	27	Norges musikkhøgskole	41
Høgskolen i Bergen	13	Kunsthøgskolen i Oslo	33
Høgskolen i Tromsø	28		

Oppblåsningsfaktor for ansatte er da tallene i Tabell 3.3 multiplisert med 46/38. Med andre ord har man fastsatt lengden av kopi-år til 38 uker for studenter og 46 uker for ansatte. Variasjon fra 26 i oppblåsningsfaktor for studenter eller ansatte viser effekten av det årlige kopivolumet vi har samlet inn fra lærestedene.

Man legger merke til at de fleste oppblåsningsfaktorene er likevel større enn 26, noe som kan tyde på en viss underrapportering hos personene som deltok i undersøkelsen. Da man ikke har empirisk grunnlag til noe annet, har man her bestemt at underrapportering skjer hos studenter og ansatte i like store grad.

3.3.4 Målefeil

Målefeil i denne undersøkelsen kan ha tre kilder.

- i feilregistrering ved registreringen av kopier og i den elektroniske behandlingen av data
- ii ukorrekte oppgaver over antall personer ved de utvalgte lærestedene og ved andre læresteder i populasjonen
- iii mangelfull rapportering av kopivolum fra de utvalgte lærestedene

Det er liten mulighet å oppdage målefeil av type *i* under analysen av data, bortsett fra ved inkonsistens i datafilen. Noen slike tilfeller er oppdaget og rettet opp.

Som tidligere omtalt kan eventuelle endringer i antall personer i strata av læresteder (feil av type *ii*) håndteres på en enkel måte. Feilen i de innrapporterte tallene ved de utvalgte lærestedene betyr at estimeringen må gjøres om for de berørte strata. Omfanget av en slik korrigerende er imidlertid vanskelig å fastslå på forhånd.

Det samme gjelder også for det rapporterte kopivolumet ved de utvalgte lærestedene (feil av type *iii*).

4 Om datagrunnlaget for undersøkelsen

Det ble trukket ut elleve læresteder for høyere utdanning til å delta i undersøkelsen. Lærestedene ble valgt med tanke på at de skulle kunne gi et mest mulig representativt bilde av kopieringsvaner blant studenter og ansatte ved ulike studieretninger. Følgende læresteder har deltatt i undersøkelsen:

Universitetet i Oslo
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Høgskolen i Agder
Høgskolen i Østfold
Høgskolen i Bergen
Høgskolen i Tromsø
Norges handelshøgskole
Norges landbrukshøgskole
Bedriftsøkonomisk Institutt i Oslo
Norges musikkhøgskole
Kunsthøgskolen i Oslo

4.1 Utvalg og svarprosent

Undersøkelsen bygger på et utvalg av studenter og ansatte. Vi har trukket flest respondenter fra de største lærestedene, ut fra en antakelse om at kopivanene varierer mer ved store enn ved små læresteder. Metoden for trekking av utvalget ble fastlagt på grunnlag av erfaringer fra en pilotundersøkelse².

4.1.1 Studenter

Det ble trukket ut 3242 studenter til å delta i undersøkelsen. Disse er trukket fra Statistisk sentralbyrås utdanningsregister og registeret til Statens lånekasse for utdanning. Det viste seg at registrene som lå til grunn for utvalgstrekkingen ikke var tilstrekkelig oppdatert. Dette gjaldt særlig Statistisk sentralbyrås eget register. Det ble brukt til å trekke utvalget til de to første av de syv puljene undersøkelsen består av. En del av dem som ble trukket ut viste seg derfor ikke lenger å være i målgruppen for undersøkelsen. De fleste av dem studerte ikke lenger ved lærestedet. Vi har identifisert studenter som har avsluttet studiene ut fra lister over dem vi hadde trukket ut som ble sendt ut til lærestedene. Vi ba blant annet lærestedene opplyse om studentene var registrert som studenter i det semesteret de var trukket ut til å delta i undersøkelsen. Vi fikk inn slike opplysninger av relativt god kvalitet fra de aller fleste lærestedene. De viktigste unntakene var Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) og Norges landbrukshøgskole. Fra NTNU fikk vi ikke noen opplysninger om studentene i utvalget, og fra Norges landbrukshøgskole fikk vi ikke slike opplysninger fra vårsemesteret. De studentene vi fikk opplysninger om at ikke var studenter i det aktuelle semesteret blir ikke regnet som del av populasjonen vi ønsker å gjøre generaliseringer om. De utelates derfor fra utvalget. Det samme gjelder intervjuobjekter som vi ikke har opplysninger

---

² Pilotundersøkelsen er beskrevet i Undersøkelse om kopiering på universiteter og høgskoler. Pilotundersøkelse, nr 96/59 i Statistisk sentralbyrås notatserie.

om fra lærestedet, men som våre intervjuere har funnet ut at ikke lenger var studenter på det aktuelle tidspunkt.

Tabell 4.1: Avgang fra trukket utvalget. Studenter

	antall personer	prosent av trukket utvalg
i alt	3242	100,0
ikke lenger student ved lærestedet	644	19,9

Det var 644 studenter som ikke var tilknyttet det aktuelle lærestedet i trekkesemesteret. Bruttoutvalget av studenter utgjør dermed 2598 personer. En oversikt over grunner til frafall fra bruttoutvalget av studenter er gitt i tabell 4.2.

Tabell 4.2: Frafall og intervju. Studenter

	antall personer	prosent av frafall	prosent av bruttoutvalg
i alt	2598		100,0
frafall i alt	1294	100,0	49,8
ikke truffet/ikke møtt opp	1031	79,7	39,7
nekker	145	11,2	5,6
bortreist	60	4,6	2,3
har ikke telefon/for langt å reise	22	1,7	0,8
sykdom	4	0,3	0,2
annet	32	2,5	1,2
intervju	1304		50,2

Vi oppnådde en svarprosent på 50,2. I beregningen av svarprosenten har vi ikke regnet med studenter som vi senere har fått vite at ikke lenger var tilknyttet lærestedet på det tidspunkt de var trukket ut til å delta i undersøkelsen. Frafallet er på 49,8 prosent. Studenter som våre intervjuere ikke kom i kontakt med utgjør den største frafallsgruppen. Den utgjør 79,7% av frafallet. Mange i denne gruppen vil trolig ha andre grunner til ikke å delta enn at vår intervjuer ikke kom i kontakt med dem. Flere vil trolig ikke lenger være studenter ved lærestedet, og skulle følgelig egentlig vært klassifisert som avganger. Det vil i stor grad gjelde for studenter ved læresteder vi har fått inn mangelfulle opplysninger om utvalget fra, men det vil også gjelde de har sluttet etter at de har blitt registrert som studenter. Fordi vi ikke har grunnlag for å klassifisere dem under andre frafallsgrunner eller som avganger, er de likevel ført opp under kategorien "ikke truffet/ikke møtt opp".

Tabell 4.3: Deltakelse blant studenter ved ulike læresteder

Lærested	antall trukket ut til undersøkelsen	identifiserbare avganger	antall som er aktuelle for undersøkelsen	antall som har deltatt	svarprosent
i alt	3242	644	2598	1305	50,2
Universitetet i Oslo *	860	173	687	301	43,8
NTNU	392	45	347	209	60,2
Høgskolen i Agder	350	108	242	179	74,0
Høgskolen i Østfold	490	70	420	164	39,0
Høgskolen i Bergen	280	104	176	106	60,2
Høgskolen i Tromsø	140	40	100	59	59,0
Norges handelshøgskole	140	21	119	54	45,4
Norges landbrukshøgskole	140	12	128	73	57,3
BI**	170	28	142	41	28,9
Norges musikkhøgskole	140	34	106	59	55,7
Kunsthøgskolen i Oslo	140	9	131	59	45,0

* Grunnet lav svarprosent har det blitt trukket 90 studenter flere enn planlagt i denne gruppen.

** Grunnet lav svarprosent har det blitt trukket 30 studenter flere enn planlagt i denne gruppen.

4.1.2 Ansatte

Til hver av innsamlingspuljene trakk vi ut 144 ansatte til å delta i undersøkelsen. De ble trukket tilfeldig fra lærestedenes studiekataloger og telefonlister. Vi har trukket både blant vitenskapelige og ikke-vitenskapelig ansatte. Timelærere og teknisk personale var også med i trekkgrunnet.

Tabell 4.4: Avgang fra trukket utvalg. Ansatte

	antall personer	prosent av avgang	prosent av trukket utvalg
i alt	1008		100,0
avgang i alt	94	100,0	9,3
ikke lenger ansatt ved lærestedet	91	96,8	9,0
intervjuobjektet er død	2	2,1	0,2
flyttet fast til utlandet	1	1,1	0,1

Vi har identifisert 94 personer i utvalget av ansatte om ikke lenger var tilknyttet det aktuelle lærestedet. Bruttoutvalget av ansatte utgjør dermed 914 personer. En oversikt over grunner til frafall fra utvalget er gitt i tabell 4.5.

Tabell 4.5: Frafall og intervju. Ansatte

	antall personer	prosent av frafall	prosent av bruttoutvalg
i alt	914		100,0
frafall i alt	314	100	34,4
nekte	98	31,2	10,7
sykdom	19	6,1	2,1
ikke oppnådd kontakt med	126	40,1	13,8
ikke truffet til tross for avtale	13	4,1	1,4
permisjon	20	6,4	2,1
bortreist	33	10,5	3,6
annet	5	1,6	0,5
intervju	600		65,6

Vi oppnådde en svarprosent på 65,6. Det var 314 personer i bruttoutvalget for ansatte på 600 som ikke deltok i undersøkelsen. Hele 98 av dem nektet å delta da de ble kontaktet av våre intervjuere. Mange begrunnet det med at de ikke hadde tid til å delta. Det var 126 av respondentene vi ikke oppnådde kontakt med. Disse var trolig ofte enten midlertidig fraværende eller ikke lenger ansatt ved lærestedet. De som ikke lenger var ansatt burde ha vært klassifisert som avganger. Fordi vi ikke har mulighet til å identifisere dem, er de likevel ført opp under kategorien "ikke oppnådd kontakt med".

Tabell 4.6: Deltakelse blant ansatte ved ulike læresteder

lærested	antall trukket ut til undersøkelsen	identifiserbare avganger	antall som er aktuelle for undersøkelsen	antall som har deltatt	svarprosent
i alt	1008	94	914	600	65,6
Universitetet i Oslo	238	14	224	122	54,5
NTNU	126	20	106	76	71,7
Høgskolen i Agder	112	6	106	86	81,1
Høgskolen i Østfold	147	11	136	86	63,2
Høgskolen i Bergen	91	5	86	56	65,1
Høgskolen i Tromsø	49	5	44	29	65,9
Norges handelshøgskole	49	7	42	29	69,0
Norges landbrukshøgskole	49	1	48	45	93,8
BI	49	9	40	20	50,0
Norges musikkhøgskole	49	4	45	25	55,6
Kunsthøgskolen i Oslo	49	12	37	26	70,3

Tabell 4.7: Kopikilder fordelt på læresteder. Alt materiell

lærested	antall kopikilder studenter	prosentandel av kopikilder studenter	antall kopikilder ansatte	prosentandel av kopikilder ansatte	antall kopikilder totalt	prosentandel av kopikilder totalt
i alt	4972	100,0	2268	100,0	7241	100,0
Universitetet i Oslo	847	17,1	279	12,3	1127	15,6
NTNU	800	16,1	457	20,1	1257	17,4
Høgskolen i Agder	590	11,9	279	12,3	869	12,0
Høgskolen i Østfold	838	16,9	594	26,2	1432	19,8
Høgskolen i Bergen	410	8,2	160	7,1	570	7,9
Høgskolen i Tromsø	297	6,0	184	8,1	481	6,6
Norges handelshøgskole	223	4,5	77	3,4	300	4,1
Norges landbrukshøgskole	398	8,0	69	3,0	467	6,4
BI	201	4,0	58	2,6	259	3,6
Norges musikkhøgskole	200	4,0	45	2,0	245	3,4
Kunsthøgskolen i Oslo	168	3,4	56	2,5	234	3,2

Tabell 4.8: Kopikilder fordelt på læresteder. Opphavsrettslig beskyttet materiell

lærested	antall kopikilder studenter	prosentandel av kopikilder studenter	antall kopikilder ansatte	prosentandel av kopikilder ansatte	antall kopikilder totalt	prosentandel av kopikilder totalt
i alt	2758	100,0	722	100,0	3481	100,0
Universitetet i Oslo	643	23,3	151	20,9	795	22,8
NTNU	334	12,1	98	13,6	432	12,4
Høgskolen i Agder	329	11,9	126	17,5	455	13,1
Høgskolen i Østfold	351	12,7	120	16,6	471	13,5
Høgskolen i Bergen	197	7,1	80	11,1	277	8,0
Høgskolen i Tromsø	130	4,7	27	3,7	157	4,5
Norges handelshøgskole	147	5,3	35	4,8	182	5,2
Norges landbrukshøgskole	313	11,3	27	3,7	340	9,8
BI	47	1,7	6	0,8	53	1,5
Norges musikkhøgskole	167	6,1	29	4,0	196	5,6
Kunsthøgskolen i Oslo	100	3,6	23	3,2	123	3,5

4.2 Gjennomføring av datainnsamlingen

4.2.1 Gjennomføringen i korte trekk

Undersøkelsen har som mål å estimere et årlig kopivolum og hvor mye som kopieres av opphavsrettslig beskyttet materiale ved universiteter og høgskoler. For å gjøre dette ba vi dem som ble trukket ut til å delta om å samle alt materiell de hadde skaffet seg i løpet av en bestemt toukersperiode, og siden forevise dette til en av våre intervjuere. Intervjuerne har fått spesialopplæring i koding av denne type materiell.

De som ble trukket ut til å delta i undersøkelsen mottok et brev om det i god tid før de skulle begynne å samle inn materiell. Brevet inneholdt informasjon om formålet med undersøkelsen og hva slags materiale vi ønsket å registrere. Brevet til utvalget av studenter inneholdt også en oversikt over registreringskontorenes åpningstider og plassering ved det enkelte lærested. I

brevet til de ansatte stod det at de ville bli kontaktet av en av våre intervjuere. Informasjonsbrevene er lagt med som vedlegg. Vi brukte også andre virkemidler for å komme i kontakt med intervjuobjektene. Disse varierte noe i løpet av undersøkelsen og er behandlet nærmere i vedlegg G, som i detalj beskriver gjennomføringen av undersøkelsen.

Undersøkelsen baserer seg på registrering av kopier som ble anskaffet i løpet av syv toukersperioder, spredt ut over de to semestrene i kalenderåret 1997. Det ble gjennomført fire innsamlingspuljer i vårsemesteret og tre i høstsemesteret. Periodene er fordelt ut over semestrene for å fange opp sesongmessige variasjoner i kopiering. Følgende innsamlingspuljer ble valgt:

innsamlingspulje 1	kopier ble samlet i uke	5 og 6
innsamlingspulje 2	kopier ble samlet i uke	10 og 11
innsamlingspulje 3	kopier ble samlet i uke	19 og 20
innsamlingspulje 4	kopier ble samlet i uke	22 og 23
innsamlingspulje 5	kopier ble samlet i uke	34 og 35
innsamlingspulje 6	kopier ble samlet i uke	40 og 41
innsamlingspulje 7	kopier ble samlet i uke	47 og 48

For å hindre at skjevheter i utvalget skal få uønskede konsekvenser for resultatene, har vi i tillegg samlet inn en del opplysninger for å kunne korrigere for det. Vi har innhentet opplysninger om studentene i utvalget, om totalt antall studenter og ansatte, og om kopivolum ved lærestedene.

4.3.2 Etterkontroll av utvalg

Den vanskelige registersituasjonen for studenter førte til en del problemer i forbindelse med innsamlingen av data. Dette må det tas hensyn til ved estimering av resultater fordi vi ikke vet om de vi ikke registrerer kopiene til har andre kopivaner enn de som deltok i undersøkelsen.

For å undersøke representativiteten i utvalget ba vi lærestedene som deltok i undersøkelsen om en del tilleggsopplysninger om studenter og ansatte. Opplysningene ble hentet inn for å undersøke om det var skjevheter i frafallet og eventuelt korrigere for det.

Vi ba videre lærestedene om å gi oss informasjon om det totale antall studenter fordelt etter studieretning og studieintensitet. Vi forespurte dem også om å gi oss tall på ansatte fordelt på studieretning og om de er administrativt eller vitenskapelig ansatte. Disse opplysningene bidro til å gjøre det mulig å undersøke hvor godt utvalget gjenspeiler den faktiske populasjonen og eventuelt korrigere for skjevheter, selv om kvaliteten på dataene som beskrev studieintensitet i mange tilfeller var mangelfull. Informasjonen vi forespurte fra lærestedene er beskrevet nærmere i vedlegg H og I.

4.3.3 Registrering av kopivolum

Vi har samlet inn informasjon om hvor mange kopier som tas ved lærestedene som er med i undersøkelsen. Vi har bedt lærestedene om å oppgi kopivolum fordelt på studieretning og om

kopiene tas av ansatte eller studenter. Fordeling etter studieretning og tilknytningsform til lærestedet viste seg i mange tilfeller å være vanskelig å kartlegge.

4.4 Oppfølging av intervjuere

Intervjuerkontakt og prosjektleder i Statistisk sentralbyrå har gjennom hele undersøkelsesperioden veiledet intervjuerne i spørsmål med tilknytning til undersøkelsen. Det gjelder både spørsmål om koding av materiell og spørsmål av mer praktisk karakter.

Prosjektleder har besøkt registreringskontorer i alle undersøkelsesperiodene. Målet med besøkene har vært å se hvordan registreringen blir gjennomført i praksis, og om nødvendig å veilede intervjuerne. Erfaringen fra disse besøkene har vært at intervjuerne har gjennomført kodingen på en god måte. Representanter fra Kopinor og universitetene og høgskolene har også besøkt registreringskontorene.

4.5 Innsamlings- og bearbeidingsfeil

Intervjuerne hadde ved hjelp av kurs og instruks fått veiledning i hvordan materialet skulle klassifiseres. Likevel oppstod det flere tvilstilfeller underveis. Det var ofte vanskelig fastslå hvilken kilde en kopi var tatt fra. Det kunne også være vanskelig å skille utgitte og ikke utgitte verk fra hverandre. Tvilstilfeller ble søkt løst skjønnsmessig, i noen tilfeller i samarbeid med prosjektleder.

Vedlegg A

Tabeller

Tabell A.0: Årlig kopivolum for studenter etter anskaffelse

Tabell A.1.1: Beskyttet materiale med etter kilde- og stofftype

Tabell A.1.2: Beskyttet materiale med norsk originalutgivelse etter kilde- og stofftype

Tabell A.1.3: Beskyttet materiale bearbeidet/arrangert til norsk etter kilde- og stofftype

Tabell A.1.4: Beskyttet materiale oversatt til norsk etter kilde- og stofftype

Tabell A.1.5: Beskyttet materiale ikke bearbeidet/oversatt til norsk etter kilde- og stofftype

Tabell A.1.6: Beskyttet materiale med norsk opphav og utenlandsk utgivelse etter kilde- og stofftype

Tabell A.1.7: Beskyttet materiale med utenlandsk opprinnelse etter kilde- og stofftype

Tabell A.2.1: Beskyttet materiale etter type kilde og opprinnelse

Tabell A.2.2: Beskyttet materiale etter type stoff og opprinnelse

Tabell A.3.1: Beskyttet materiale etter utgivelsesland og opprinnelse

Tabell A.3.2: Beskyttet materiale etter bostedsland og opprinnelse

TABELL A.0: ÅRLIG KOPIVOLUM FOR STUDENTER ETTER ANSKAFFELSE

I ALT		KJØPT	KJØPT	KJØPT	UTLEV	UTLEV	UTLEV	KOPIERT	KOPIERT			KOPIERT SELV	
		I BOK-	PÅ	AV	AV	PÅ	AV	SELV AV	SELV AV			PÅ	UTEN-
TOTALT		HANDEL	STEDET	STUD	LÆRER	STEDET	STUD	MASTER	ORIGIN	ANNET	STEDET	FOR	
KOPIVOLUM	274288264	9137911	65313141	2026558	73594779	43456299	12265383	5748496	38404996	24340701	44153492	19123521	
ANDEL (%)	100	3.3	23.8	0.7	26.8	15.8	4.5	2.1	14.0	8.9	69.8	30.2	
BESKYTTET	159521914	4017769	44821067	1712836	38421725	14864386	7472046	2884609	30702084	14625391	33586694	19616664	
ANDEL (%)	100	2.5	28.1	1.1	24.1	9.3	4.7	1.8	19.2	9.2	63.1	36.9	
ALMINNELIGE		KJØPT	KJØPT	KJØPT	UTLEV	UTLEV	UTLEV	KOPIERT	KOPIERT			KOPIERT SELV	
UNIVERSITETER		I BOK-	PÅ	AV	AV	PÅ	AV	SELV AV	SELV AV			PÅ	UTEN-
TOTALT		HANDEL	STEDET	STUD	LÆRER	STEDET	STUD	MASTER	ORIGIN	ANNET	STEDET	FOR	
KOPIVOLUM	76204131	2643910	22049753	143069	11760250	12012051	4286339	549384	15268295	7491079	15817679	11611458	
ANDEL (%)	100	3.5	28.9	0.2	15.4	15.8	5.6	0.7	20.0	9.8	57.7	42.3	
BESKYTTET	64031843	1785498	21523260	74396	8853093	4286339	3347808	497879	16241163	7422406	16739042	13002087	
ANDEL (%)	100	2.8	33.6	0.1	13.8	6.7	5.2	0.8	25.4	11.6	56.3	43.7	
TEK. NAT-VIT.		KJØPT	KJØPT	KJØPT	UTLEV	UTLEV	UTLEV	KOPIERT	KOPIERT			KOPIERT SELV	
UNIVERSITETER		I BOK-	PÅ	AV	AV	PÅ	AV	SELV AV	SELV AV			PÅ	UTEN-
TOTALT		HANDEL	STEDET	STUD	LÆRER	STEDET	STUD	MASTER	ORIGIN	ANNET	STEDET	FOR	
KOPIVOLUM	45001606	4777547	12118363	0	9272292	8655544	394118	2226313	2409833	5147596	4636146	1179344	
ANDEL (%)	100	10.6	26.9	0.0	20.6	19.2	0.9	4.9	5.4	11.4	79.7	20.3	
BESKYTTET	16904935	1182353	3387606	0	3447776	4151773	21060	487382	1913426	2313560	2400808	1365873	
ANDEL (%)	100	7.0	20.0	0.0	20.4	24.6	0.1	2.9	11.3	13.7	63.7	36.3	
STATLIGE		KJØPT	KJØPT	KJØPT	UTLEV	UTLEV	UTLEV	KOPIERT	KOPIERT			KOPIERT SELV	
HØYSKOLER		I BOK-	PÅ	AV	AV	PÅ	AV	SELV AV	SELV AV			PÅ	UTEN-
TOTALT		HANDEL	STEDET	STUD	LÆRER	STEDET	STUD	MASTER	ORIGIN	ANNET	STEDET	FOR	
KOPIVOLUM	93329721	194798	20066697	1585222	34007246	15603679	6192326	2478966	8608336	4592451	11087302	1647389	
ANDEL (%)	100	0.2	21.5	1.7	36.4	16.7	6.6	2.7	9.2	4.9	87.1	12.9	
BESKYTTET	46013463	94282	11481279	1346154	15948509	3999401	3283648	1484944	7288729	1086517	8773673	1679316	
ANDEL (%)	100	0.2	25.0	2.9	34.7	8.7	7.1	3.2	15.8	2.4	83.9	16.1	
VITENSKAPELIGE		KJØPT	KJØPT	KJØPT	UTLEV	UTLEV	UTLEV	KOPIERT	KOPIERT			KOPIERT SELV	
HØYSKOLER		I BOK-	PÅ	AV	AV	PÅ	AV	SELV AV	SELV AV			PÅ	UTEN-
TOTALT		HANDEL	STEDET	STUD	LÆRER	STEDET	STUD	MASTER	ORIGIN	ANNET	STEDET	FOR	
KOPIVOLUM	59752807	1521656	11078328	298267	18554991	7185026	1392599	493833	12118531	7109574	12612365	4685329	
ANDEL (%)	100	2.5	18.5	0.5	31.1	12.0	2.3	0.8	20.3	11.9	72.9	27.1	
BESKYTTET	32571672	955636	8428921	292286	10172346	2426873	819530	414404	5258767	3802908	5673171	3569389	
ANDEL (%)	100	2.9	25.9	0.9	31.2	7.5	2.5	1.3	16.1	11.7	61.4	38.6	

TABELL A.1.1: BESKYTTET MATERIALE ETTER KILDE- OG STOFFTYPE (%)

	KILDE														
	ALLE KILD- ER	LÆRE- VERK/ FAG- BOK	LEK- SIKON	SKJ.- LITT. ORI- VERK	SKJ.- LITT. SAM- VERK	NOTE- BLAD/ BOK	SANG/ VISE- BOK	AVIS	VIT. TIDS- SKR.	KULT. TIDS- SKR.	FAGP- RESSE	UKE- BLAD/ TEGNE SERIE	ANDRE TIDS- SKR.	OFF. PUB./ UTR.- NING	ANNET FOR- LAGS- PROD.
ALLE STOFFTYPER	100	74.7	0.7	3.2	-	3.6	0.3	0.5	7.0	0.5	4.6	0.2	0.9	0.2	3.5
DRAMA, SKUESPILL	0.4	0.1	-	0.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
DIKT/SANGTEKST	0.6	0.1	-	0.3	-	-	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-
SKJ. LITT., PROSA	2.5	0.1	-	2.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
LÆRE-/FAGBOK	77.8	65.2	0.4	0.1	-	-	-	0.1	6.1	0.2	2.7	-	0.6	-	2.3
LEDER, NYHETER OG REPORTASJE	0.9	0.2	-	-	-	-	-	0.3	-	-	0.3	-	-	-	-
KRONIKK, ARTIKKEL O.A.	2.0	0.6	-	-	-	-	-	0.1	0.4	0.1	0.7	-	0.1	-	-
ANMELDELSER	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1	-	-	-	-	-
BROSJYRE-/ANNONSE- TEKST, O.L.	1.2	0.2	0.1	-	-	-	-	-	-	-	0.1	-	0.1	-	0.7
FOTO AV KUNST.	0.3	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
FOTO AV BILLED.	0.1	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
FAGTEGNING	4.9	3.7	0.1	-	-	-	-	-	0.3	-	0.2	-	0.1	0.2	0.2
ANNEN ILLUSTR.	1.4	1.2	-	-	-	-	-	-	0.1	-	-	-	-	-	-
FOTOGRAFI	1.0	0.5	-	-	-	-	-	0.1	-	-	0.2	-	-	-	0.1
NOTER	4.3	0.6	-	-	-	3.5	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-
TABELL O.L.	2.5	1.9	-	-	-	-	-	-	0.1	-	0.2	-	-	-	0.1

**TABELL A.1.2: BESKYTTET MATERIALE MED NORSK ORIGINALUTGIVELSE
ETTER KILDE- OG STOFFTYPE (%)**

	KILDE														
	ALLE KILD- ER	LÆRE- VERK/ FAG- BOK	LEK- SIKON	SKJ.- LITT. ORI- VERK	SKJ.- LITT. SAM- VERK	NOTE- BLAD/ BOK	SANG/ VISE- BOK	AVIS	VIT. TIDS- SKR.	KULT. TIDS- SKR.	FAGP- RESSE	UKE- BLAD/ TEGNE SERIE	ANDRE TIDS- SKR.	OFF. PUB./ UTR.- NING	ANNET FOR- LAGS- PROD.
ALLE STOFFTYPER	60.6	50.0	0.4	0.6	-	0.5	0.2	0.4	1.9	0.2	2.7	0.1	0.4	0.2	3.0
DRAMA, SKUESPILL	0.2	-	-	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
DIKT/SANGTEKST	0.2	-	-	0.1	-	-	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-
SKJ. LITT., PROSA	0.4	-	-	0.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
LÆRE-/FAGBOK	49.8	44.2	0.2	-	-	-	-	-	1.5	-	1.6	-	0.1	-	2.0
LEDER, NYHETER OG REPORTASJE	0.3	-	-	-	-	-	-	0.1	-	-	0.1	-	-	-	-
KRONIKK, ARTIKKEL O.A.	1.2	0.2	-	-	-	-	-	0.1	0.2	0.1	0.5	-	0.1	-	-
ANMELDELSER	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1	-	-	-	-	-
BROSJYRE-/ANNONSE- TEKST, O.L.	1.0	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1	-	0.1	-	0.6
FOTO AV KUNST.	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
FOTO AV BILLED.	0.1	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
FAGTEGNING	3.3	2.5	0.1	-	-	-	-	-	0.1	-	0.1	-	0.1	0.2	0.2
ANNEN ILLUSTR.	0.6	0.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
FOTOGRAFI	0.6	0.3	-	-	-	-	-	0.1	-	-	0.1	-	-	-	0.1
NOTER	1.0	0.5	-	-	-	0.4	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-
TABELL O.L.	1.6	1.4	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1	-	-	-	0.1

**TABELL A.1.7: BESKYTTET MATERIALE MED UTENLANDSK OPPRINNELSE
ETTER KILDE- OG STOFFTYPE (%)**

	KILDE														
	ALLE KILD- ER	LÆRE- VERK/ FAG- BOK	LEK- SIKON	SKJ.- LITT. ORI- VERK	SKJ.- LITT. SAM.- VERK	NOTE- BLAD/ BOK	SANG/ VISE- BOK	AVIS	VIT. TIDS- SKR.	KULT. TIDS- SKR.	FAGP- RESSE	UKE- BLAD/ TEGNE SERIE	ANDRE TIDS- SKR.	OFF. PUB./ UTR.- NING	ANNET FOR- LAGS- PROD.
ALLE STOFFTYPER	33.3	19.6	0.3	2.4	-	3.0	-	0.2	4.7	0.3	1.8	-	0.4	-	0.4
DRAMA, SKUESPILL	0.1	-	-	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
DIKT/SANGTEKST	0.2	-	-	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SKJ. LITT., PROSA	2.0	-	-	2.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
LÆRE-/FAGBOK	22.7	16.4	0.2	0.1	-	-	-	-	4.2	0.2	1.0	-	0.4	-	0.2
LEDER, NYHETER OG REPORTASJE	0.5	0.1	-	-	-	-	-	0.2	-	-	0.2	-	-	-	-
KRONIKK, ARTIKKEL O.A.	0.7	0.2	-	-	-	-	-	-	0.2	-	0.3	-	-	-	-
ANMELDELSER	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BROSJYRE-/ANNONSE- TEKST, O.L.	0.2	-	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
FOTO AV KUNST.	0.2	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
FOTO AV BILLED.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
FAGTEGNING	1.5	1.1	-	-	-	-	-	-	0.2	-	0.1	-	-	-	-
ANNEN ILLUST.	0.7	0.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
FOTOGRAFI	0.4	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1	-	-	-	0.1
NOTER	3.1	0.1	-	-	-	3.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TABELL O.L.	0.8	0.5	-	-	-	-	-	-	0.1	-	0.2	-	-	-	-

TABELL A.2.1: BESKYTTET MATERIALE ETTER TYPE KILDE OG OPPRINNELSE (%)

	OPPRINNELSE							
	I ALT	NORSK	BEARBEIDET/ ARRANGERT	OVERSATT	UTENLANSK OPPHAV.	NORSK OPPHAV.	UTENLANDSK	UTENLANDSK
		ORIGINAL- UTGIVELSE	TIL NORSK	TIL NORSK	IKKE BEARB./ OVERSATT	NORSK UTG. UTGIVELSE	UTENLANDSK UTGIVELSE	UTENLANDSK
ALLE KILDER	100	60.6	0.8	1.4	3.5	0.6	33.3	
LÆREVERK/FAGBOK	74.7	50.0	0.7	1.3	2.8	0.4	19.6	
LEKSIKON, OPPSLAGSBOK	0.7	0.4	-	-	-	-	0.3	
SKJ. LITT. ORIGINALVERK	3.2	0.6	0.1	-	0.2	-	2.4	
SKJ. LITT. SAMLEVERK	-	-	-	-	-	-	-	
NOTEBLAD/SAMLING/BOK	3.6	0.5	-	-	0.1	-	3.0	
SANG/WISEBOK	0.3	0.2	-	-	-	-	-	
AVIS	0.5	0.4	-	-	-	-	0.2	
VITEN. TIDSSKRIFT	7.0	1.9	-	-	0.2	0.2	4.7	
KULT. TIDSSKRIFT	0.5	0.2	-	-	-	-	0.3	
FAGPRESSE	4.6	2.7	-	-	0.1	-	1.8	
UKEBLAD, TEGNESERIE	0.2	0.1	-	-	-	-	-	
ANDRE TIDSSKRIFTER	0.9	0.4	-	-	-	-	0.4	
OFF. PUBL./UTREDNING	0.2	0.2	-	-	-	-	-	
ANNET FORLAGSPROD. MATERIALE	3.5	3.0	-	-	0.1	-	0.4	

TABELL A.2.2: BESKYTTET MATERIALE ETTER TYPE STOFF OG OPPRINNELSE (%)

	OPPRINNELSE						
	I ALT	NORSK ORIGINAL-UTGIVELSE	BEARBEIDET/ARRANGERT TIL NORSK	OVERSATT TIL NORSK	UTENLANDSK		UTENLANDSK
					NORSK OPPHAV. NORSK UTG. IKKE BEARB./OVERSATT	NORSK OPPHAV. UTENLANDSK UTGIVELSE	
ALLE STOFFTYPER	100	60.6	0.8	1.4	3.5	0.6	33.3
DRAMA, SKUESPILL	0.4	0.2	0.1	-	-	-	0.1
DIKT/SANGTEKST	0.6	0.2	-	-	0.1	-	0.2
SKJ. LITT., PROSA	2.5	0.4	-	-	-	-	2.0
LÆRE-/FAGBOK, VIT. TEKST	77.8	49.8	0.6	1.2	2.9	0.5	22.7
LEDER, NYHETER, REPORT.	0.9	0.3	-	-	-	-	0.5
KRONIKK, ARTIKKEL O.A.	2.0	1.2	-	-	0.1	-	0.7
ANMELDELSER	0.2	0.2	-	-	-	-	-
BROSJYRE-/ANNONSETEKST, O.L.	1.2	1.0	-	-	-	-	0.2
FOTO AV KUNSTHÅNDVERK	0.3	0.1	-	-	-	-	0.2
FOTO AV BILLEDKUNST	0.1	0.1	-	-	-	-	-
FAGTEGNING	4.9	3.3	-	-	0.1	-	1.5
ANNEN ILLUSTRASJON	1.4	0.6	-	-	0.1	-	0.7
FOTOGRAFI	1.0	0.6	-	-	-	-	0.4
NOTER	4.3	1.0	-	-	0.1	-	3.1
TABELL O.L.	2.5	1.6	-	-	-	-	0.8

TABELL A.3.1: BESKYTTET MATERIALE ETTER UTGIVELSESLAND OG OPPRINNELSE (%)

	OPPRINNELSE						
	I ALT	NORSK ORIGINAL-UTGIVELSE	BEARBEIDET/ARRANGERT TIL NORSK	OVERSATT TIL NORSK	UTENLANSK OPPHAV. NORSK UTG. IKKE BEARB./OVERSATT	NORSK OPPHAV. UTENLANDSK UTGIVELSE	UTENLANDSK
TOTALT	100	60.6	0.8	1.4	3.5	0.6	33.3
ARGENTINA	-	-	-	-	-	-	-
AUSTRALIA	0.1	-	-	-	-	-	0.1
BELGIA	0.1	-	-	-	-	-	0.1
CANADA	0.4	-	-	-	-	-	0.4
CHILE	-	-	-	-	-	-	-
COLOMBIA	-	-	-	-	-	-	-
DANMARK	1.9	-	-	-	-	-	1.9
FINLAND	0.6	-	-	-	-	-	0.6
FRANKRIKE	0.8	-	-	-	-	-	0.8
HELLAS	-	-	-	-	-	-	-
HONG KONG	-	-	-	-	-	-	-
INDIA	0.1	-	-	-	-	-	0.1
IRLAND	-	-	-	-	-	-	-
ISLAND	-	-	-	-	-	-	-
ISRAEL	0.1	-	-	-	-	-	0.1
ITALIA	-	-	-	-	-	-	-
JAPAN	-	-	-	-	-	-	-
KINA	0.9	-	-	-	-	-	0.9
MALAYSIA	-	-	-	-	-	-	-
NEDERLAND	0.7	-	-	-	-	-	0.7
NEW ZEALAND	0.1	-	-	-	-	-	0.1
NORGE	66.2	60.6	0.8	1.4	3.5	-	-
POLEN	-	-	-	-	-	-	-
RUSSLAND	0.7	-	-	-	-	-	0.7
SPANIA	-	-	-	-	-	-	-
STORBRITANNIA	6.6	-	-	-	-	0.1	6.6
SVEITS	-	-	-	-	-	-	-
SVERIGE	1.9	-	-	-	-	0.1	1.8
SØR-APRIKA	-	-	-	-	-	-	-
TSJEKKIA	-	-	-	-	-	-	-
TYSKLAND	3.5	-	-	-	-	-	3.5
UNGARN	-	-	-	-	-	-	-
USA	14.4	-	-	-	-	0.4	14.0
ØSTERRIKE	0.1	-	-	-	-	-	0.1
UKJENT	0.8	-	-	-	-	-	0.8

TABELL A.3.2: BESKYTTET MATERIALE ETTER BOSTEDSLAND OG OPPRINNELSE (%)

	OPPRINNELSE							UTENLANDSK
	I ALT	NORSK ORIGINAL- UTGIVELSE	BEARBEIDET/ ARRANGERT TIL NORSK	OVERSATT TIL NORSK	UTENLANDSK OPPHAV. NORSK UTG. IKKE BEARB./ OVERSATT	NORSK OPPHAV. UTENLANDSK UTGIVELSE		
TOTALT	100	60.6	0.8	1.4	3.5	0.6	33.3	
ARGENTINA	-	-	-	-	-	-	-	
AUSTRALIA	0.1	-	-	-	-	-	0.1	
BELGIA	0.2	-	-	-	-	-	0.2	
CANADA	0.8	-	-	-	0.1	-	0.7	
CHILE	-	-	-	-	-	-	-	
COLOMBIA	-	-	-	-	-	-	-	
DANMARK	2.1	-	-	-	0.2	-	1.9	
FINLAND	0.3	-	-	-	0.1	-	0.2	
FRANKRIKE	1.5	-	0.1	0.5	0.1	-	0.8	
HELLAS	-	-	-	-	-	-	-	
HONG KONG	-	-	-	-	-	-	-	
INDIA	0.1	-	-	-	-	-	0.1	
IRLAND	-	-	-	-	-	-	-	
ISLAND	1.0	-	-	-	-	-	1.0	
ISRAEL	0.2	-	-	-	-	-	0.2	
ITALIA	0.1	-	-	-	-	-	0.1	
JAPAN	0.1	-	-	-	-	-	0.1	
KINA	0.9	-	-	-	-	-	0.9	
MALAYSIA	-	-	-	-	-	-	-	
NEDERLAND	0.6	-	-	-	-	-	0.6	
NEW ZEALAND	0.1	-	-	-	-	-	0.1	
NORGE	60.6	60.1	-	-	-	0.6	-	
POLEN	-	-	-	-	-	-	-	
RUSSLAND	0.8	-	-	-	0.1	-	0.7	
SPANIA	-	-	-	-	-	-	-	
STORBRIANNIA	6.0	0.1	-	0.1	0.5	-	5.3	
SVEITS	0.1	-	-	-	-	-	0.1	
SVERIGE	2.9	-	0.1	0.4	0.3	-	2.2	
SØR-AFRIKA	-	-	-	-	-	-	-	
TSJEKKIA	-	-	-	-	-	-	-	
TYSKLAND	3.2	-	0.1	0.1	-	-	3.0	
UNGARN	-	-	-	-	-	-	-	
USA	15.9	0.4	0.4	0.1	1.6	-	13.3	
ØSTERRIKE	0.6	-	-	-	-	-	0.6	
UKJENT	1.5	-	-	-	0.4	-	1.1	

B Estimering av kopivolum

B.1 Et totalt årlig volum

Betegn populasjonen med $U = (1, \dots, N)$ og nettoutvalget med $s = (1, \dots, n)$. Betegn indikator for strata av læresteder med h , indikator for etterstrata ifølge person med j ($j = 1$ for studenter, $j = 2$ for vitenskaplige ansatte og $j = 3$ for ikke-vitenskaplige ansatte), og indikator for utvalgte læresteder med k . La Y betegne totalt årlig kopivolum av en viss type. La y betegne tilsvarende det observerte kopivolum som, i motsetning til Y , er for en 14-dagers periode.

Først trenger man å blåse opp y_i , for $i \in s$, til et årsnivå med en person- og stedbestemt oppblåsningsfaktor, betegnet med f_{hjk} , dvs.

$$f_{hjk} = a_j g_{hk} \quad \text{og} \quad g_{hk} = X_{hk} / \left(\sum_j a_j N_{hjk} \bar{x}_{hjk} \right), \quad (1)$$

der X_{hk} er det totale årlige kopivolumet ved lærested k , og $\bar{x}_{hjk}$ det observerte gjennomsnittlige kopivolumet — uansett hvilken kopitype, innen det j te etterstratum ved lærested k , og N_{hjk} størrelsen på det tilsvarende etterstratum. I tillegg har man laget en justeringsfaktor a_j , der $a_j = 1$ for studenter og $a_j = 46/38$ for ansatte. Dette for å ta hensyn til forskjellige lengder av et 'kopi-år' for studenter og ansatte.

Nå estimeres det årlige kopivolumet av den aktuelle typen for person $i \in s$ til $f_{hjk} y_i$. Estimatoren for årlig kopivolum i gruppe j og stratum h for læresteder er gitt som

$$\hat{Y}_{hj} = \left(\sum_k N_{hjk} \right) \left(\sum_k n_{hjk} f_{hjk} \bar{y}_{hjk} \right) / \left(\sum_k n_{hjk} \right), \quad (2)$$

der n_{hjk} er antall utvalgte personer i gruppe j på lærested k . Totalt årlig kopivolum for alle universiteter og høyskoler estimerer man ved å summere $\hat{Y}_{hj}$ over h og j , dvs.

$$\hat{Y} = \sum_h \sum_j \hat{Y}_{hj}, \quad (3)$$

med en varians betinget på n_{hjk} gitt som, for $N_{hj} = \sum_k N_{hjk}$ og $n_{hj} = \sum_k n_{hjk}$,

$$\begin{aligned} \text{Var}(\hat{Y} | n_{hjk}) &= \sum_{h,j,k} \left(\frac{N_{hj}}{N_{hjk}} \right)^2 \left(\frac{n_{hjk}}{n_{hj}} \right)^2 X_k^2 \cdot \text{Var} \left(\frac{N_{hjk} a_j \bar{y}_{hjk}}{\sum_l N_{hlk} a_l \bar{x}_{hlk}} \right) \\ &= \sum_{h,j,k} \left(\frac{N_{hj}}{n_{hj}} \right)^2 \left(\frac{n_{hjk}}{N_{hjk}} \right)^2 \left(\frac{X_k}{\bar{X}_k} \right)^2 \{ N_{hjk}^2 a_j^2 \text{Var}(\bar{y}_{hjk}) + R_{hjk}^2 \sum_l N_{hlk}^2 a_l^2 \text{Var}(\bar{x}_{hlk}) \\ &\quad - 2R_{hjk} N_{hjk}^2 a_j^2 \text{Cov}(\bar{y}_{hjk}, \bar{x}_{hjk}) \}, \end{aligned} \quad (4)$$

der $\bar{X}_k = \sum_j N_{hjk} a_j E[\bar{x}_{hjk}]$ og $R_{hjk} = (N_{hjk} a_j E[\bar{y}_{hjk}]) / \bar{X}_k$. Basert på utvalget kan man estimere $\text{Var}(\bar{y}_{hjk})$ med tilsvarende utvalgsvarianser $\sum_{i \in s_{hjk}} (y_i - \bar{y}_{hjk})^2 / (n_{hjk} - 1)$, og lignende for $\text{Var}(\bar{x}_{hjk})$ og $\text{Cov}(\bar{y}_{hjk}, \bar{x}_{hjk})$.

B.2 Forholdet mellom to årlige volum

La (Y, X) betegne to forskjellige totale årlige volum, og $R = Y/X$ forholdet mellom dem. Den etterstratifiserte estimatoren for R er gitt som

$$\hat{R} = \hat{Y} / \hat{X}, \quad (5)$$

der $(\hat{Y}, \hat{X})$ begge er gitt etter (3). Spesielt kan Y være beskyttet materiale og X totalt kopivolum, da blir R andel beskyttet materiale.

Variansen til $\hat{R}$ er imidlertid så komplisert at det ikke lar seg uttrykke ved en lukket form. Noen retningslinjer er allikevel tilgjengelige. La (S_R, S_Y, S_X) betegne standardavvikene til $(\hat{R}, \hat{Y}, \hat{X})$, og (V_R, V_Y, V_X) deres varians. La ρ være korrelasjonskoeffisienten mellom $\hat{Y}$ og $\hat{X}$. Noter at

$$V_R = \frac{1}{X^2}(V_Y + R^2V_X - 2R\rho S_Y S_X) \Leftrightarrow \frac{V_R}{R^2} = \frac{V_Y}{(XR)^2} + \frac{V_X}{X^2} - 2\rho \frac{S_Y}{XR} \frac{S_X}{X},$$

slik at den øvre grensen for relativt standard avvik til $\hat{R}$ er ganske enkelt gitt som

$$S_R/R \leq S_Y/Y + S_X/X, \quad (6)$$

der (S_Y, S_X) kan estimeres etter (4). Mao. summen av relativt standardavvik til $\hat{Y}$ og $\hat{X}$ gir da den øvre grensen for relativt standard avvik til $\hat{R}$.

Det blir samtidig klart at nøkkelen til $Var(\hat{R})$ ligger i hvorvidt man kan estimere koeffisienten ρ . Saken er komplisert fordi at etterstratum j er laget på tverrs av lærestedene, mens f_{hjk} er sted-bestemt. Noter at dette problemet blir borte for R_{hk} , dvs. forholdet mellom Y_{hk} og X_{hk} ved lærested k , siden (3) forenkles i slike tilfeller og man får

$$\hat{R}_{hk} = \left(\sum_j N_{hjk} a_j \bar{y}_{hjk} \right) / \left(\sum_j N_{hjk} a_j \bar{x}_{hjk} \right) = \tilde{Y}_{hk} / \tilde{X}_{hk}.$$

Estimerede korrelasjonskoeffisienter mellom $\tilde{Y}_{hk}$ og $\tilde{X}_{hk}$ ved alle utvalgte lærestedene er gitt som

UiO	NTNU	HiA	HiØ	HiB	HiT	NHH	NLH	BI	NMH	NKH
0.72	0.42	0.79	0.70	0.51	0.32	0.86	0.68	0.17	0.26	0.20

Når man lager etterstrata på tverrs av læresteder, kan dette muligens svekke korrelasjon mellom $\hat{Y}_h$ og $\hat{X}_h$, og dermed også korrelasjonen mellom $\hat{Y}$ og $\hat{X}$. Men siden det ikke er tvil om at denne korrelasjonen forblir positiv ettersom ρ_{hk} kan tenkes som betinget ρ , får man en nærmere men allikevel konservativ form for den relative standardavvik til $\hat{R}$ ved å ganske enkelt sette $\rho = 0$,

$$Var(\hat{R}) \leq R^2 \cdot \{Var(\hat{Y})/Y^2 + Var(\hat{X})/X^2\}, \quad (7)$$

der den estimerte høyre siden trolig overestimerer standardavviket til R med 20 ~ 40%.

B.3 Dekomponering av andel beskyttet materiale

For å studere komponeringen til andel beskyttet materiale, betegnet med R , skal man i det følgende benytte en alternativ parametisering. Vi skal se bort fra strata for læresteder og justeringsfaktor a_j i det hele tatt. La $g = 1, \dots, m_{jk}$ betegne registrerte kopisett i nettoutvalget innen persongruppe j ved lærested k . Betegn med x_g antall kopisider i det g te kopisett. La $I_g = 1$ hvis kopisett g hører til beskyttet materiale, og $I_g = 0$ ellers. Andel beskyttet materiale ved lærested k er da gitt som

$$R_k = \left(\sum_j N_{jk} \bar{M}_{jk} \bar{Y}_{jk} P_{jk} \right) / \left(\sum_j N_{jk} \bar{M}_{jk} \bar{X}_{jk} \right), \quad (8)$$

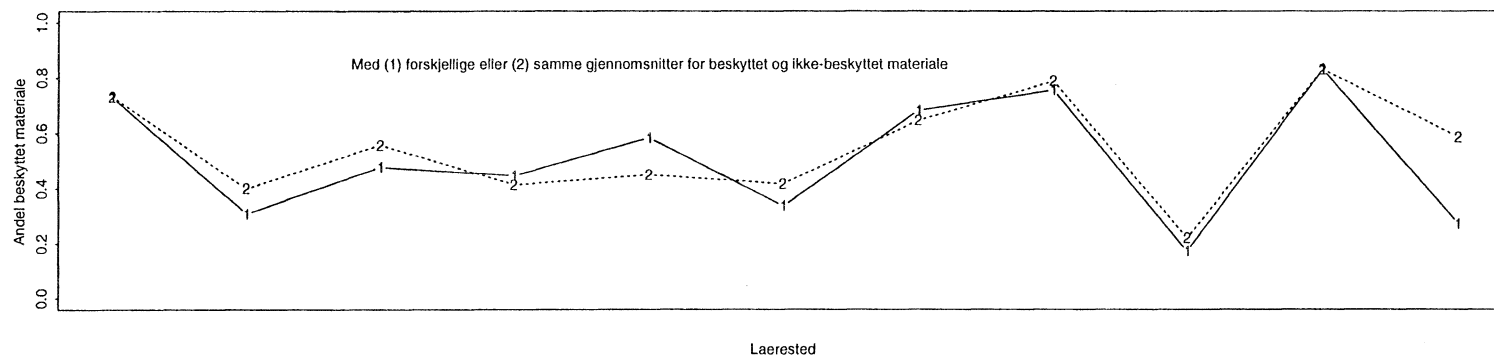
der M_{jk} betegner årlig antall kopisett innen det tilsvarende stratum, og $P_{jk} = (\sum_{g \in U_{jk}} I_g) / M_{jk}$ andel beskyttet kopisett, og $\bar{Y}_{jk}$ gjennomsnittlige kopisider per beskyttet kopisett, og $\bar{X}_{jk}$ gjen-

nomsnittlige kopiesider per kopisett. Legg merke til at M_{jk} er ukjent liksom X_{jk} . Men i motsetning til X_k er heller ikke M_k kjent siden $X_k = M_k \bar{X}_k$ der $\bar{X}_k$ er ukjent.

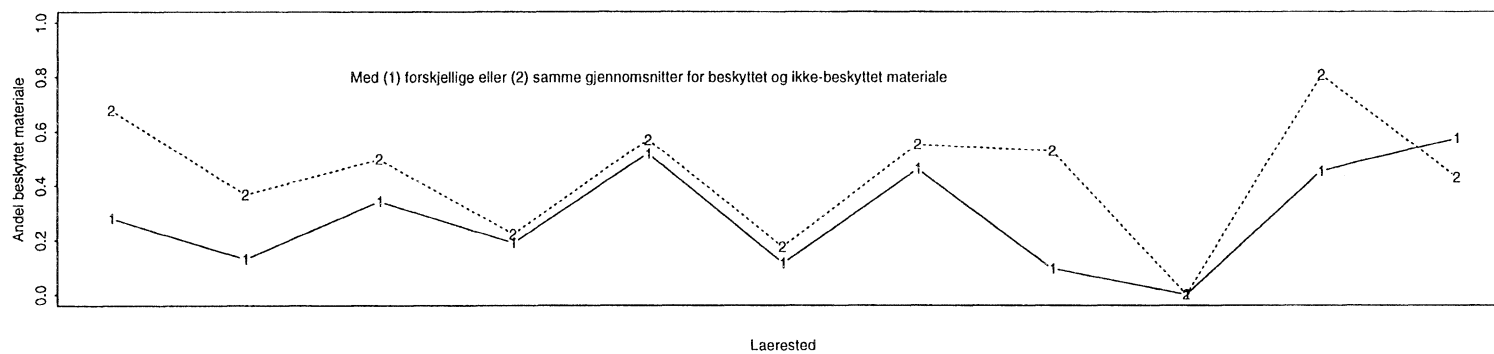
Man ser nå at andel beskyttet materiale R avgjøres av fire parametre ($\bar{X}, \bar{Y}, \bar{M}, P$). Først kan man undersøke om $\bar{Y}$ er forskjellig fra $\bar{X}$, dvs. om antall gjennomsnittlige kopiesider per kopisett varierer mellom beskyttet materiale og ikke-beskyttet materiale. Legg merke til at i tilfellet $\bar{Y}_{jk} = \bar{X}_{jk}$, forenkles $R_{jk} = \bar{Y}_{jk} P_{jk} / \bar{X}_{jk}$ til $R_{jk}^0 = P_{jk}$. I Figur B.1.1 - B.1.3 har man plottet R_{jk} mot R_{jk}^0 for henholdsvis studenter, vitenskaplige ansatte og administrativt ansatte ved alle 11 utvalgte lærestedene. Resultater tyder på at mens forskjellen mellom $\bar{Y}$ og $\bar{X}$ er liten hos studenter, blir den større hos ansatte — gjennomsnittlig $\bar{X}/\bar{Y} \approx 1$ for studenter, og $\bar{X}/\bar{Y} \approx 2$ for vitenskaplige ansatte, og $\bar{X}/\bar{Y} \approx 3$ for administrativt ansatte.

Samtidig viser Figur B.2.1 - B.2.3 effekten av parametrene på R_k ved alle utvalgte lærestedene. I Figur B.2.1 studerer man R_k ved å bytte ut $\bar{M}_{jk}$ med $\bar{M}_j$, der den siste betegner gjennomsnittlig antall kopisett per person innen det j te etterstratum i populasjonen på tvers av lærestedene. I Figur B.2.2 sammenlignes R_k med R_k^0 der man antar at $\bar{Y}_{jk} = \bar{X}_{jk}$. Til slutt i Figur B.2.3 bytter man ut P_{jk} med P_j på samme måten som i Figur B.2.1. Resultater her tyder på at andel beskyttet materiale er mest robust overfor $\bar{M}_k$, noe mindre robust over for antagelsen $\bar{Y}_{jk} = \bar{X}_{jk}$ til tross for overtall til studenter i populasjonen. Det blir samtidig klart at R_k varierer mest i takt med P_{jk} , som kanskje også er den meste robuste paramteren overfor usikkerheten forårsaket av tidsvariasjon. Mao. er utvalgsvariasjon trolig en større feilkilde enn tidsvariasjon for forskjellige andelene.

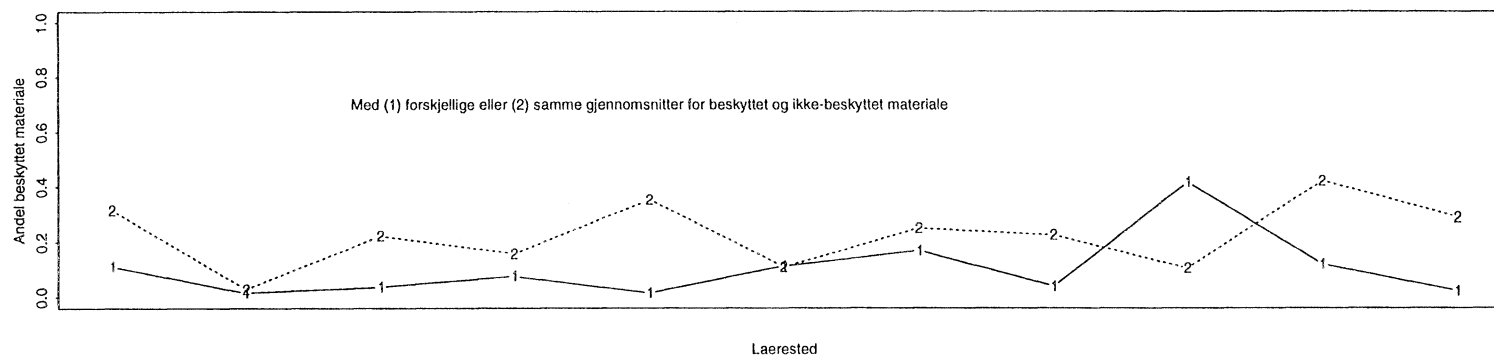
Figur B.1.1 Andel beskyttet materiale for Studenter ved utvalgte lærestedene

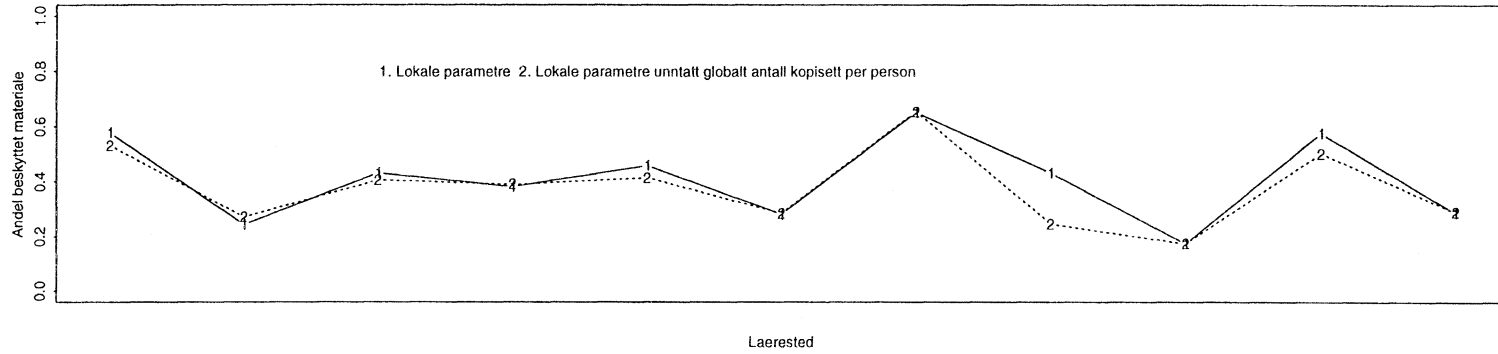
Figur B.1.2 Andel beskyttet materiale for Vitenskaplige Ansatte ved utvalgte lærestedene

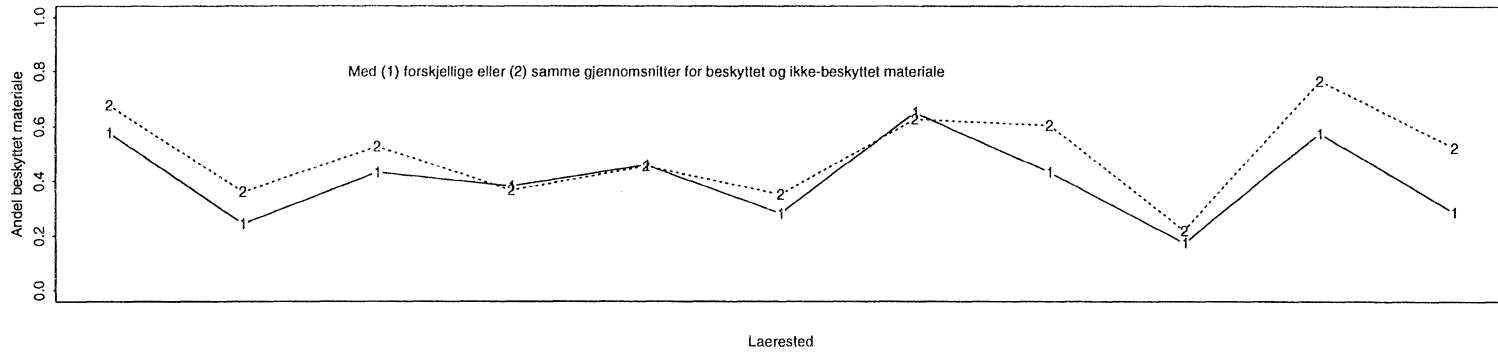
Figur B.1.3 Andel beskyttet materiale for Administrativt Ansatte ved utvalgte lærestedene

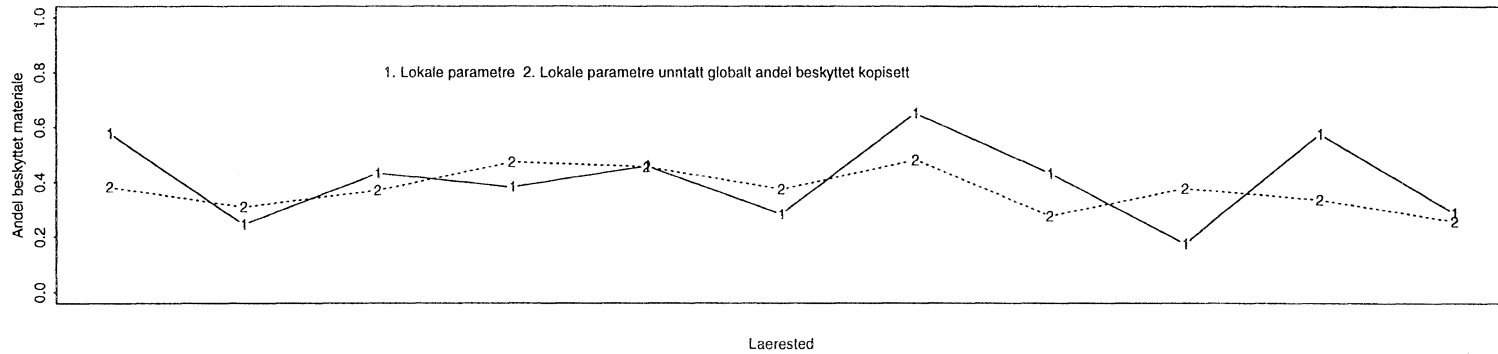
Figur B.2.1 Andel beskyttet materiale ved utvalgte lærestedene

Figur B.2.2 Andel beskyttet materiale ved utvalgte lærestedene

Figur B.2.3 Andel beskyttet materiale ved utvalgte lærestedene

Kongens gt. 6
P.b. 8131 Dep.
N-0033 Oslo
Tel.: +47-22 86 45 00
Fax: +47-22 86 49 73

Postgiro/ Postal account:
0801 5053004
Bankgiro/ Bank account:
8200 01 32450

Oslo, januar 1997
Saksbehandler: Anne Sundvoll, 22 86 46 67
Seksjon for intervjuundersøkelser

Kopieringsundersøkelse på universiteter og høyskoler

Statistisk sentralbyrå gjennomfører nå en landsomfattende undersøkelse av kopieringen på universiteter og høyskoler. Formålet med undersøkelsen er å lage statistikk over studenters og ansattes kopiering for å måle forbruket av kopier fra opphavsrettslig beskyttet materiell. Undersøkelsen skjer i medhold av kopieringsavtalen for universiteter og høyskoler som bl.a. ditt lærested har sluttet seg til. Den gjennomføres på oppdrag for Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet og Kopinor. Resultatene fra undersøkelsen vil bli lagt til grunn for beregning av fremtidig kopieringsvederlag og for fordeling av vederlaget blant rettighetshaverne.

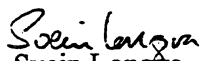
Til undersøkelsen er det trukket et tilfeldig utvalg av studenter og ansatte fra 11 av landets universiteter og høyskoler. Du er den av dem som er trukket ut til å delta. Vi ber deg i løpet av **uke 5 og 6** (27. januar - 9. februar) ta vare på alt materiell du anskaffer deg (kjøper, får eller kopierer). For at det ikke skal oppstå feilkilder under innsamlingen, ber vi deg ta vare på både bøker, noter, periodiske publikasjoner (tidsskrifter, magasiner, ukeblad, tegneserier, aviser) kompendier, notater og løsark.

Registreringen skjer ved at du i **uke 7** møter opp på vårt lokale registreringskontor (se vedlegg) hvor representanter fra SSBs intervjuerkorps vil gjennomgå materialet. **Alle som deltar i undersøkelsen vil få en godtgjørelse på kr 300,- ved frammøte på registreringsstedet.**

Det er frivillig å delta i undersøkelsen. Påmelding skjer ved å fylle ut og returnere vedlagte svarskjema innen 7 dager. Skal vi få brukbare resultater, er vi avhengige av at de som er trukket ut deltar aktivt. Alle som arbeider i Statistisk sentralbyrå har taushetsplikt og behandler personopplysninger etter lovbestemte regler (jf. personregisterloven og Datatilsynets rammekonsesjon for Statistisk sentralbyrå).

Dersom du har noe å spørre om, ber vi deg kontakte ovennevnte saksbehandler. Vi håper du vil delta og ser fram til å høre fra deg snarest mulig !

Med vennlig hilsen

Svein Longva
Adm. direktør

Gustav Haraldsen
Seksjonssjef

Oslo, januar 1997
Saksbehandler: Anne Sundvoll, 22 86 46 67
Seksjon for intervjuundersøkelser

Kopieringsundersøkelse på universiteter og høyskoler

Statistisk sentralbyrå gjennomfører nå en landsomfattende undersøkelse av kopieringen på universiteter og høyskoler. Formålet med undersøkelsen er å lage statistikk over studenters og ansattes kopiering for å måle forbruket av kopier fra opphavsrettslig beskyttet materiell. Undersøkelsen skjer i medhold av kopieringsavtalen for universiteter og høyskoler som bl.a. ditt lærested har sluttet seg til. Den gjennomføres på oppdrag for Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet og Kopinor. Resultatene fra undersøkelsen vil bli lagt til grunn for beregning av fremtidig kopieringsvederlag og for fordeling av vederlaget blant rettighetshaverne.

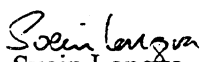
Til undersøkelsen er det trukket et tilfeldig utvalg av studenter og ansatte fra 11 av landets universiteter og høyskoler. Du er den av dem som er trukket ut til å delta. Vi ber deg i løpet av **uke 5 og 6** (27. januar - 9. februar) ta vare på alt materiell du anskaffer deg (kjøper, får eller kopierer). For at det ikke skal oppstå feilkilder under innsamlingen, ber vi deg ta vare på både bøker, noter, periodiske publikasjoner, kompendier, notater og løsark.

I **uke 7** vil representanter fra vårt intervjuerkorps oppsøke deg på arbeidsplassen og gjennomgå materialet. I forkant vil du bli kontaktet over telefon for nærmere avtale om tid og sted.

Det er frivillig å delta i undersøkelsen. Skal vi få brukbare resultater er vi imidlertid avhengige av at de som er trukket ut deltar aktivt. Alle som arbeider i Statistisk sentralbyrå har taushetsplikt og behandler personopplysninger etter lovbestemte regler (jf. personregisterloven og Datatilsynets rammekonseksejon for Statistisk sentralbyrå).

Dersom du har noe å spørre om, ber vi deg kontakte ovennevnte saksbehandler. Vi håper på et godt samarbeid og takker på forhånd for hjelpen !

Med vennlig hilsen

Svein Longva
Adm. direktør

Gustav Haraldsen
Seksjonssjef

Oslo, november 1997
Saksbehandler: Dag Roll-Hansen, tlf. 22 86 46 67
Seksjon for intervjuundersøkelser

Kongens gt. 6
P.b. 8131 Dep.
N-0033 Oslo
Tel.: +47-22 86 45 00
Fax: +47-22 86 49 73

Postgiro/ Postal account:
0801 5053004
Bankgiro/ Bank account:
8200 01 32450

Kopieringsundersøkelse på universiteter og høyskoler

Statistisk sentralbyrå gjennomfører nå en landsomfattende undersøkelse av kopieringen på universiteter og høyskoler. Formålet med undersøkelsen er å lage statistikk over studenters og ansattes kopiering for å måle forbruket av kopier fra opphavsrettslig beskyttet materiell. Undersøkelsen skjer i medhold av kopieringsavtalen for universiteter og høyskoler som bl.a. ditt lærested har sluttet seg til. Den gjennomføres på oppdrag for Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet og Kopinor. Undersøkelsen ledes av en styringsgruppe hvor departementet har oppnevnt representanter fra universitetene og høyskolene. Resultatene fra undersøkelsen vil bli lagt til grunn for beregning av fremtidig kopieringsvederlag og for fordeling av vederlaget blant rettighetshavere.

Til undersøkelsen er det trukket et tilfeldig utvalg av studenter og ansatte fra 11 av landets universiteter og høyskoler. Du er en av dem som er trukket ut til å delta. Vi ber deg i løpet av **uke 47 og 48** (17. - 28. november) ta vare på følgende:

1. Alt materiell du kopierer selv på og utenfor lærestedet
2. Kopier du mottar av andre
3. Alt materiell du får utlevert eller kjøper, med unntak av egne aviser
4. Alle kompendier, kopisamlinger eller artikkelsamlinger du anskaffer deg
5. Alle datautskrifter du tar til deg selv

Registreringen skjer ved at du i **uke 49** (1. - 5. desember) møter opp på vårt lokale registreringskontor (se bakside) hvor representanter fra SSBs intervjuerkorps vil gjennomgå materialet. I forkant vil vår lokale intervjuer forsøke å kontakte deg over telefon. Møt likevel opp selv om vår intervjuer ikke får kontakt med deg. **Alle som deltar i undersøkelsen vil få en godtgjørelse på kr 300,-.**

Det er frivillig å delta i undersøkelsen. Skal vi få brukbare resultater, er vi likevel avhengige av at de som er trukket ut deltar aktivt. *For å kunne gjøre et riktig anslag på kopivolumet, er det viktig at de som ikke har anskaffet seg noe materiell eller har kopiert også deltar i undersøkelsen.* Alle som arbeider i Statistisk sentralbyrå har taushetsplikt og behandler personopplysninger etter lovbestemte regler (jf. personregisterloven og Datatilsynets rammekonsesjon for Statistisk sentralbyrå).

Vi håper du vil delta !

Med vennlig hilsen

Svein Longva
Adm. direktør

Jørn Y. Leipart
seksjonssjef

Oslo, november 1997
Saksbehandler: Dag Roll-Hansen, tlf 22 86 46 67
Seksjon for intervjuundersøkelser

Postgiro/ Postal account:
0801 5053004
Bankgiro/ Bank account:
8200 01 32450

Kopieringsundersøkelse på universiteter og høyskoler

Statistisk sentralbyrå gjennomfører nå en landsomfattende undersøkelse av kopieringen på universiteter og høyskoler. Formålet med undersøkelsen er å lage statistikk over studenters og ansattes kopiering for å måle forbruket av kopier fra opphavsrettslig beskyttet materiell. Undersøkelsen skjer i medhold av kopieringsavtalen for universiteter og høyskoler som bl.a. ditt lærested har sluttet seg til. Den gjennomføres på oppdrag for Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet og Kopinor. Undersøkelsen ledes av en styringsgruppe hvor departementet har oppnevnt representanter fra universitetene og høyskolene. Resultatene fra undersøkelsen vil bli lagt til grunn for beregning av fremtidig kopieringsvederlag og for fordeling av vederlaget blant rettighetshaverne.

Til undersøkelsen er det trukket et tilfeldig utvalg av studenter og ansatte fra 11 av landets universiteter og høyskoler. Du er en av dem som er trukket ut til å delta. Vi ber deg i løpet av **uke 47 og 48** (17. - 28. november) ta vare på følgende:

1. Alt materiell du kopierer selv på og utenfor lærestedet
2. Kopier du mottar av andre, inkludert kopieringshjelp
3. Alt materiell du får utlevert eller kjøper, med unntak av egne aviser
4. Alle kompendier, kopisamlinger eller artikkelsamlinger du anskaffer deg
5. Alle datautskrifter du tar til deg selv

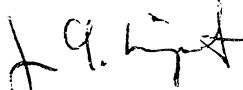
I **uke 49** (1. - 5. desember) vil representanter fra vårt intervjuerkorps oppsøke deg på arbeidsplassen og gjennomgå materialet. I forkant vil du bli kontaktet over telefon for nærmere avtale om tid og sted.

Det er frivillig å delta i undersøkelsen. Skal vi få brukbare resultater er vi imidlertid avhengige av at de som er trukket ut deltar aktivt. *For å kunne gjøre et riktig anslag på kopivolumet, er det viktig at de som ikke har anskaffet seg noe materiell eller har kopiert også deltar i undersøkelsen.* Alle som arbeider i Statistisk sentralbyrå har taushetsplikt og behandler personopplysninger etter lovbestemte regler (jf. personregisterloven og Datatilsynets rammekonsesjon for Statistisk sentralbyrå).

Vi håper på et godt samarbeid og takker på forhånd for hjelpen !

Med vennlig hilsen

Svein Longva
Adm. direktør

Jørn Y. Leipart
seksjonssjef

Vedlegg D

1. Hvilken tilknytning har du til dette lærerstedet?

STUDENT	1
VITENSKAPELIG PERSONALE	2
ADMINISTRATIVT PERSONALE	3
ANNET PERSONALE	4

2. Hvilken studieretning tilhører du?

HUMANIORA OG ESTETIKK	(1)
UNDERVISNING	(2)
ADMINISTRASJON OG ØKONOMI, SAMFUNNSFAG OG JUS	(3)
NATURVITENSKAP OG TEKNIKK	(4)
SAMFERDSEL	(5)
HELSEVERN	(6)
JORDBRUK, SKOGBRUK OG FISKE	(7)
TJENESTEYTING OG FORSVAR	(8)
MUSIKK	(9)
ADMINISTRATIVT ANSATTE	(10)

3. På hvilket nivå studerer du?

GRUNNFAG, EX.PHIL., FORPRØVER, SEMESTEREMNER = 1. OG 2. ÅRSKURS	1
MELLOMFAG 3. OG 4. ÅRSKURS	2
HOVEDFAG/STORFAG = 5. OG 6. ÅRSKURS	3
DOKTORGRAD = 7. TIL 9. ÅRSKURS	4
ANNET	5

4. Hvor mange vekttall tok du eksamen i forrige semester? _____

5. Hvor mange vekttall planlegger du å ta eksamen i dette semesteret? _____

6. Kilde nr: _____

7. Antall kopiesider (A4) totalt fra kilde nr: _____

8. Er kopiene, eller deler av kopiene transparent(er)?

JA	1
NEI	2

9. Beskriv type kilde for kilde nr:

Læreverk (grunnbok, oppgavesamling, lærerveiledn., arbeidshefte)/fagbok	(1)
Kopieringsoriginaler for opplæring	(2)
Leksikon, oppslagsbok	(3)
Skjønnlitterært originalverk (roman,novelle, kortprosa, barne- og ungdomslitteratur, lyrikk,drama)	(4)
Skjønnlitterært samleverk	(5)
Noteblad, notesamling, notebok	(6)
Sangbok, visebok	(7)
Avis	(8)
Vitenskapelig tidsskrift	(9)
Tidsskrift med almenkulturelt innhold	(10)
Fagpresse (blad for fag, yrke, næring, interesseområde)	(11)
Månedssblad, magasin, ukeblad, tegneserieblad	(12)
Andre tidsskrifter og blad	(13)
Offentlig publikasjon, utredning ol	(14)
Annet trykt/forlagsprodusert materiale (prospektkort, brosjyrer,kart,kataloger m.v.)	(15)
Ikke forlagsprodusert materiale	(16)

10. Hva er opphavspersonens bostedsland? _____

11. Hva er verkets utgivelsesland? _____
12. Er verket ...
bearbeidet/arrangert til norsk	1
oversatt til norsk	2
ikke bearbeidet/arrangert/oversatt	3
12. Originalsider, Drama, skuespill: _____
13. Originalsider, Dikt: _____
14. Originalsider, Skjønnlitterær prosa: _____
15. Originalsider, Lærebok-, fagbok-, vitenskapelig tekst: _____
16. Originalsider, Lederartikkel, nyhetskommentarer, nyhet, reportasje: _____
17. Originalsider, Kronikk, annen artikkel, annet stoff: _____
18. Originalsider, Anmeldelser av billedkunst, litteratur, film, teater, musikk: _____
19. Originalsider, Brosjyre, annonsetekster, tekst fra offentlige publikasjoner ol.: _____
20. Originalsider, Foto av kunsthåndverk: _____
21. Originalsider, Billedkunst: _____
22. Originalsider, Fagtegning, fagillustrasjon: _____
23. Originalsider, Tegnede og malte illustrasjoner av ikke teknisk karakter: _____
24. Originalsider, Fotografi: _____
25. Originalsider, Noter: _____
26. Summen av originalsider fra denne kilden? _____
27. Hva er tittelen på publikasjonen?: _____
28. Er noen av forfatterne til publikasjonen/artikkelen ansatt ved lærestedet?
JA	1
NEI	2
29. Hvordan ble materiellet anskaffet?
Kjøpt i bokhandel	(1)
Kjøpt på lærerstedet (institutt/avd. etc)	(2)
Kjøpt av en annen student	(3)
Fått utlevert av lærer i forbindelse med forelesning o.l.	(4)
Fått utlevert av lærested (institutt, avd. etc)	(5)
Fått av en annen student	(6)
Tatt kopi selv med masterkopi (kopioriginal) som grunnlag	(7)
Tatt kopi selv av originalpublikasjonen	(8)
Annet	(9)
- Hvordan er kopien(e) anskaffet?
Kopiene er tatt på en av institusjonens/lærerstedets kopimaskiner .	1
Kopiene er tatt på andre maskiner enn de som finnes på l'restedet .	2
31. Har du kopiert fra flere kilder enn de som er registrert nå?
JA	1
NEI	2
32. Kilde nr.: _____

Vedlegg E

Instruks til kopieringsundersøkelse ved universiteter og høgskoler, a jour pr. 1.september 1997

Hovedundersøkelse 1997

Produktnummer 576-1

1. Innledning	s. 2
2. Generell instruks	s. 3
2.1. Undersøkellesmetode.....	s. 3
2.2. Datainnsamling.....	s. 3
2.3. Datainnsamlingsperiode.....	s. 3
2.4. Utvalg.....	s. 3
2.5. IO-listen.....	s. 4
2.6. Forberedelsestid.....	s. 4
3. Gjennomføring av feltarbeidet	s. 4
3.1. Registreringskontorene.....	s. 4
3.2. Betjening av Kopinorkontorene.....	s. 4
3.3. Oppsøking av ansatte.....	s. 5
3.4. Gjennomføring av kort intervju.....	s. 5
3.5. Kodingen.....	s. 7

Prosjektleder:	Dag Roll-Hansen	22 86 46 70
Intervjuerkontakt:	Kari Grøholt	22 86 46 65
Edb-ansvarlig:	Glenn-Erik Wangen	22 86 46 78

1. Innledning

Statistisk sentralbyrå gjennomfører nå en kopieringsundersøkelse ved 11 av landets universiteter og høyskoler. Formålet med undersøkelsen er å lage statistikk over studenters og ansattes kopiering for å måle volumet av kopier fra opphavsrettslig beskyttet materiell. Undersøkelsen skjer i medhold av kopieringsavtalen for universiteter og høyskoler som disse lærestedene har sluttet seg til.

Undersøkelsen utføres på oppdrag for Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet og Kopinor.

Kopinor er et organ som forvalter rettigheter til fotokopiering og lignende eksemplarfremstilling på vegne av rettighetshavere til trykte og utgitte åndsverk eller fotografi.

I kopieringsavtalen mellom Kopinor og KUF heter det blant annet at:

«.....norske universiteter og høyskoler har inngått en avtale som gir rett til å fotokopiere fra bøker, tidsskrifter, noter, aviser o.l. til bruk i undervisning, administrasjon, forskning og studier. Avtalen er inngått med rettighetshavernes interesseorgan Kopinor på grunnlag av en mønsteravtale forhandlet av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF) og Kopinor.....»

I 1994 inngikk KUF og Kopinor en treårig midlertidig avtale om fotokopiering ved landets universiteter og høyskoler. I løpet av denne avtaletiden ønsket partene å få kartlagt:

- Årsvolum av kopier forbrukt ved norske universiteter og høyskoler
- Andel kopier fra beskyttet opphavsrettslig materiell
- Kopier av vernet materiell fordelt etter utgivelsesland

Høsten 1996 gjennomførte Statistisk sentralbyrå en pilotundersøkelse ved Universitetet i Oslo og Høgskolen i Agder, blant annet for å undersøke hva slags metode som best kan måle omfanget av studenters og ansattes kopiering.

Erfaringen fra pilotundersøkelsen viste at «**samlemetoden**» - at studenter og ansatte får beskjed om å ta vare på alt trykt materiell de anskaffer seg i løpet av en gitt periode - er en godt egnet metode for en slik kartlegging. I pilotundersøkelsen testet vi også **observasjon ved kopimaskinene**.

2. *Generell instruks*

2.1. **Undersøkellesmetode**

Studenter og ansatte ved 11 læresteder blir tilskrevet og instruert i å ta vare på alt materiell de samler seg (kjøper, får eller kopierer selv) over en 14-dagers periode. Dataregistreringen skjer rett etter disse innsamlingsperiodene.

2.2. **Datainnsamling - besøksintervju**

Datainnsamling skjer ved hjelp av bærbare pc-er. Du skal intervjuer både studenter og ansatte.

Studentene

Du blir utplassert ved «ditt» lærested og skal betjene et «Kopinorkontor» der studentene blir bedt om å møte med sitt materiell (se baksiden av IO-brevet). Ring likevel opp IO-ene og prøv å overbevise tvilere om å delta. Studenter kan være vanskelige å finne, så det er fint om du tar deg tid til å drive litt detektivarbeid for å spore dem opp. Du kan også lage individuelle avtaler med de studentene som ikke har mulighet til å møte opp på registreringskontorene. Studenter som ikke møter opp, sender du inn som frafall (bruk kode 70 «IO møtte ikke opp»). Dersom det møter opp en student som står oppført i papir-IO-listen, men som ikke hører til ditt registreringskontor, gjennomfører du intervjuet ved å gå inn på «**ikke bruk denne**» og taste inn IO-nummeret. På kontorer som skal betjenes av flere, får dere felles elektronisk IO-liste.

De ansatte

I tillegg får du en liste over ansatte som skal oppsøkes på arbeidsplassen for samme intervju og koding av materiell. Før registreringsuken starter, kontakter du IO over telefon for individuell avtale. Opplys om at selve intervjuet tar ca. 5 minutter, men at du kan foreta kodingen alene dersom IO har dårlig tid og vegrer seg for å være med. Dersom du ikke får avtale, registrerer du frafall (eventuelt avgang) på vanlig måte.

2..3. **Datainnsamlingsperiode**

For å kunne beregne årsvolumet av kopiert materiell, vil datainnsamlingen pågå i 7 perioder i 1997. Disse periodene er:

uke 7, uke 12, uke 17, uke 24, uke 36, uke 42 og uke 49

Innenfor hver periode får dere individuelle planer, og vi håper å kunne gjennomføre alle innsamlingene etter samme prinsipp. Resterende tid dere er engasjert, skal dere bruke til å besøke ansatte ved lærestedene.

2.4. **Utvalg**

Til undersøkelsen er det trukket et tilfeldig utvalg på 3122 studenter og 1008 ansatte. Utvalget er trukket proporsjonalt med studenttallet ved hvert enkelt lærested. I de fire første periodene bestod bruttoutvalget av 446 studenter og 144 ansatte. På grunn av at det enkelte steder har vært vanskelig å få tak i studenter har vi økt bruttoutvalget til 476 studenter for de gjenværende puljene. Selv om

undersøkelsen pågår over et helt år, trekkes det «nye» IO for hver gang. Dette er altså ingen panelundersøkelse.

2.5. IO-listen

IO-listen inneholder navn, lærested, adresse og telefonnummer. Noen av telefonnumrene for de ansatte er sentralbordnummer. Studentene har IO-nummer fra 1-4999. De ansatte har IO-nummer 5000 og høyere. Du får IO-listen elektronisk og på papir. Den elektroniske listen inneholder Kopinorkontorets IO og ansatte du skal gjøre avtale med. Papirlisten inneholder alle IO som er trukket ut i denne runden.

2.6. Forberedelsestid

Det er satt av 2 timer til instruksjonslesing og prøveintervju. Godtgjørelsen påføres av kontoret.

3. Gjennomføring av feltarbeidet

3.1. Registreringskontorene

Til undersøkelsen er det valgt ut 11 læresteder. Du blir knyttet til det lærestedet som er nærmest hjemstedet ditt:

Universitetet i Oslo
Universitetet i Trondheim

Høgskolen i Agder (Kristiansand, Arendal, Grimstad)
Høgskolen i Bergen
Høgskolen i Tromsø
Høgskolen i Østfold (Fredrikstad, Sarpsborg, Halden)

Norges Handelshøyskole
Norges Landbrukshøgskole

BI Oslo
Kunsthøgskolen i Oslo
Norges Musikkhøgskole

Se vedlagte arbeidsliste for detaljinfo.

3.2. Betjening av Kopinorkontorene - registrering for studenter

Under pilotundersøkelsen utførte intervjuerne kodearbeidet, i samarbeid med andre representanter fra SSB og fra Kopinor. I de tre siste puljene vil representanter for Kopinor, universiteter og høyskoler samt prosjektleder i SSB besøke flest mulig av registreringsstedene.

Vi i intervjuseksjonen har stått for rombookingen. Vi vet ikke nøyaktig hvor i byggene registreringsrommet vi har booket ligger. Dersom det oppstår problemer med å finne fram, med opplåsing av rom, tekniske problemer o.l. regner vi med at du får hjelp av nærmeste resepsjon, driftskontor o.l.. Undersøkelsen skal være kjent på lærestedet.

Vi lager plakater som du får på kurset den **3. februar**. Det er viktig å merke døren, eventuelt sette skilt i korridoren, 1. etg., ved utgangen osv. slik at studentene finner fram. Etter sommeren har vi også laget plakater som vi sender med papirutsendingen. Fint om du kan henge dem opp på en sentralt plaserte oppslagstavler. En plakat kan også brukes til å merke rommet du sitter på.

Godtgjøring til studenter

Alle studentene som deltar i undersøkelsen og møter fram på registreringsstedet, får kr 300,-. Dette gjelder også studenter som oppgir at de *ikke* har samlet seg noe materiell i løpet av perioden. Kopinor vil, straks etter registreringsperioden er ferdig, utbetale studentene kr 300,- pr utbetalingsanvisning, basert på opplysninger fra dine innsendte intervju.

3.3. Oppsøking av ansatte

De ansatte har i likhet med studentene blitt instruert i å samle inn materiell i samme 14-dagersperiode. IO-listen inneholder telefonnummer på arbeidsplassen til hver enkelt. Dere er selv ansvarlige for å lage avtaler. Det vil være hensiktsmessig å få så komprimerte arbeidsdager som mulig. Du må likevel beregne deg ca. 30-45 minutter pr. ansatt (+ eventuell reisetid mellom lærestedene).

3.4. Gjennomføring av kort intervju

Begge gruppene skal først svare på noen enkle spørsmål, deretter skal du sortere og kode materialet. Du kan oppleve at studentene som møter opp på Kopinorkontoret har dårlig tid, eller at det kommer flere samtidig slik at det oppstår kø. Hvis dette skjer, kan du be om å få gjennomføre intervjuet først og deretter be studenten(e) legge igjen materialet for koding mot avhenting på slutten av dagen, eventuelt neste dag. Da er det viktig at studenten fyller ut et lite **opplysningsskjema** (dere får utlevert slike skjema på kurset) for hvert kopisett som skal heftes til materialet det hører til. Vær nøye med å sjekke at du har påført enten IO-nummer eller navn på kopisettene før studenten forlater lokalet. For de ansatte beregner du deg tilstrekkelig tid til å gjøre ferdig kodingen under besøket.

De enkelte spørsmålene

1. Innledningsteksten. Vi gjør oppmerksom på at innledningsteksten kun er veiledende.
2. Registrering av frafall/avgang

Det er lagt inn vanlig liste for registrering av frafall og avgang. Bruk kode 70 for å tømme IO-listen for studenter.

3. Hvilken tilknytning har du til dette lærestedet?   Om IO er student, vitenskapelig eller administrativt ansatt.

4. Hvilken studieretning tilhører du?

Svarkode 1-8

For enkelte studier har det vært uklart hvilken av fagkategoriene som skulle brukes. En klargjøring av dette kommer derfor her:

Humaniora og estetikk omfatter historie, litteratur, språk, filosofi, religion og enkelte andre fag nært knyttet til kunst- og kulturforståelse.

Undervisning omfatter førskolelærerutdanning, allmennlærerutdanning, faglærerutdanning, adjunkt- eller lektorutdanning med lærerprøve i fagkretsen, pedagogikk, og eventuelt andre fag hvor en studerer læring eller lærer å bli lærer.

Administrasjon og økonomi, samfunnsvitenskap og juss omfatter økonomisk-administrative fag (typiske BI-fag), samfunnsøkonomiske fag (som sosialøkonomi), psykologi, sosiologi, statsvitenskap, andre samfunnsfag, pressefag og juss.

Naturvitenskap og teknikk omfatter ingeniørutdanning, matematikk, fysikk, kjemi, geografi, geologi, biologi, maskin, elektronikk, bygg- og anlegg, o.l.

Samferdsel inkluderer maritime navigasjonsfag, maritime maskinfag, andre sjøfartsfag, postale fag (postskolen o.l.) reiselivsstudier og transportfagstudier.

Helsevern dekker sykepleie, medisin, tannpleie, barnepleie, vernepleie, apotekfag, terapeutiske fag (fysioterapi, ergoterapi o.l.), vetrinær, homøopat, sosionom,

Jordbruk, skogbruk og fiske omfatter, utdanning innen fiskeriteknologi, gartneri- og hagebruksfag, skogbruksfag, typiske landbrukshøgskolefag.

Tjenesteyting og forsvar står for hotell- og restaurantfag, idretts- og ungdomslederutdanning, sivile overvåkings- og tryggingfag, militære fag, tjenesteyting ellers.

Musikk omfatter alle musikk- eller sangstudenter.

Administrativt ansatte Alle administrativt ansatte skal plasseres i denne kategorien, uavhengig av hvilken studieretning de er ansatt ved.

5. På hvilket nivå studerer du?

(Stilles bare til studentene. **NB! Hopp i skjemaet**)

Ved tvil, registrer antall års studieansinnitet

Nye avtaler - mulighet til å hoppe ut av programmet før kodingen starter

Dersom det er mulig, gjennomfører du kodingen sammen med IO. Dersom noen av studentene som oppsøker Kopinorkontoret ikke har tid til å være til stede under kodingen, avslutter du intervjuet her og gjør en avtale om avhenting av materiell.

Det er også viktig å få svar fra IO-ene som ikke har kopiert eller anskaffet annet materiale - gjennomfør det innledende intervjuet og merk av for at de ikke har kopiert.

3.5. Kodingen

1. Hvert IO har sannsynligvis tatt en mengde kopier. Et løssark eller en samling ark som har samme opphav, eller er kopiert fra samme verk, sier vi har samme **kilde**. Begynn med å sortere kopiene. **Vær spesielt oppmerksom på kompendier** som kan være sammensatt av kopier av tekster og/eller illustrasjoner fra mange ulike publikasjoner (kilder).

IO har fått beskjed om å ta vare på alt materiell han/hun anskaffer seg. Det betyr at noe av materialet kan være originalverk. *Det er bare kopier som skal kodes*. Alt annet legges til side før kodingen. Dersom IO ikke har kopiert, marker for dette og avslutt.

2. For hver kilde skal totalt antall fysiske kopsider (A4) kodes. Registrer første kilde (Skriv antall kopsider fra første kilde).

3. Kopsidene skal så kodes etter **type kilde**. Du klassifiserer etter følgende inndeling:

- 1 = Lærebok (grunnbok, oppgavesamling, lærerveiledning) eller fagbok
- 2 = Kopieringsoriginal
- 3 = Leksikon, oppslagsbok
- 4 = Skjønnlitterært **originalverk** (roman, novelle, lyrikk, drama)
- 5 = Skjønnlitterært **samleverk/antologi**
- 6 = Noteblad, notesamling, notebok
- 7 = Sangbok, visebok
- 8 = Avis
- 9 = Vitenskapelig tidsskrift
- 10 = Tidsskrift med allmennkulturelt innhold
- 11 = Fagpresse (blad for fag, yrke, næring)
- 12 = Månedssblad, magasin, ukeblad, tegneserieblad
- 13 = Andre tidsskrifter og blad
- 14 = Offentlig publikasjon, utredning
- 15 = Annet trykt forlagsprodusert materiell (prospektkort, brosjyrer, kart kataloger)
- 16 = Ikke forlagsprodusert materiell

NB! **Kompendier** kodes etter følgende prinsipp:

- 1) Dersom studenten har kjøpt eller fått utdelt et kompendium som er forfattet og utgitt ved lærestedet, regnes dette som originalverk, men skal kodes under 16¹.
- 2) Dersom studenten har tatt kopier fra et slikt kompendium, skal disse kodes som kopier fra trykt/forlagsprodusert utgitt materiell (kode 1-15)
- 3) Dersom studenten har anskaffet seg et kompendium som består av **utdrag fra ett eller flere originalverk**, skal hver kilde kodes for seg. Tell opp antall kilder og gjennomfør kodingen for hver kilde.
- 4) Offentlige publikasjoner og lignende
Kategorien "offentlig publikasjon" trenger nærmere utdyping.

---

¹ I en utgave av instruksjonen ble det ved en feil skrevet at kompendier som var forfattet ved lærestedet skulle anses som originalverk og ikke kodes, i stedet for å kodes som ikke beskyttet materiell. Intervjuerne ble gjort spesielt oppmerksomme på alle endringer i instruksjonen, bortsett fra denne feilformuleringen. Analyser av materialet tyder ikke på at feilen har hatt konsekvenser for resultatene.

Det er veldig lett å falle for fristelsen å registrere alt som det offentlige står som utgiver av i denne kildekategorien. Det må dere ikke gjøre. Det er bare helt bestemte publikasjoner som skal inn i denne kategorien.

De publikasjoner som skal inn her er kopier fra Stortingsmeldinger, Stortingsproposisjoner, NOU-er (Norges offentlige utredninger) og andre utredninger, forslag og uttalelser som gjelder offentlig myndighetsutøvelse.

Slike publikasjoner nyter ikke vern etter åndsverkloven og kopier fra disse skal det ikke betales vederlag for til Kopinor. Derimot kan det hende at slike publikasjoner inneholder stofftyper som nyter vern. Det kan f.eks. hende at publikasjonene inneholder tegninger, illustrasjoner o.a. som er vernet. I slike tilfeller må dere angi hvor mange sider de stofftypene utgjør med kilde offentlige publikasjoner. Den øvrige tekst i publikasjonene kodes som ikke forlagsprodusert materiale og er dermed ikke vederlagspliktig.

Det offentlige utgir mange publikasjoner som nyter vern etter loven. F. eks. er SSBs offentlige publikasjoner vernet. Disse publikasjonene må da klassifiseres på de aktuelle kildetyper. F. eks. vil SSBs "ukens statistikk" være en periodisk publikasjon og må kodes som kilde "Fagpresse". SSBs årbok må derimot kodes som fagbok. Andre eksempler på publikasjoner som det offentlige utgir kan være forskningsrapporter, utredninger som utgis av direktoratene og andre offentlige organer. Disse vil som regel bli kodet som kilde fagbok eller som et tidsskrift hvis publikasjonen utkommer periodisk.

NB! Hopp i skjemaet. Dersom materiellet ikke er vernet (kode 16), avsluttes kodingen for denne kilden og programmet hopper til spørsmålet om hvordan materiellet ble anskaffet. For materiell fra andre typer kilder skal du også registrere:

4. Opphavspersonenes bostedsland

Landkoder er lagt inn

5. Kildens utgivelsesland

Landkoder er lagt inn

Hvis utenlandsk opprinnelse og norsk utgivelse, velg enten

1 = Bearbeidet til norsk

2 = Oversatt til norsk

3 = Ikke bearbeidet/oversatt

6. Deretter kodes antall **originalsider** fra hver kilde etter type stoff (subkilde). Ofte er det slik at det kopieres to originalsider på *en* fysisk A4-side. Du skal nå forholde deg til antall sider i *originalverket*. Oppgi svaret med en desimal. Originalsidene klassifiseres etter:

1. Drama, skuespill

2. Dikt

3. Skjønnlitterær prosa

4. Lærebok, fagbok, vitenskapelig tekst

5. Lederartikkel, nyhetskommentar, nyhet, reportasje

6. Kronikk, artikkel, annet stoff

7. Anmeldelser av billedkunst, litteratur, film, teater, kunst

8. Brosjyre-, annonsetekster, tekst fra off. publikasjon

9. Foto av kunsthåndverk

10. Billedkunst

11. Fargetegning/fagillustrasjon

12. Tegnede og malte illustrasjoner av ikke teknisk karakter
13. Fotografi
14. Noter
15. Tabell/tallmessig framstilling

Det kan være slik at en kilde kan bestå av flere typer stoff eller subkilder. For eksempel kan 4 kopierte avissider bestå av 4 originalsider kronikk og 4 originalsider anmeldelser.

NB! Hopp i skjemaet. Spørsmål 7, 8 og 9 besvares bare av studentene.

7. Tittel på publikasjonen
8. Hvordan ble materialet anskaffet? Svarkode 1-9
9. Hvor er kopiene tatt? (**Hopp!** Skal bare besvares dersom svaret på spørsmål 8 er 7 eller 8)
10. Programmet spør om IO har kopiert fra flere kilder, gå igjennom til alle kildene er registrert.
11. Når du er ferdig, svarer du «nei» på spørsmålet om flere kilder. Avslutt

INSTRUKS FOR

REGISTRERING AV DATAUTSKRIFTER

som er hentet fra Internett, lokalt nettverk/databaser, CD-rom eller andre elektroniske kilder

Det er nå avklart hvordan utskrifter skal behandles. Styringsgruppen for undersøkelsen har bestemt at det skal gjøres på følgende måte:

Det skal fylles ut ett skjema for hver datautskrift IO har tatt som inneholder noe som er hentet fra Internett, lokalt nettverk/databaser, CD-rom eller andre elektroniske kilder. Av disse utskriftene skal det også tas kopier. IO-nummer skrives både på dette skjemaet og på kopien av utskriften. Skjemaer legger ved. *For utskrifter som kun inneholder egenprodusert materiale skal du ikke fylle ut skjema, og de skal heller ikke kodes eller kopieres.*

Hvis IO har med seg en kopi av en datautskrift skal denne klassifiseres på samme måte som andre vanlige kopier IO har tatt.

Lærestedene er forpliktet til å stille kopimaskin til rådighet, slik at du kan ta de kopiene som er nødvendig. Dette er hjemlet i avtale mellom Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF) og Kopinor av 6. mai 1994.

Vi har vært i kontakt med de fleste lærestedene, og forsikret oss om at det er greit at dere tar kopier. Ta kontakt med kontaktpersonen på lærestedet for å ta kopier hvis dere ikke hører noe annet. For de ansatte sin del er det trolig enklest å spørre om en kan bruke den kopimaskinen den ansatte vanligvis bruker - den er trolig nærmest. Henvis til avtalen hvis det er nødvendig. Prøv å få studentene til å legge igjen materialet, slik at du kan kopiere det etter at åpningstiden til kontoret er over, og studentene kan hente det etterpå. Hvis studentene ikke kan eller vil hente materialet kan du tilby å sende det i posten til dem. Konvolutter følger vedlagt. Prøv å sende dem fra lærestedet og få lærestedet til å frankere konvoluttene. Henvend deg til kontaktpersonen for dette. Hvis det ikke går, må dere legge ut for porto. Hvis du kan få en til å hjelpe deg med å ta kopiene vil vi lønne han eller henne.

Vi regner ikke med at det blir mye å kopiere. Ta kontakt hvis det oppstår praktiske problemer, så vi sammen kan finne løsninger på dem. Målet er å finne en løsning som innebærer at du kan ta kopiene uten å måtte forlate kontoret i åpningstiden...

Vi beklager at vi denne beskjeden kommer så sent.

Undersøkelse av kopieringen på universitet og høyskoler 1997

KODEINSTRUKS

Veiledning for utfylling av kodeskjema

10. august 1996

UNDERSØKELSE AV KOPIERINGEN PÅ UNIVERSITET OG HØGSKOLER

1997

VEILEDNING FOR UTFYLLING AV KODESKJEMA

(Et eksempel av kodeskjema finnes bakerst.)

KODESKJEMA - som altså er punchegrunnlaget - er delt inn i 4 punkter. I det følgende skal vi ta for oss disse punktene ett for ett.

PUNKT 1 (KOL. 22-25) ANTALL KOPISIDER (A4) FRA DENNE KILDEN

Dersom ekstrakopien/kopisettet inneholder flere **forskjellige kilder** (f.eks. materiale både fra bok og avis, eller fra sangbok og materiale skrevet/tegnet ved institusjonen) må det fylles ut ett KODESKJEMA for hver kildedel, dersom den omfatter mer enn en A4-side. Omfatter kildedelen mindre enn en A4-side, angis den dominerende kilden.

I kol. 22-25 skal du føre det antall kopisider av kopisettet (kol. 14-16) som du behandler videre på KODESKJEMAET. (Det kan f.eks. dreie seg om tre A4 ark som inneholder to kilder: På de tre arkene kan den som kopierer ha benyttet 1 1/2 ark til et notat. På de siste 1 1/2 arkene kan det stå et presseklipp. Du må da benytte to KODESKJEMA fordi det her dreier seg om to **forskjellige kilder** som begge er på mer enn en A4-side. For den ene skal det i kol. 22-25 stå 1,5 og det samme for den andre, men på et annet skjema. Summeres kopisidene fra hver av kildene som kopisettet består av, skal du få "antall sider i kopisettet". Summen skal stå på begge skjemaene i Kol. 14-16.

PUNKT 2. (KOL. 26-27) ORIGINALSIDER ETTER KILDE

For dette punktet skal det settes én og bare én ring rundt ett av kodenumrene 01 til 16.

2.1 (Kodenr. 01-16) Trykt/forlagsprodusert materiale

Dersom originalsiden som det er kopiert fra er hentet fra forlagsprodusert materiale (med det menes f.eks. en bok, et tidsskrift, et notehefte, en avis og andre originalprodukter), skal det settes ring rundt ett av kodenumrene 01-16.

2.1.a (Nr. 01) Læreverk, fagbok, saklitteratur

Dersom originalsiden har stått i en kilde laget for bruk i undervisningssammenheng, dvs læreverk (f.eks. for førskolen, grunnskolen, videregående skoler og universiteter/høgskoler), også for selvstudium, eller fagbøker som vitenskaplige monografier, populærvitenskaplige bøker og saklitteratur slik som reportasjer, debattbøker, biografier, reiseskilidringer eller lignende brukes kodennummer 01.

Dersom det ikke fremkommer i kildens tittel eller det på annen måte er usikkert hvorvidt kilden er direkte laget for bruk i undervisning, brukes likevel 01 hvis det er undervisningsmateriale.

For opgavesamling, lærerveiledning, arbeidshefte o.l. skal også kodennummer 01 brukes

For notebled, notesamling og notebok brukes imidlertid alltid kodennummer 07.

2.1.b (Nr. 02) Kopieringsoriginaler for opplæring

Dersom kopieringsgrunnlaget (originalsidene) er kopieringsoriginaler, nyttes 02. Slike originaler er gjerne merket "kopieringsoriginal". Originaler fra s.k. Herico-mapper er alltid kopieringsoriginaler.

2.1.c (Nr. 03) Leksikon, oppslagsbok

Dersom kilden er en oppslagsbok eller et leksikon - det vil si at opplysninger er ordnet systematisk (f.eks alfabetisk etter stikkord), brukes 04.

2.1.d (Nr. 04,05) Roman, novelle, kortprosa, lyrikk, drama

(Nr. 04) Originalverk

Dersom kopieringsgrunnlaget er fra roman, novellesamling, samling kortprosa, diktsamling, drama eller skuespill som bare inneholder verk av samme forfatter, skal 04 brukes.

(Nr.05) Samleverk

Dersom kopieringsgrunnlaget er hentet fra en roman, novellesamling, diktsamling, samling kortprosa, drama eller skuespill som er en del av et samleverk eller en antologi hvor flere forfattere er representert (med samleverk menes en bok med tekster som er samlet av en eller annen redaktør), benyttes 05. Dersom samleverket er laget for bruk i undervisning nyttes 01

2.1.e. (Nr. 06) Noteblad, notesamling, notebok

Er kopieringsgrunnlaget hentet fra en kilde som bare inneholder noter, brukes 07. Det samme gjelder dersom det til notene er knyttet tekst som bare kan synges sammen med notene. Omfatter kilden annen tekst enn sangtekster i slikt omfang og/eller av en slik art at det må betegnes som lærebok eller fagbok, brukes 01. Av musikkverk skal bl.a. "Musikkboka" av Bisgård plasseres på 06.

2.1f (Nr. 07) Sangbok, visebok

Dersom kilden/kopieringsgrunnlaget er hentet fra en bok med sangtekster tilhørende enkle noter (melodistemme med eller uten besifring), brukes 07. Inneholder kilden overhode ikke noter, og det er klart at kilden er en sangbok eller visebok, brukes 07. Hvis ikke brukes 04 eller 05. Dersom kilden inneholder annen tekst enn sanger og/eller visetekster eller lignende i et slikt omfang og/eller av en slik art at det må betegnes som lærebok eller fagbok, brukes 01. Av musikkverk skal bl.a. følgende på 07: " Mi 1. og 2. visebok", "Skolens sangbok", "Visesangboka", "Sang for grunnskolen 1 og 2", "Sang for ungdom" og "Blomstre min sang".

2.1.g (Nr.08-14) Presse og periodiske utgivelser

(Nr. 08) Avis

Dersom kopieringsgrunnlaget er hentet fra en kilde som har karakter av avis eller tittel av avis brukes 08 selv om denne kilden utkommer sjeldnere enn to ganger i uken (f.eks. Dag og Tid, Ny Tid o.l.).

(Nr. 09) Vitenskaplige tidsskrifter.

Dersom det dreier seg om en kilde som utkommer periodisk og som gjennom sin tittel og innhold viser at det dreier seg om forskning eller forskningsresultater, dvs. med et innhold av vitenskapelig art, brukes 09.

(Nr. 10) Tidsskrift med allmennkulturelt innhold (litteratur, kunst, musikk, teater, film generelle samfunnsspørsmål og annet allmennkulturelt stoff osv)

Dersom det dreier seg om en kilde som utkommer periodisk og som gjennom sin tittel og sitt innhold viser at det dreier seg om et innhold av allmennkulturell art, brukes 10
Tidsskrifter som "Nytt norsk tidsskrift", "Syn og Segn" og "Samtiden" hører også hjemme her.

(Nr. 11) Fagpresse, blad for fag, yrke, næring og interesseområde

Dersom kilden gjennom sin tittel og sitt innhold viser at den er beregnet på et nærmere avgrenset publikum og er av faglig art, brukes 12. Fritidsblad, medlemsblad og populærvitenskaplige blad (interesseområder) hører også hjemme under 12.

(Nr. 12) Månedssblad, magasin, ukeblad, tegneserieblad

Dersom det dreier seg om en kilde som utkommer regelmessig og som er beregnet på allmenheten og har et variert innhold, og som ikke kan betegnes som avis eller tidsskrift, men som månedssblad, magasin, ukeblad og tegneserier, brukes 12.

(Nr. 13) Andre tidsskrifter og blad

For periodisk presse som man ikke kan henføre til 8, 9, 10 11 eller 12, nyttes 13.

2.1.h (Nr. 14) Offentlig publikasjon, utredning og lignende

Dersom kopieringsgrunnlaget er hentet fra offentlig publikasjon, offentlige utredninger som NOU og lignende, brukes 14 Dersom det ikke dreier seg om utredninger fra offentlige utredningsutvalg, men fra enkeltpersoner slik som vitenskapelige arbeider og lignende, brukes 01.

2.1.i (Nr. 15) Annet trykt/forlagsprodusert materiale

Dersom kopieringsgrunnlaget er hentet fra annet trykt materiale enn anført ovenfor, slik som prospektkort, brosjyrer, kataloger, tekniske standarder og lignende, brukes 15.

2.2. (Nr. 16) Ikke forlagsprodusert materiale

Dersom kopieringsgrunnlaget er laget ved tjenestestedet (og ikke utgitt i forlagsmessig form), brukes 16. NB: Dersom dette egenproduserte materialet delvis inneholder kopier eller avskrift eller lignende av forlagsprodusert materiale brukes to eller flere KODESKJEMA, ett for hver kilde. Den forlagsproduserte delen skal registreres under nr. 01-15, men kun ett av punktene brukes på hvert skjema.

Punkt 16 brukes dersom kopieringsgrunnlaget er hentet fra manuskripter, fagnotater, o.l. som ikke er forlagsproduserte (dvs. som regel maskinskrevet). Men vær klar over at enkelte bøker, bl.a. vitenskapelige bøker, utgitt av forlag, settes med tekstbehandling (skrift som skrivemaskin). De skal selvsagt registreres under nr. 01-15.

PUNKT 3 (KOL. 31-32) ER ORIGINALEN AV NORSK ELLER UTENLANDSK OPPRINNELSE?

For punkt a og b (kol. 31-32 og 33-34) nyttes en av flg. landkoder for land gitt i eget vedlegg til kodeinstruksen (se også kode for "annet land" og "ukjent land"):

4.a (Kol. 31-32) Landet opphavspersonen er bosatt i

Med opphavsperson siktes her til hovedforfatter evt. komponist. (Dersom verket har flere opphavspersoner, f.eks. ved at det er illustrert ved tegning eller foto, benyttes likevel tallkoden for hovedforfatters/komponists land.)

Prøv å finne fram til det land opphavspersonen er fast bosatt i uavhengig av språkdrakt og nasjonalitet. Et særtilfelle her er samiske opphavspersoner. Sameland er gitt kode 41. Sameland fordeler seg på Norge, Sverige, Finland og Russland. Bruk denne koden for verk skrevet på samisk, uavhengig av det land opphavspersonen er bosatt i.

4.b (Kol. 33-34) Verkets utgivelsesland

Med utgivelsesland menes det land hvor forlaget har sin virksomhet, uavhengig av hvilket land kopieringsgrunnlaget er trykt i (norske bøker trykkes ofte i utlandet!).

Dersom det er tvil om utgiverland og om det land opphavspersonen(e) er bosatt i, oppgis at verket er utgitt i Norge.

4.c (Kol. 35)

Sett ring rundt kun ett av alternativene. Kontroller at avmerkingen stemmer overens med hva som er kodet i kol. (31-32) og kol. (33-34) m.h.t. om opphavspersonen og utgivelseslandet er av norsk eller utenlandsk opprinnelse

1. Utenlandsk opphavsperson, bearbeidet/arrangert til norsk av norsk(e) opphavsperson(er), norsk utgivelse Med bearbeiding menes her faglig bearbeiding, gjendiktning el. tilpassing til norske forhold. Med "arrangert" tenker en på musikk arrangert av norsk opphavsperson.
2. Utenlandsk opphavsperson, oversatt til norsk av norsk(e) norsk oversetter.
3. Utenlandsk opphavsperson, ikke oversatt bearbeidet til norsk.

PUNKT 4 FORDELING AV ORIGINALSIDER ETTER TYPE STOFF

Legg merke til at det er originalsider og ikke kopisider som er enheten. Utgangspunktet er at en bokside eller tidsskriftside alltid er en originalside. Det kan gå inn to bok- og tidsskriftsider på en A4 kopiside! Dersom én kopi (i A4-format) inneholder mer enn en originalside, f.eks. to bok- eller tidsskriftsider eller en sangbokside og et utklipp fra en avis, skal dette anses som to originalsider.

Dersom en kopiside (i A4 format) er en sammenklipping av stoff fra flere trykte kilder (spesielt gjelder dette aviser), skal hvert utklipp som er mindre enn A4 betraktes som en originalside. Et utklipp fra avis eller blad som fyller en kopiside anses som en originalside.

For hvert kopieringsgrunnlag (en eller flere originalsider) skal det anføres hva slags type stoff det inneholder av typene listet nedenfor fra a til p. For hver type stoff som eksisterer skal det anføres hvor stor del av kopieringsgrunnlaget som består av denne type stoff. Oppgi hvor mange sider (med én desimal) hver stofftype utgjør. Grunnlaget for fordelingen er altså alle originalsidene under ett.

Eks.: Hvis det kun finnes en originalside, og den inneholder et foto som utgjør ca. 1/10-part av siden og resten er en fagboktekst, fyller man ut pkt. d (fagboktekst) med 0,9 og pkt. l (Fotografi) med 0,1.

Nedenfor tar vi for oss de forskjellige stofftypene.

TEKST (TRYKT/UTGITT)

5.a (Kol. 36-39) Drama, skuespill

Dersom kopieringsgrunnlaget inneholder hele eller deler av et drama/skuespill (såvel replikkveksling som sceneanvisning), skal det avmerkes i denne kolonnen. Tekstdelen av operapartiturer hører hjemme her. Dette gjelder også scenebeskrivelser og sceneanvisninger for operaer, operetter eller musicaler.

5.b (Kol. 40-43) Dikt/sangtekster.

Dersom kopieringsgrunnlaget inneholder hele eller deler av dikt, sanger o.l. skal dette avmerkes ved å nytte kolonne 36-39. Dette gjelder også selv om diktet er en integrert del av prosaverk. Dersom en sang er tatt inn sammen med noter, slik at teksten står innimellom notene linjevis, og ikke har flere vers nedenfor, anses teksten å være 1/3 av den plass som noter og tekst utgjør tilsammen. Dersom sangen har flere vers, anses teksten å være 1/3 av den plass som noter og tekst utgjør tilsammen, og den delen av sangen hvor det ikke forekommer noter anses å være bare tekst.

5.c (Kol. 44-47) Skjønnlitterær prosa

Dersom kopieringsgrunnlaget inneholder tekst fra romaner, novellesamlinger, kortprosa, prosa for barn og ungdom e.l., anføres dette ved å nytte denne kolonnen. Vær oppmerksom på at reiseskildringer og memoarer kan ha karakter av skjønnlitteratur, men dette skal likevel føres i kolonne 48-51 - pkt. 5 d.

5.d (Kol. 48-51) Sak- og fagboktekster, vitenskapelige tekster

Når kopieringsgrunnlaget inneholder tekster (ikke skjønnlitteratur, dikt eller drama) fra lærebøker eller annet stoff spesielt beregnet på undervisning, eller inneholder tekster fra faglitteratur, saklitteratur, oppslagsverk, vitenskapelige tekster o.l., angis dette ved å nytte kolonne 48-51.

5.e.f.g.h. (Kol.52-63) Tekst fra presse, tidsskrifter (ikke annonsetekster)

Inneholder kopieringsgrunnlaget stoff fra dagspresse, ukepresse, fagpresse o.l. av typen lederartikler, nyhetskommentarer, reportasjer, innkjøpt nyhetsstoff o.l., angis dette ved å bruke kolonne 52-55.

Er slik tekst kronikker, artikler o.l., angis dette ved å bruke kolonne 56-59.

Anmeldelser av billedkunst, litteratur, film, musikk, teater o.l. fra dagspresse, ukepresse, fagpresse, allmenkulturelle tidsskrifter osv., angis ved å nytte kolonne 60-63

5.h (Kol.64-67) Brosjyre- og annonsetekster, tekst fra off. publikasjoner o.l.

Inneholder kopieringsgrunnlaget tekst fra brosjyrer, annonser såvel fra dagspresse og periodisk presse som fra andre kilder, tekst fra offentlige publikasjoner, tekst fra offentlige utredninger o.l. angis dette ved å benytte kolonne 64-67

TRYKTE/UTGITTE ILLUSTRASJONER (INKL. FOTO AV KUNST O.L.)

5.i (Kol. 68-71) Kunsthåndverk

Når kopieringsgrunnlaget omfatter fotografi av kunsthåndverk som keramikk, vev, stofftrykk, metallkunst/smykker, glass, lær, tre o.l., angis dette ved å nytte kolonne 68-71.

5.j (Kol. 72-75) Billedkunst

Dersom kopieringsgrunnlaget inneholder fotografi av et selvstendig kunstverk som maleri, grafikk, tegning, skulpturer, billedvev o.l., angis dette ved å nytte kolonne 72-75.

5.k (Kol. 76-79) Fagtegninger / fagillustrasjoner

Er kopieringsgrunnlaget utstyrt med fagtegninger, dvs. tekniske tegninger, grafiske fremstillinger, diagrammer, kart, skjematisk tegninger, snitt/røntgentegninger, eksploderte tegninger og andre direkte saksbeskrivende tegninger, samt symboler, emblemer o.l., angis dette ved å nytte kolonne 76-79.

5.l (Kol. 80-83) Tegnede og malte illustrasjoner av ikke-teknisk karakter

For kopieringsgrunnlag som er illustrert av tegnede og malte illustrasjoner, vignetter o.l. som ikke er en fagtegning, og som på en friere måte enn fagtegninger (se ovenfor) visualiserer eller underbygger teksten, angis dette ved å nytte kolonne 80-83.

FOTO (TRYKT/UTGITT)

5.m (Kol. 84-87) Fotografi

Omfatter kopieringsgrunnlaget fotografi der objektet i seg selv ikke er belagt med opphavsrett, f.eks. fotografi av natur, av bygninger og mennesker (ikke av billedkunst eller kunsthåndverk), angis dette ved å nytte kolonne 84-87.

NOTER

5.n (Kol. 88-91) Noter

For kopieringsgrunnlag som inneholder noter, angis dette ved å nytte kolonne 88-91. Når det gjelder kopieringsgrunnlag som inneholder både noter og tekst på en slik måte at teksten står inniblant notene, vises til kommentarene under 5b.

TALL

4.o (Kol. 92-95) Tabell

Omfatter kopieringsgrunnlaget en tabularisk fremstilling av tall, angis dette ved å nytte kolonne 92-95. Tabulariske fremstillinger av tekst vil til vanlig høre under punkt 5b Dikt/sangtekster (kol. 40-43) eller 5d Sak/fagtekst (Kol. 48-51), f.eks. tekst fra kataloger o.l.

SUM (Kol. 96-99)

Her føres opp summen av antall sider kodet under punktene a - o. Summen skal alltid være heltallig.

Vedlegg G

Gjennomføringen av de ulike puljene i undersøkelsen

Notatet gir en detaljert redegjørelse for gjennomføringen av undersøkelsen i de ulike innsamlingspuljene. Framstillingen baserer seg på rapporter som ble skrevet etter at hver av puljene var avsluttet. De beskriver hvordan datainnsamlingen forløp, og tilpasninger i undersøkelsesopplegget som er gjort under veis. Prosentandelene som er oppgitt er prosentvis andel av de uttrukne studentene og ansatte som faktisk deltok i undersøkelsen. I dette tallet blir følgelig også de som ikke lenger studerer eller arbeider ved lærestedet regnet med. Sett ut fra ønsket om å få svar fra et tilstrekkelig antall respondenter, kan dette være en fruktbar framstillingsmåte. Det er likevel ikke en vanlig måte å beregne svarprosent på. Vanligvis utelater en de som ikke er del av populasjonen en ønsker å gjøre generaliseringer om, før en regner ut svarprosenten. I dette tilfelle vil det stort sett gjelde de som ikke lenger er tilknyttet lærestedet.

Innsamlingspulje 1

Tilrettelegging

I uke 50 i 1996 ble det sendt ut en henvendelse til alle lærestedene som redegjorde for undersøkelsen og som påpekte hva slags type assistanse som var nødvendig for å kunne administrere de lokale registreringskontorene. Det ble forespurt om å få opprettet en kontaktperson på hvert lærested. I de fleste tilfellene gikk dette i orden. På enkelte læresteder ble dette imidlertid ikke avklart i tide, noe som medførte at vi i den første tiden av undersøkelsen opererte med mer tilfeldige kontaktpersoner.

Det ble i uke 1 og 2 i 1997 bestilt rom på alle lærestedene. På grunn av tidsnød foregikk rombestillingen parallelt med utvalgstrekkingen, slik at det ikke var mulig å tilpasse lokaliseringen av registreringskontorene til den studentmassen som ble trukket ut på det enkelte lærestedet.

Utsending og påminning

I uke 3 ble det sendt ut informasjonsbrev om undersøkelsen til de uttrukne studentene med oversikt over lokalisering av registreringskontorene. Det var lagt ved skjema som studentene kunne bruke til å melde seg på undersøkelsen og en svarkonvolutt. Samme uke ble det sendt ut et informasjonsbrev til de ansatte.

I uke 4 ble det sendt ut et påminningskort til studentene. De ble sendt til alle, det ble ikke tatt hensyn til at enkelte av studentene hadde returnert påmeldingsskjema med beskjed om at de ikke ønsket å delta.

I uke 5 deltok alle intervjuerne på et heldagskurs i Statistisk sentralbyrås lokaler. Det var litt for mange deltakere på kurset til at hver enkelt intervjuer fikk den opplæringen og veiledningen som var ønskelig. Noen av intervjuerne ga i etterkant uttrykk for usikkerhet i forhold til koding av materiell. Intervjuerne som ble benyttet under pilotundersøkelsen var sikrere på arbeidsoppgavene skulle løses.

I uke 5 og 6 ringte intervjuerne til ansatte som var trukket ut til undersøkelsen og avtalte tid og sted for registrering av kopier. I noen tilfeller ringte intervjuerne for sent, slik at en del ansatte ikke hadde samlet materiell de første dagene i innsamlingsperioden (uke 5 og 6). Dette ble i enkelte tilfeller løst ved rekonstruering av materialet.

Rekruttering av studenter

I uke 3 til 5 ble det daglig registrert opplysninger om studentene som hadde returnert påmeldingsskjemaet. Semesteradressen og -telefonnummeret ble koblet på utvalgsfila, slik at intervjuerne skulle få mest mulig korrekte opplysninger om studentene.

Vi mottok i alt 144 svar fra studentene på skjemaet vi sendte ut. Det var 87 av dem som ønsket å delta, mens 52 oppga negativt svar. Fire var yrkesaktive og dermed uaktuelle for undersøkelsen, mens en oppga annen grunn for ikke å ville delta.

Det var 302 studenter som ikke svarte på henvendelsen. Da registreringen startet i uke 7 fikk følgelig intervjuerne mangelfulle opplysninger om mange av studentene. Det gjorde det vanskeligere å oppnå kontakt med dem.

Administrasjon av registreringskontorene

I uke 7 var intervjuerne utplassert på registreringskontorene. Det viste seg at administrasjonen av rombestillingen hos SSB ikke hadde fungert tilfredsstillende, slik at flere av intervjuerne hadde praktiske problemer med å komme i gang. I tillegg hadde vi noen sykdomstilfeller, slik at det ble noe omrokering av intervjuerstaben.

Det viste seg at åpningstidene på registreringskontorene var for lange i forhold til den studentmassen det viste seg var mulig å rekruttere.

Flere av intervjuerne foretok egne undersøkelser rundt den oversendte listen over intervjuobjekter. Det viste seg i flere tilfeller at en stor andel av studentene var sluttet ved lærestedet. Det syntes dessuten å være en overrepresentasjon av 3. års studenter.

Frammøte til undersøkelsen

Tabell 7: Andel svar blant studenter og ansatte i pulje 1

	antall trukket ut til undersøkelsen	identifiserbare avganger	antall som er aktuelle for undersøkelsen*	antall som har deltatt	svarprosent
studenter	446	162	284	74	26,1
ansatte	144	8	136	82	60,3

* Her har vi trukket fra respondenter som vi vet at ikke lenger var tilknyttet lærestedet på det tidspunkt de var aktuelle for undersøkelsen.

Erfaringer fra pulje 1

Register- og adressesituasjonen blant studentene viste seg å være mer problematisk enn vi antok på forhånd. Det samme gjaldt studentenes vilje til å delta. Registerne Statistisk sentralbyrå disponerer var ikke tilstrekkelig oppdatert til å få tilstrekkelig antall deltakere blant studentene. Dette ble forbedret ved å gå over til å trekke fra Lånekassens studentregistre. Dessuten var det et behov for å gjøre fastere avtaler med studentene enn det vi la opp til i pulje 1.

Innsamlingspulje 2

Tilrettelegging

Vi opplevde en del svikt i rutinene rundt våre kontaktpersoner ved lærestedene. Administrasjonen av prosjektet ble vanskeliggjort at vi ikke hadde fått kontaktpersoner på alle lærestedene. Det var spesielt problematisk på NTNU og på Høgskolen i Bergen. Statistisk sentralbyrå har ingen myndighet til å pålegge institusjonene administrasjonsoppgaver. Vi forventet at lærestedene skulle være positive til samarbeidet om undersøkelsen, noe som desverre ikke alltid viste seg å stemme. Problemene det skapte for undersøkelsen ble tatt opp med oppdragsgiver på et møte 7. april. Det ble utformet et brev fra

Kirke-, utdannings-, og forskningsdepartementet til det enkelte lærested som minner om pliktene i forbindelse med undersøkelsen.

I pulje 2 fikk vi i de fleste tilfeller bruke de samme rommene som under pulje 1. På enkelte læresteder var rommene vi hadde fått løfte om i bruk av andre, slik at intervjueren satt på et annet rom enn det studenten hadde fått oppgitt. I noen tilfeller sviktet desverre også rutinene rundt merking av rom.

Vi opprettet to nye registreringskontorer i 2. innsamlingspulje. I de tilfellene hvor studentene ikke kunne møte intervjueren og det var forholdsvis lite å kode, ga vi åpning for telefonintervju. Dette ble selvsagt ikke like presist som besøk, da vi overlot ansvaret for telling av sider og klassifisering av materiell til intervjuobjektet.

Det viste seg også i denne puljen at åpningstidene på registreringskontorene for lange i forhold til de studentene det viste seg var mulig å rekruttere. Dette skyldtes i første rekke at det første brevet til intervjuobjektene i pulje 2 gikk ut *før* vi kunne evaluere gjennomføringen av pulje 1. Vi ga beskjed om at intervjuerne kunne prøve å samle studentene de skulle intervjuer på en og samme dag for å spare kontortid. Dette ble i noen tilfeller vanskelig, da intervjueren ikke traff alle sine intervjuobjekter over telefon, slik at de i praksis kunne møte opp når intervjueren hadde stengt registreringskontoret.

Utsending og påminning

I uke 6 ble det sendt ut et informasjonsbrev til studentene med oversikt over registreringskontorene. Det var lagt ved eget påmeldingsskjema og svarkonvolutt. Samme uke ble det sendt ut et tilsvarende informasjonsbrev til de ansatte.

I uke 8 ble det sendt ut et påminningskort til studentene. Påminningskortet ble sendt til alle, det ble ikke tatt hensyn til at enkelte av studentene hadde returnert påmeldingsskjema med negativt svar.

Telefontaler med både studenter og ansatte

Nytt i denne runden var at vi gjorde manuelle oppslag på telefonnummer til studentens referanseperson. Denne listen ble koblet opp mot de opplysningene studentene selv hadde gitt på påmeldingsskjemaet. Studenter er ellers en gruppe som det er vanskelig å oppspore. Etter loven om folkeregistrering skal ugifte studenter som flytter for å ta utdanning ikke melde adresseforandring i Folkeregisteret. De regnes således som bosatt på foreldrenes eller pårørendes adresse.

I uke 9,10 og 11 ringte intervjuerne til studenter og ansatte som var trukket ut til undersøkelsen for å avtalte tid og sted for registrering av kopier. Det viser seg fortsatt at noen av intervjuerne kommer for sent i gang med å lage avtaler, slik at intervjuobjektet i noen tilfeller har glemt å samle inn materiell.

Rekruttering av studenter

I uke 7 og uke 8 ble det daglig sjekket inn og registrert opplysninger om studentene som hadde returnert påmeldingsskjemaet. Den nye semesteradressen og -telefonnummeret ble koblet på utvalgssfila, slik at intervjuerne fikk tilsendt mest mulig korrekte opplysninger om studentene.

Vi mottok i alt 106 svar på opplysningsskjemaene fra studentene. Det var 61 som ønsket å delta, mens 42 oppga negativt svar og 3 var bosatt i utlandet og var dermed uaktuelle for undersøkelsen.

Det var altså 340 studenter som ikke svarte på henvendelsen. Erfaringen fra 1. og 2. runde var at denne type påmelding ikke skaffer oss et tilstrekkelig stort utvalg.

Administrasjon av registreringskontorene

I uke 12 var intervjuerne utplassert på registreringskontorene. Så vidt mulig var intervjuerne plassert ved de samme lærestedene som ved forrige innsamlingspulje. Ved å tildele intervjuerne faste

læresteder ga vi dem muligheten til å bli kjent med kontaktperson og lokaliteter. Det gjorde det lettere for dem å hankses med de praktiske problemer som eventuelt måtte oppstå.

Frammøte til undersøkelsen

Tabell 8: Andel svar blant studenter og ansatte i pulje 2

	antall trukket ut til undersøkelsen	identifiserbare avganger	antall som er aktuelle for undersøkelsen*	antall som har deltatt	prosent av uttrukne som har deltatt	svarprosent
studenter	446	157	289	124	27,8	42,9
ansatte	144	15	129	85	59,0	65,9

* Her har vi trukket fra respondenter som vi vet at ikke lenger var tilknyttet lærestedet på det tidspunkt de var aktuelle for undersøkelsen.

Utvalg i pulje 1 og 2

Utvalget ble trukket som beskrevet i kontrakten. Det ble trukket 446 studenter fra Statistisk sentralbyrås utdanningsregister, som på trekketidspunktet var oppdatert for universitetene til vårsemesteret 1996 og for høgskolene til høstsemesteret 1995. Det ble trukket til sammen 144 ansatte fra lister/interne telefonkataloger oversendt fra lærestedene. Utvalgene ble trukket og klargjort i uke 5. Det var på det rene at registersituasjonen for studentene var lite tilfredsstillende. For å få et mer oppdatert register gikk vi derfor i de følgende innsamlingspuljene over til å trekke studenter fra registeret til Statens lånekasse for utdanning. Den 16. april fikk vi oversendt fil fra Lånekassens studentregister fra vårsemesteret 1997, med ca. 46 000 studenter. Vi har brukte det til å trekke utvalg til de resterende innsamlingspuljer.

Innsamlingspulje 3

Endringer i innsamlingsopplegget:

Pulje 3 ble avvirket *uten* bruk av påmeldingsskjema til studentene. Den dårlige oppslutningen om påmeldingen gjorde det nødvendig å ringe alle studentene. Bare de studentene som i samtale med Statistisk sentralbyrå sentralt hadde gitt klar beskjed om at de ikke ønsket å delta, ble det ikke gjort forsøk på å oppnå personlig kontakt med.

I forkant av pulje 3 ble det sendt ut en henvendelse til lærestedene om å lage et standardskriv til alle ansatte i utvalget. Dette brevet skulle fungere som en anmodning om å delta fra lærestedet til sine respektive ansatte. Brevoriginalen bli i hvert tilfelle returnert til Statistisk sentralbyrå, og ble trykket opp og lagt ved informasjonsbrevet om undersøkelsen.

Statistisk sentralbyrå laget i samarbeid med Kopinor en brosjyre som bedre skulle klarlegge formålet med undersøkelsen og ellers tjene som tilleggsinformasjon til informasjonsbrevet som ble sendt ut til alle som var trukket ut til undersøkelsen.

Teksten i informasjonsbrevet ble endret. Det ble tydeliggjort klarere hva slags materiell som skulle samles. Alle fikk beskjed om å ta vare på datautskrifter. Datautskriftene ble kodet etter instruks fra Kopinor. Det ble også utarbeidet en egen kodeinstruks for offentlige publikasjoner.

Kontortiden ble redusert. Bortsett fra ved Universitetet i Oslo ble det kun en registreringsdag ved hvert lærested.

Utvalg

Utvalget ble i pulje 3 trukket fra Lånekassens studentregister. Dette registeret inneholdt alle studenter som har fått tildelt støtte (lån og/eller stipend) for vårsemesteret 1997. På grunn av forsinkelse ved konsesjonstillatelse fra Datatilsynet, hadde vi ikke registeret i hende før i midten av april. Dette førte til

at registreringsperioden for pulje 3 måtte utsettes fra uke 17 til uke 21. Fordi studentregisteret verken inneholdt studentens adresse på studiestedet eller telefonnummer, måtte vi gjøre manuelle telefonoppslag ut fra studentens foreldreadresse. Utvalget ble trukket og klargjort i uke 16 og 17.

Utsending og påminning

I uke 17 ble det sendt ut informasjonsbrev til 446 studenter og 144 ansatte. Det var ikke noe kriterium for deltakelse at studenten hadde fått koblet på telefonnummer. De vi ikke hadde mulighet til å ringe opp, håpet vi likevel at ville møte opp på de angitte stedene.

I uke 19 ble det sendt ut påminningskort til studentene

Administrasjon av registreringskontorene

Intervjuerne var utplassert på registreringskontorene i uke 21.

Frammøte til undersøkelsen

Tabell 9: Andel svar blant studenter og ansatte i pulje 3.

	antall trukket ut til undersøkelsen	identifiserbare avganger	antall som er aktuelle for undersøkelsen*	antall som har deltatt	prosent av uttrukne som har deltatt	svarprosent
studenter	446	26	420	232	52,0	55,2
ansatte	144	16	128	82	56,9	64,1

* Her har vi trukket fra respondenter som vi vet at ikke lenger var tilknyttet lærestedet på det tidspunkt de var aktuelle for undersøkelsen.

Erfaringer fra pulje 3

Skiftet av studentregister hjalp på oppslutningen om undersøkelsen. Samtidig fikk vi tilbakemeldinger om at undersøkelsen etterhvert var blitt godt kjent på de enkelte lærestedene. Intervjuerne virket også sikrere i kodearbeidet og ble flinkere til å gjøre avtaler. Telefonhenvendelsene til Statistisk sentralbyrå sentralt har avtatt.

Innsamlingspulje 4

Endringer i innsamlingsopplegget

Til studenter som var trukket ut til å delta i denne puljen sendte vi ut et brev med forespørsel om telefonnummer til dem vi ikke hadde funnet telefonnummer til. Dette gjorde vi på grunn av at vi hadde hatt positive erfaringer med denne framgangsmåten fra andre undersøkelser. I brevet ba vi om at studenten påførte telefonnummer og returnerte brevet i vedlagte svarkonvolutt. Dette viste seg å være vellykket. Vi fikk om lag 35 telefonnummer på denne måten. Opplysningene ble i hvert tilfelle meddelt den aktuelle intervjuer via e-post.

På et møte i styringsgruppa for undersøkelsen ble det vedtatt at alle datautskrifter måtte legges til side under kodingen av materiell i pulje 4. Av møtet gikk det også fram at det var ønskelig å få lagt inn spørsmål om «antall vekttall» som en del av bakgrunnsintervjuet. Dette spørsmålet lå til å begynne med i svarskjemaet som ble sendt ut i pulje 1 og 2, men da vi gikk bort fra skriftlig påminning, mistet vi altså denne informasjonen.

Utvalg

Utvalget av studenter ble også i pulje 4 trukket fra Lånekassens studentregister. Utvalget ble klargjort i uke 19. Ansatte ble trukket på samme måte som tidligere.

Utsending og påminning

I uke 20 ble det sendt ut informasjonsbrev til 446 studenter og 144 ansatte.

I uke 22 ble det sendt ut påminningskort til studentene

Administrasjon av registreringskontorene

I uke 24 var intervjuerne utplassert på registreringskontorene.

Frammøte til undersøkelsen

Tabell 10: Andel svar blant studenter og ansatte i pulje 4

	antall trukket ut til undersøkelsen	identifiserbare avganger	antall som er aktuelle for undersøkelsen*	antall som har deltatt	prosent av uttrukne som har deltatt	svarprosent
studenter	446	32	414	230	51,6	55,6
ansatte	144	13	131	87	60,4	66,4

* Her har vi trukket fra respondenter som vi vet at ikke lenger var tilknyttet lærestedet på det tidspunkt de var aktuelle for undersøkelsen.

Erfaringer fra pulje 4

Vi hadde på forhånd fått tilbakemeldinger om at mange studenter var ferdige for våren da registreringen av kopier i pulje 4 skulle foregå. I mange tilfeller var studievirksomheten avsluttet for flere uker siden, slik at en betydelig andel av studentene vi fikk gjennomført intervju med ikke hadde kopiert noe i perioden. Ved å gjøre en måling så sent i semesteret, har vi likevel fått et godt mål på aktivitetsnivået rundt eksamenstider.

Innsamlingspulje 5

Bemanning

Solveig Myklestad erstattet Johnny Johansen som ansvarlig for edb-arbeidet, og Dag Roll-Hansen tok over etter Anne Sundvoll som prosjektleder.

Vi hadde problemer med at intervjuere har vært syke og sagt opp i denne puljen. Problemene ble stort sett løst ved at intervjuere og prosjektleder har gjort en ekstra innsats ved registreringskontorene. Likevel ga frafallet blant intervjuerne seg utslag i at oppfølgingen av intervjuobjektene enkelte steder ikke var så god som den burde ha vært.

Endringer i innsamlingsopplegget

Fire endringer ble gjort i undersøkelsesopplegget før pulje 5.

For det første ble det opprettet det en egen kategori for musikkstudenter under klassifiseringen av fag. Musikkstudenter klassifiseres derfor ikke lenger under humaniora og estetikk. Dette hadde betydning for å kunne skille ut alle musikkstudenter, og ikke bare de som studerer ved Musikkhøgskolen.

For det andre ble administrativt ansatte skilt ut i en egen kategori under inndelingen etter studieretning. Denne kategorien heter nå "administrativt ansatte". Grunnen til at endringen ble gjort var at mange i denne kategorien hadde vansker med klassifisere seg selv under en bestemt studieretning. Det gjaldt særlig sentralt plasserte administrativt ansatte. Styringsgruppen for undersøkelsen antok at hvilket fag administrativt ansatte tilhørte ikke hadde betydning hvor mye og hva de kopierte.

For det tredje inkluderte vi spørsmål om hvor mange vekttall intervjuobjektene planlegger å avlegge eksamen i dette semestret, og gikk opp til eksamen i forrige semester. Det ble gjort ved hjelp av de følgende to spørsmålene:

Hvor mange vekttall gikk du opp til eksamen i forrige semester?

Hvor mange vekttall planlegger du å ta eksamen i dette semesteret?

Vekttall viste seg å være et begrep som var lite kjent ved enkelte læresteder. Det gjelder Kunsthøgskolen, Musikkhøgskolen, Handelshøgskolen og NTNU. Ved disse lærestedene har vi instruert intervjuerne om å anslå vekttall ut fra normert studieprogresjon, sett i forhold til avlagte eller planlagte eksamener der det er mulig.

For det fjerde tok intervjuerne nå kopier av datautskrifter intervjuobjektene har tatt som inneholder noe som er hentet fra Internett, lokalt nettverk/databaser, CD-rom eller andre elektroniske kilder, så sant intervjuobjektet tillater det. Det viste seg at det svært sjelden var noe problem å få samtykke fra intervjuobjektet til å få ta kopi av materialet. Intervjueren fylte ut et skjema hvor det ble presisert hva slags kilde utskriften kommer fra, samt om det er hele eller deler av utskriften som er hentet fra denne kilden. Omfanget av denne type utskrifter var relativt begrenset, og vi har inntrykk av at det ikke skapte særlige problemer for intervjuerne å ta kopiene. Det er verd å merke seg at datautskrifter fra og med pulje 4 ikke ble registrert som kopier. Kopier av datautskrifter ble derimot kodet som annet kopiert materiale. Vi oppdaterte instruksene til intervjuerne etter de endringer som er gjort under veis. Den nye versjonen inneholdt også en presisering av hvordan fagklassifiseringen skal brukes. Presiseringen ble gjort fordi vi fikk tilbakemelding fra intervjuere om at de av og til var usikre på hvordan fag skulle klassifiseres.

Utvalg

Utvalget av studenter ble også i pulje 5 trukket fra Lånekassens studentregister. Det ble trukket 40 studenter mer enn ved de foregående puljene. Disse ble trukket fra læresteder som tidligere har hatt særlig lavt prosentvis oppmøte av studenter. Av de 40 studentene ble 30 trukket fra Universitetet i Oslo og 10 fra BI.

Utsending og påminning

I uke 33 ble det sendt ut informasjonsbrev til 486 studenter og 144 ansatte.

I uke 34 ble det sendt ut påminningskort til studentene

Administrasjon av registreringskontorene

Intervjuerne var utplassert på registreringskontorene i uke 36.

Frammøte til undersøkelsen

Tabell 11: Andel svar blant studenter og ansatte i pulje 5

	antall trukket ut til undersøkelsen	identifiserbare avganger	antall som er aktuelle for undersøkelsen*	antall som har deltatt	prosent av uttrukne som har deltatt	svarprosent
studenter	486	91	395	211	43,4	53,4
ansatte	144	15	129	94	65,3	72,9

* Her har vi trukket fra respondenter som vi vet at ikke lenger var tilknyttet lærestedet på det tidspunkt de var aktuelle for undersøkelsen.

Deltakelsesprosenten blant studentene var lavere enn i pulje 3 og 4. Den viktigste grunnen til dette var at registret vi trakk fra ikke var oppdatert etter endringer i studentmassen som skyldtes at et nytt studieår hadde begynt. Vi hadde det samme problemet i 6. og 7. innsamlingspulje. Andre forhold

påvirket trolig også antallet deltakere i negativ retning. For det første har dårlig oppfølging på grunn av problemer med bemanningen enkelte steder virket inn. For det andre har vi trukket flere studenter ved læresteder hvor svarprosenten har vist seg å være lav, noe som vil bidra til å trekke den gjennomsnittlige svarprosenten nedover. For det tredje har vi trolig mistet noen av de som kom sent i gang med studiene, fordi puljen ble gjennomført relativt tidlig i et nytt studieår. Hvis en beregner deltakelsesprosenten med utgangspunkt i 446 studenter oppnådde vi en deltakelse på 47%.

Innsamlingspulje 6

Bemanning

Vi hadde ikke problemer med bemanningen av registreringskontorene i pulje 6. Vi hadde ikke sykdom i perioden. I tilfelle noen intervjuere skulle bli syke hadde vi andre som kunne settes inn på kort varsel.

Utsending og påminning

I uke 39 ble det sendt ut informasjonsbrev til 486 studenter og 144 ansatte.

I uke 40 ble det sendt ut påminningskort til studentene

Administrasjon av registreringskontorene

Intervjuerne var utplassert på registreringskontorene i uke 42.

Frammøte til undersøkelsen

Tabell 12: Andel svar blant studenter og ansatte i pulje 6

	antall trukket ut til undersøkelsen	identifiserbare avganger	antall som er aktuelle for undersøkelsen*	antall som har deltatt	prosent av uttrukne som har deltatt	svarprosent
studenter	486	86	400	202	41,6	50,5
ansatte	144	15	129	86	59,7	66,7

* Her har vi trukket fra respondenter som vi vet at ikke lenger var tilknyttet lærestedet på det tidspunkt de var aktuelle for undersøkelsen.

På et møte i styringsgruppa ble det vedtatt at deltakelsesprosenten skulle beregnes ut fra opprinnelige mål for antall studenter og ikke det økte utvalget. Grunnen til det var at en da ville få en bedre beskrivelse av hvordan målet om å et visst antall studenter til å delta ble oppfylt. Deltakelsesandelen for studenter øker til 45% som en følge av denne beregningsmåten.

Innsamlingspulje 7

Utsending og påminning

I uke 46 ble det sendt ut informasjonsbrev til 486 studenter og 144 ansatte.

I uke 47 ble det sendt ut påminningskort til studentene

Administrasjon av registreringskontorene

Intervjuerne var utplassert på registreringskontorene i uke 49.

*Frammøte til undersøkelsen***Tabell 13: Andel svar blant studenter og ansatte i pulje 7**

	antall trukket ut til undersøkelsen	identifiserbare avganger	antall som er aktuelle for undersøkelsen*	antall som har deltatt	prosent av uttrukne som har deltatt	svarprosent
studenter	486	90	396	231	47,5	58,3
ansatte	144	12	132	84	58,3	63,6

* Her har vi trukket fra respondenter som vi vet at ikke lenger var tilknyttet lærestedet på det tidspunkt de var aktuelle for undersøkelsen.

Svarprosenten er her beregnet som ut fra faktisk andel intervju av de vi har fått inn. Når en beregner svarprosenten med utgangspunkt i 446 studenter vil vi oppnå en svarprosent på 52 blant studentene.

Seksjon for intervjuundersøkelser
Oslo, 01.12.97
Saksbehandler: Dag Roll-Hansen
Telefon: 22 86 46 70
e-post: roh@ssb.no

Kongens gt. 6
P.b. 8131 Dep.
N-0033 Oslo
Tel.: +47-22 86 45 00
Fax: +47-22 86 49 73

Postgiro/ Postal account:
0801 5053004
Bankgiro/ Bank account:
8200 01 32450

Universiteter og høyskoler som
deltar i Kopieringsundersøkelsen

KOPIERINGSUNDERSØKELSEN PÅ UNIVERSITETER OG HØGSKOLER

Statistisk sentralbyrå gjennomfører for tiden en landsomfattende undersøkelse om kopiering på universiteter og høyskoler. Undersøkelsen skal måle omfanget av kopieringen, og hvilke typer materiale som kopieres. Resultatene fra undersøkelsen vil tjene som underlagsmateriale for forhandlinger om fremtidig kopieringsvederlag til rettighetshavere. Undersøkelsen er en del av kopieringsavtalen mellom universitetene/høyskolene og Kopinor. Se ellers vedlagte brosjyre for en nærmere beskrivelse av undersøkelsen og hjemmelsgrunnet for den.

I forbindelse med utvalgsundersøkelsen trenger vi ytterligere noen opplysninger om ansatte, studenter og kopivolum. En nærmere presisering av hvilke opplysninger vi er ute etter er gitt i vedlagte notater. Opplysningene er nødvendige for å kunne gi så riktige anslag på omfang og sammensetning av kopieringen som mulig.

De som skal framskaffe informasjonen må gjerne ta kontakt med saksbehandler Dag Roll-Hansen i Statistisk sentralbyrå på telefon 22 86 46 70 hvis de har spørsmål. Vi ønsker tilbakemelding om hvem vi kan henvende oss til ved lærestedet angående disse opplysningene. Spørsmål om undersøkelsen kan også rettes til statistikkansvarlig Helge Jægland i Kopinor, på telefon 22 17 94 17. Vi håper det er mulig å skaffe informasjonen så snart som mulig og **senest 15. januar**. Vi har sendt kopi av dette brevet til vår oppnevnte kontaktperson ved lærestedet til orientering.

Med vennlig hilsen

Jørn Y. Leipart
Seksjonssjef

Dag Roll-Hansen
Planlegger

Vedlegg:

Orientering om registrering av kopivolum
Tre ulike skjema til registrering av kopivolum

Orientering om tilleggsinformasjon om studenter og ansatte ved lærestedet
Papirliste og Exel-ark til å gi opplysninger på

Brosjyre om Kopieringsundersøkelsen

Vedlegg I

roh, 01. desember 1997

Til: Universiteter og høgschooler som deltar i kopieringsundersøkelsen
Fra: Statistisk sentralbyrå, seksjon for intervjuundersøkelser

ORIENTERING OM INNSAMLING AV INFORMASJON TIL KOPIERINGSUNDERSØKELSEN

Statistisk sentralbyrå gjennomfører for tiden en landsomfattende undersøkelse om kopiering på universiteter og høgschooler. Undersøkelsen skal måle omfanget av kopieringen, og hvilke typer materiale som kopieres.

Formålet med vedlagte Exel-ark/papirskjema er å hente inn enkelte tilleggsopplysninger om studentene som er trukket ut til undersøkelsen. Dette er nødvendig for å undersøke om utvalget vårt er representativt, og veie opp for eventuelle skjevheter. For å kunne gi et så riktig anslag på omfanget av kopieringen som mulig, må vi derfor be om deres hjelp. Vi har behov for følgende opplysninger om studentene:

- 1) om studentene var registrert som studenter i det semesteret de var trukket ut til å delta
- 2) om de uttrukne studentene som var registrert ved lærestedet ønsker vi videre å vite
  - a) hvilken studieretning de tilhørte i det aktuelle semesteret
  - b) om de var heltids eller deltidsstudenter dette semesteret
  - c) hvor mange vekttall de meldte seg opp til eksamen i dette semesteret

I tillegg ønsker vi både for vårsemesteret og høstsemesteret informasjon fra hvert lærested om

hvor mange registrerte studenter lærestedet hadde
hvor mange studenter det er/var ved hver studieretning
fordelingen mellom heltids- og deltidsstudenter
totalt antall vekttall studentene har meldt seg opp til eksamen i

Vi trenger også opplysninger om antallet administrativt og vitenskapelig ansatte ved hver studieretning.

Vi vil legge følgende kategorisering av studieretninger til grunn:

1. Humaniora og estetikk (omfatter historie, litteratur, språk, filosofi, religion og enkelte andre fag nært knyttet til kunst- og kulturforståelse)

2. Undervisning (omfatter førskolelærerutdanning, allmennlærerutdanning, faglærerutdanning, adjunkt- eller lektorutdanning med lærerprøve i fagkretsen, pedagogikk, og eventuelt andre fag hvor en studerer læring eller lærer å bli lærer)

3. Administrasjon og økonomi, samfunnsvitenskap og juss (omfatter økonomisk-administrative fag (typiske BI-fag), samfunnsøkonomiske fag (som sosialøkonomi), psykologi, sosiologi, statsvitenskap, andre samfunnsfag, pressefag og juss)

4. Naturvitenskap og teknikk (omfatter ingeniørutdanning, matematikk, fysikk, kjemi, geografi, geologi, biologi, maskin, elektronikk, bygg- og anlegg, o.l.)

5. Samferdsel (inkluderer maritime navigasjonsfag, maritime maskinfag, andre sjøfartsfag, postale fag (postskolen o.l.) reiselivsstudier og transportfagstudier)

6. Helsevern (dekker sykepleie, medisin, tannpleie, barnepleie, vernepleie, apotekfag, terapeutiske fag (fysioterapi, ergoterapi o.l.), vetrinær, homøopat, sosionom)

7. Jordbruk, skogbruk og fiske (omfatter, utdanning innen fiskeriteknologi, gartneri- og hagebruksfag, skogbruksfag, typiske landbrukshøgskolefag)

8. Tjenesteyting og forsvar (står for hotell- og restaurantfag, idretts- og ungdomslederutdanning, sivile overvåkings- og tryggingfag, militære fag, tjenesteyting ellers)

9. Musikk (omfatter alle musikk- eller sangstudier)

Det er tilstrekkelig å skrive nummeret på studieretningen i kolonnen hvor dere blir bedt om å oppgi studieretning. Hvis dere ønsker, kan dere selvsagt oppgi studieretning på en annen måte.

Opplysningene kan enten gis på Exel-fila eller papirskjemaet som er lagt ved. Vi håper det er mulig for dere å gi oss disse opplysningene så snart som mulig og **senest 15. januar**. Ta kontakt med saksbehandler Dag Roll-Hansen i SSB på telefon 22 86 46 70, hvis dere har spørsmål som gjelder dette.

Vedlegg J

roh, 01. desember 1997

Til: Universiteter og høyskoler som deltar i Kopieringsundersøkelsen
Fra: Statistisk sentralbyrå, seksjon for intervjuundersøkelser

ORIENTERING OM INNSAMLING AV KOPIVOLUM TIL KOPIERINGSUNDERSØKELSEN VED UNIVERSITETER OG HØYSKOLER

Statistisk sentralbyrå gjennomfører for tiden en landsomfattende undersøkelse om kopiering på universiteter og høyskoler. Undersøkelsen skal måle omfanget av kopieringen, og hvilke typer materiale som kopieres.

Hensikten med vedlagte skjemaer er å samle inn opplysninger om hvor mange kopier det er tatt ved lærestedet i løpet av det siste året. Vi er interessert i det totale antall kopier som tas ved samtlige av lærestedets kopimaskiner. Det omfatter alle maskiner som er tilgjengelige for studenter og/eller ansatte, samt hustrykkerier, reprosentraler og eksterne trykkeriforbindelser. Videre ønsker vi informasjon om hvem som eier maskinene, hvem som stort sett bruker dem og hvilken studieretning brukerne tilhører. Se veiledningene til skjemaene for en nærmere beskrivelse av informasjonen vi søker.

Vi er interessert i å få vite hvor mange kopier som tas i løpet av et år. Vi ber om at det for ovennevnte kopimaskiner blir lest av årsvolum og at vedlagte oppgaver blir utfylt og returnert til oss. Vi håper dere kan returnere skjemaene så snart som mulig og **senest 15 januar**.

Vi er klar over at for en del maskiner kan det være vanskelig lese av årsvolumet direkte. For disse maskinene ber vi dere om å anslå hvor mange kopier som er tatt i løpet av de siste tolv måneder. Ta kontakt med saksbehandler i SSB hvis dere har spørsmål som gjelder dette.

Oppgave over kopimaskiner

(bruk eget skjema for hustrykkerier og repressentraler)

Kopimaskin	Årsvolum	Eies maskinen av		Anslå hvor stor prosentandel av kopieringen på maskinen som utføres av			Lokalisering
		lære- stedet	andre	studenter	ansatte	vet ikke (sett X)	
merke og modellbetegnelse	antall kopierte sider						institutt, bygning, romnummer

Lærested/fakultet/institutt/avdeling:.....

Studieretning:.....

Utfyllers navn:.....

Dato: .....

Telefon: .....

Telefaks: .....

E-post: .....

Veiledning for utfylling av skjema

På dette skjemaet ber vi om at dere gir oss en oppgave over alle kopimaskiner som er i bruk ved lærestedet. Absolutt alle kopimaskiner (både store og små) skal oppgis. Det skal fylles ut ett skjema for hver av følgende studieretninger som eksisterer ved lærestedet:

Humaniora og estetikk (omfatter historie, litteratur, språk, filosofi, religion og enkelte andre fag nært knyttet til kunst- og kulturforståelse)

Undervisning (omfatter førskolelærerutdanning, allmennlærerutdanning, faglærerutdanning, adjunkt- eller lektorutdanning med lærerprøve i fagkretsen, pedagogikk, og eventuelt andre fag hvor en studerer læring eller lærer å bli lærer)

Administrasjon og økonomi, samfunnsvitenskap og juss (omfatter økonomisk-administrative fag (typiske BI-fag), samfunnsøkonomiske fag (som sosialøkonomi), psykologi, sosiologi, statsvitenskap, andre samfunnsfag, pressefag og juss)

Naturvitenskap og teknikk (omfatter ingeniørutdanning, matematikk, fysikk, kjemi, geografi, geologi, biologi, maskin, elektronikk, bygg- og anlegg, o.l.)

Samferdsel (inkluderer maritime navigasjonsfag, maritime maskinfag, andre sjøfartsfag, postale fag (postskolen o.l.) reiselivsstudier og transportfagstudier)

Helsevern (dekker sykepleie, medisin, tannpleie, barnepleie, vernepleie, apotekfag, terapeutiske fag (fysioterapi, ergoterapi o.l.), vetrinær, homøopat, sosionom)

Jordbruk, skogbruk og fiske (omfatter , utdanning innen fiskeriteknologi, gartneri- og hagebruksfag, skogbruksfag, typiske landbrukshøgskolefag)

Tjenesteyting og forsvar (står for hotell- og restaurantfag, idretts- og ungdomslederutdanning, sivile overvåkings- og tryggingfag, militære fag, tjenesteyting ellers)

Musikk (omfatter alle musikk- eller sangstudier)

Vi ønsker følgende opplysninger:

Kopimaskin

Oppgi hvilke kopimaskiner som er i bruk på lærestedet med merke og modellbetegnelse. Bruk en linje for hver maskin.

Årsvolum

Oppgi totalt antall kopier som er tatt på maskinen i løpet av det siste året. Det er som regel mulig å finne fram til et årsvolum for maskinen ved å se på avlesningene av maskinens telleverk. Disse finnes som regel i kopimaskinens servicebok. . En måte å finne fram til årsvolumet er å lese av telleverket nå og oppgi differansen mellom tallet det viser i dag og tallet det viste for om lag ett år siden. En alternativ måte er å ta differansen mellom siste avlesning og en avlesning som ble foretatt ett år før i tid. Dersom dere ikke vet hvor mange

kopier som er tatt i løpet av det siste året, ber vi om å få oppgitt et anslag for det årlige kopivolumet for maskinen.

Eier av maskinen

Her ønsker vi å få vite hvem som eier maskinen. Marker med kryss om maskinen eies av lærestedet eller av andre enn lærestedet. Et vanlig eksempel på et tilfelle hvor kopimaskinen eies av andre enn lærestedet er når en kopimaskinlevrandør har plassert ut maskinen på lærestedet.

Brukere av maskinen

Vi ønsker å vite i hvilken grad det er studenter eller ansatte som kopierer på maskinen. Prøv å anslå hvor mange prosent av kopiene som tas av studenter og hvor mange som tas av studentene. Hvis det ikke er mulig å si noe om dette, settes det kryss under "vet ikke".

Lokalisering av maskinen

Her ønsker vi en beskrivelse av hvor kopimaskinen befinner seg som gjør det mulig for oss å identifisere den.

Dersom de tilsendte skjemaene ikke strekker til, kan du ringe for å få tilsendt flere eller ta kopier av et ikke utfylt skjema. Ta også kontakt hvis det er uklart hvordan skjemaet skal fylles ut. Kontaktperson i Statistisk sentralbyrå er Dag Roll-Hansen, telefon 22 86 46 70.

Frist for innsending er 15. januar 1998.

Oppgave over hustrykkerier og representraler

Kopimaskin/trykkerimaskin	Årsvolum	Eies maskinen av		Lokalisering
merke og modellbetegnelse	antall kopierte sider	lære- stedet	andre	(adresse, bygning, romnummer)

Kopierings- eller trykkerioppdrag for eksterne brukere

Kopimaskin/trykkerimaskin	Årsvolum	Eies maskinen av		Lokalisering
merke og modellbetegnelse	antall kopierte sider	lære- stedet	andre	(adresse, bygning, romnummer)

Sett kryss her hvis lærestedet ikke har hustrykkeri eller representral:

Lærested/fakultet/institutt/avdeling:.....

Studieretning:.....

Utfyllers navn:.....

Dato: .....

Telefon: .....

Telefaks: .....

E-post: .....

Veiledning for utfylling av skjema

På dette skjemaet skal du oppgi alle kopimaskiner/trykkermaskiner som finnes i hustrykkerier/reprosentraler på lærestedet.

Dersom lærestedet ikke har hustrykkeri eller egen reprosentral, skal dere oppgi dette nederst på skjemaet. Skjemaet skal også i dette tilfellet returneres til Statistisk sentralbyrå.

Fyll ut ett skjema for hver studieretning hvis mulig. Vi vil legge følgende kategorisering av studieretninger til grunn:

Humaniora og estetikk (omfatter historie, litteratur, språk, filosofi, religion og enkelte andre fag nært knyttet til kunst- og kulturforståelse)

Undervisning (omfatter førskolelærerutdanning, allmennlærerutdanning, faglærerutdanning, adjunkt- eller lektorutdanning med lærerprøve i fagkretsen, pedagogikk, og eventuelt andre fag hvor en studerer læring eller lærer å bli lærer)

Administrasjon og økonomi, samfunnsvitenskap og juss (omfatter økonomisk-administrative fag (typiske BI-fag), samfunnsøkonomiske fag (som sosialøkonomi), psykologi, sosiologi, statsvitenskap, andre samfunnsfag, pressefag og juss)

Naturvitenskap og teknikk (omfatter ingeniørutdanning, matematikk, fysikk, kjemi, geografi, geologi, biologi, maskin, elektronikk, bygg- og anlegg, o.l.)

Samferdsel (inkluderer maritime navigasjonsfag, maritime maskinfag, andre sjøfartsfag, postale fag (postskolen o.l.) reiselivsstudier og transportfagstudier)

Helsevern (dekker sykepleie, medisin, tannpleie, barnepleie, vernepleie, apotekfag, terapeutiske fag (fysioterapi, ergoterapi o.l.), vetricinær, homøopat, sosionom)

Jordbruk, skogbruk og fiske (omfatter, utdanning innen fiskeriteknologi, gartneri- og hagebruksfag, skogbruksfag, typiske landbrukshøgskolefag)

Tjenesteyting og forsvar (står for hotell- og restaurantfag, idretts- og ungdomslederutdanning, sivile overvåkings- og tryggingfag, militære fag, tjenesteyting ellers)

Musikk (omfatter alle musikk- eller sangstudier)

Kopimaskin/trykkerimaskin:

Oppgi merke og modell for hver maskin hustrykkeriet/reprosentralen har. Bruk en linje for hver maskin.

Årsvolum (antall trykte sider):

Oppgi antall sider som er trykt/kopierte på maskinen i løpet av det siste året. Dersom dere ikke kjenner volumet for det siste året, ber vi om å få oppgitt et anslag for det årlige volumet. Det er mulig å finne fram til et årsvolum på maskinen ved å se på avlesningene av maskinens telleverk. Disse finnes som regel i maskinens servicebok. En måte å finne fram til årsvolumet

er å lese av telleverket nå og oppgi differansen mellom tallet det viser i dag og tallet det viste for om lag ett år siden. En alternativ måte er å ta differansen mellom siste avlesning og en avlesning som ble foretatt ett år før i tid.

Eier av maskinen

Her ønsker vi å få vite hvem som eier maskinen. Marker med kryss om maskinen eies av lærestedet eller av andre enn lærestedet. Et vanlig eksempel på et tilfelle hvor kopimaskinen eies av andre enn lærestedet er når en kopimaskinleverandør har plassert ut maskinen på lærestedet.

Lokalisering (adresse, bygning, romnummer)

Oppgi hvor på lærestedet maskinen befinner seg. Hvis hustrykkeriet/repsentralen befinner seg på en annen adresse enn adressen til lærestedet, oppgi i såfall adressen.

Trykkerioppdrag for eksterne brukere

Hvis hustrykkeriet/repsentralen har påtatt seg kopierings- eller trykkerioppdrag for eksterne brukere skal omfanget av det oppgis.

Dersom de tilsendte skjemaene ikke strekker til, kan du ringe for å få tilsendt flere eller ta kopier av et ikke utfylt skjema. Ta også kontakt hvis det er uklart hvordan skjemaet skal fylles ut. Kontaktperson i Statistisk sentralbyrå er Dag Roll-Hansen, telefon 22 86 46 70.

Frist for innsending er 15. januar 1998.

Veiledning for utfylling av skjema

På dette skjemaet ber vi om at dere gir oss en oppgave over alle eksterne kopierings- og trykkeriforbindelser lærestedet har brukt i løpet av det siste året til produksjon av kompendier og kopisamlinger.

Dersom lærestedet ikke bruker eksterne forbindelser til produksjon av kompendier, kopisamlinger o.l., skal du oppgi dette. Selv om lærestedet ikke har slike forbindelser skal skjemaet returneres til Statistisk sentralbyrå.

Fyll ut ett skjema for hver studieretning hvis mulig. Vi vil legge følgende kategorisering av studieretninger til grunn:

Humaniora og estetikk (omfatter historie, litteratur, språk, filosofi, religion og enkelte andre fag nært knyttet til kunst- og kulturforståelse)

Undervisning (omfatter førskolelærerutdanning, allmennlærerutdanning, faglærerutdanning, adjunkt- eller lektorutdanning med lærerprøve i fagkretsen, pedagogikk, og eventuelt andre fag hvor en studerer læring eller lærer å bli lærer)

Administrasjon og økonomi, samfunnsvitenskap og juss (omfatter økonomisk-administrative fag (typiske BI-fag), samfunnsøkonomiske fag (som sosialøkonomi), psykologi, sosiologi, statsvitenskap, andre samfunnsfag, pressefag og juss)

Naturvitenskap og teknikk (omfatter ingeniørutdanning, matematikk, fysikk, kjemi, geografi, geologi, biologi, maskin, elektronikk, bygg- og anlegg, o.l.)

Samferdsel (inkluderer maritime navigasjonsfag, maritime maskinfag, andre sjøfartsfag, postale fag (postskolen o.l.) reiselivsstudier og transportfagstudier)

Helsevern (dekker sykepleie, medisin, tannpleie, barnepleie, vernepleie, apotekfag, terapeutiske fag (fysioterapi, ergoterapi o.l.), vetrinær, homøopat, sosionom)

Jordbruk, skogbruk og fiske (omfatter, utdanning innen fiskeriteknologi, gartneri- og hagebruksfag, skogbruksfag, typiske landbrukshøgskolefag)

Tjenesteyting og forsvar (står for hotell- og restaurantfag, idretts- og ungdomslederutdanning, sivile overvåkings- og tryggingsfag, militære fag, tjenesteyting ellers)

Musikk (omfatter alle musikk- eller sangstudier)

Fellesadministrasjon (omfatter administrasjon som ikke faller inn under faginndelingen ovenfor)

Hvis lærestedet bruker eksterne kopierings- og trykkeriforbindelser ønsker vi følgende opplysninger:

Kopierings- eller trykkeriforbindelsens navn:

Vi ønsker å vite navnet på de eksterne forbindelsene. Oppgi firmanavnet på den eller de eksterne kopierings- eller trykkeriforbindelsene dere har brukt i løpet av de siste 12 måneder. Bruk en linje for hvert navn. Med kopierings- eller trykkeriforbindelse mener vi alt fra avanserte trykkerier til små hurtigtrykkerier og kopieringsbutikker.

Antall trykte/kopierte sider:

Vi ønsker å vite hvor mange sider som er trykt eller kopiert av eksterne forbindelser. Hvis det er vanskelig å oppgi et eksakt tall, er det ønskelig om dere gir et anslag på volumet.

Dersom dere ikke vet volumet vil det som regel gå fram av fakturaen, bestillingen eller ordrebekreftelsen for det enkelte trykkerioppdrag. Dersom det ikke er tilfelle, gjør et anslag.

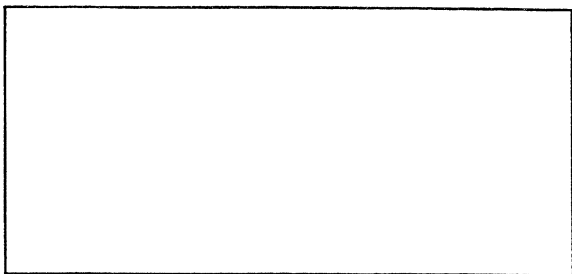
Dersom de tilsendte skjemaene ikke strekker til, kan du ringe for å få tilsendt flere eller ta kopier av et ikke utfylt skjema. Ta også kontakt hvis det er uklart hvordan skjemaet skal fylles ut. Kontaktperson i Statistisk sentralbyrå er Dag Roll-Hansen, telefon 22 86 46 70.

Frist for innsending er 15.januar 1998.

De sist utgitte publikasjonene i serien Notater

- 98/5 Metodevalg og kostnader ved etablering og drift av et boligregister. Revidert forslag: Rapport fra en arbeidsgruppe som har revidert og oppdatert planene for opprettelse av et boligregister. 31s.
- 98/6 S. Kristoffersen og R. Eriksen: Inntekts- og formuesundersøkelsen for personlig næringsdrivende 1993: Dokumentasjon. 172s.
- 98/8 P.Ø. Kolbjørnsen: Pilotundersøkelse om postvirksomhet. 24s.
- 98/9 K. Bjønnes, G. Dahl og B.R. Joneid: FD - Trygd: Dokumentasjonsrapport: Pensjoner, grunn- og hjelpestønader, avslag på uførepensjon. 1992-1993. 123s.
- 98/10 I. Helde: Arbeidsgiveravgiften 1967-1998 - soneinndelingen. 37s.
- 98/11 V. Pedersen: Inntekts- og formuesundersøkelsen 1995: Dokumentasjon. 89s.
- 98/12 A. Langørgen: Indekser for bosettingsmønster i kommunene. 7s.
- 98/13 G. Dahl, B.R. Joneid og R. Wølner: FD - Trygd: Dokumentasjonsrapport: Økonomisk sosialhjelp. 1992-1993. 26s.
- 98/14 A.S. Abrahamsen: Oppgavebyrde og fleksibilitet for bedrifter og foretak etter SSBs utvalgsplaner. 91s.
- 98/15 FoB2000: Folke- og boligtellinger i Danmark og Finland: Rapport fra en studietur 1.-4. desember 1997. 29s.
- 98/16 A.A. Ritland: Livsstil, seksualitet og helse: En spørreskjemaundersøkelse: Dokumentasjonsrapport. 13s.
- 98/17 A.A. Ritland: Seksualitet og helse: En spørreskjemaundersøkelse: Dokumentasjonsrapport. 24s.
- 98/18 H.M. Teigum: Kostholdsundersøkelsen 1997: Dokumentasjonsrapport. 38s.
- 98/19 C. Hendriks: FoB2000: Rapport fra seminar 18. mars 1998 om kjennemerker i bolig-tellingen. 41s.
- 98/20 D.Q. Pham: Sesongjustering av tidsserier i Statistisk sentralbyrå: En sammenligning mellom X11 ARIMA og X12 ARIMA. 85s.
- 98/21 F. Bendiksen og K.-A. Hovland: Foreldre-betalingsundersøkelse: Rapport om betalingen for heldagsopphold i kommunale og private barnehager. 1. halvår 1998. 36s.
- 98/22 L. Lindholt: Dynamiske oljemodeller: Intertemporal optimering og adferds-simulering. 55s.
- 98/23 T.N. Evensen: Nasjonalregnskap: Beregning av post- og distribusjonsvirksomhet. 23s.
- 98/24 P.M. Holt, L. Haugen og P.E. Gjedtjernet: Skattestatistikk. Etterskuddspliktige 1995 og 1996: Dokumentasjon. 36s.
- 98/25 Regionale inndelinger: En oversikt over standarder i norsk offisiell statistikk. 130s.
- 98/26 L. Rogstad: FoB 2000. Geografisk informasjon i Folke- og bolig tellingen år 2000: En oversikt over sentrale regionale kjennemerker og inndelinger. 36s.
- 98/27 L. Rogstad: FoB2000: Rapport fra seminar 12. februar 1998 om geografisk informasjon i Folke- og bolig tellingen år 2000. 46s.
- 98/28 E. Midtlyng: Dokumentasjonsrapport AKU 1996. 41s.
- 98/29 G. Haakonsen, K. Rypdal og B. Tornsjø: Utslippsfaktorer for lokale utslipp - PAH, partikler og NMVOC. 74s.
- 98/30 FoB2000. Folke- og bolig tellingen år 2000: Høringsnotat om innhold. 49s.
- 98/31 G. Dahl og J. Folkedal: FD - Trygd. Dokumentasjonsrapport: Stønader til enslig forsørger, 1992-1993. 34s.
- 98/32 K. Bjønnes og J. Johansen: FD - Trygd. Dokumentasjonsrapport: Attføringspenger, 1992-1993. 108s.
- 98/34 A. Sundvoll og H.M. Teigum: Samordnet levekårsundersøkelse 1997 - tverrsnittsundersøkelsen: Dokumentasjonsrapport. 130s.

Notater

Tillatelse nr.
159 000/502

B *Returadresse:*
Statistisk sentralbyrå
Postboks 8131 Dep.
N-0033 Oslo

Statistisk sentralbyrå

Oslo:
Postboks 8131 Dep.
0033 Oslo

Telefon: 22 86 45 00
Telefaks: 22 86 49 73

Kongsvinger:
Postboks 1260
2201 Kongsvinger

Telefon: 62 88 50 00
Telefaks: 62 88 50 30

ISSN 0806-3745

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway